דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

● כדאי להיות בריא / דנקה הרניש
● אורח מרחוק קרוב ללב / שלמה שפיר
● אם יחזור פרץ / שלמה גינוסר
● פגישה בווילה בהמבורג / יוסי מלמן
● גוש אמונים והנגב / מאיר בראלי
● דבר פתוח (4); תחבורה (5); ספורט (9־10); כוכבים ולילות (12)

מזג האויר

גשמים ימשיכו לרדת לפרקים ברוב חלקי הארץ. בחרמון ירד שלג.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 4־7, רמת־הגולן: 4־6, צפת: 2־5, חיפה: 8־13, שומרון: 5־8, תל־אביב: 9־14, לוד: 8־13, יריחו: 9־17, עזה: 8־15, באר־שבע: 5־14, אילת: 8־18.

יום ראשון, כ"ד בטבת תשמ"ז, 25 בינואר 1987 ● גליון 19025

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

על אף הביקורת הציבורית הגוברת על מינוי אחד ממוזהרי ועדת בייסקי

דר' חת ימונה היום רשמית ליו"ר בל"ל

מועצת „אוצר התיישבות היהודים" מאשרת את הרכב הדירקטוריון החדש של בנק לאומי.
(צילום: מאיר כפיר)

מאת מוריה אבנימלך, סופרת „דבר"

מועצת „אוצר התיישבות היהודים" אישרה ביום ו' את הרכב דירקטוריון בנק לאומי, כפי שהציעה ועדת המינויים מטעמה. ליו"ר הדירקטוריון נבחר ד"ר מאיר חת, לשעבר יו"ר דירקטוריון הבורסה לניירות־ערך. הבוקר יתכנס הדירקטוריון החדש ויבחר רשמית בד"ר חת ליושב־ראש.

הרכב דירקטוריון בל"ל אושר על־ידי מועצת „אוצר התיישבות היהודים" ברוב של שבעה מתוך עשרה חברי המועצה שהשתתפו בישיבה. שני חברים התנגדו ואחד נמנע.

לדברי אריה דולצין, בחירתו של ד"ר חת ליו"ר דירקטוריון בל"ל התקבלה לאחר שחברי המועצה עיינו בדו"ח בייסקי וקיבלו חוות־דעת של משפטני ועדת המינויים, שהדו"ח אינו פוסל את חת מהתפקיד ולאחר שנועצו בנגיד בנק־ישראל ובגורמים שונים.

העדפתו של חת על פני המועמד השני, נגיד בנק ישראל לשעבר משה זנבר, נבעה מהיותו של חת מועמדו של דולצין ומתוך רצון לכוון להעדפתו של נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו.

סופרת „דבר" מציינת, כי ד"ר מאיר חת, שמילא בתקופת ויסות המניות תפקיד יו"ר דירקטוריון הבורסה, היה בין מוזהרי ועדת בייסקי, אך הוועדה לא תבעה ממנו להסיק מסקנות אישיות ולא פסלה אותו לכל תפקיד שהוא. בדו"ח ציינה הוועדה, כי חת היה מהיחידים שהתריעו על תופעת הוויסות, אך מתחה עליו ביקורת, כי בביתו פנימה לא עשה דבר לשינוי שיטות המסחר שאפשרו את תופעת הוויסות.

לוינסקי במקום דולצין

גזבר הסוכנות היהודית, עקיבא לווינסקי, יחליף בעוד שבועיים את אריה דולצין בתפקיד נגיד „אוצר התיישבות היהודים" (תפקיד הנגיד נשמר באופן מסורתי לגזבר הסוכנות, והנגיד הנוכחי דולצין מחזיק בו מאז היותו גזבר ההסתדרות).

איש מקצוע

ד"ר מאיר חת הוא יו"ר דירקטוריון קבוצת „סבע", עבד בבנק ישראל ויועץ לנגיד בנק־ישראל לנושאי שוק ההון. בשנים 1974–1962 עבד בבנק־ישראל, תחילה במחלקת המחקר, אחר־כך כמפקח על הבנקים, ולאחר התפטרותו מהתפקיד – כיועץ לנגיד בנק ישראל. בשנים

(המשך בעמ' 2)

חברי הדירקטוריון החדש בבנק לאומי

להלן רשימת 12 חברי הדירקטוריון החדש של בנק לאומי:

● ד"ר מאיר חת – יו"ר דירקטוריון קבוצת „סבע", יועץ מיוחד לנגיד בנק ישראל לענייני שוק ההון ובעבר יו"ר דירקטוריון הבורסה לניירות־ערך והמפקח על הבנקים.
● פרופ' צבי זוסמן – פרופסור לכלכלה באוניברסיטת ת"א, לשעבר המישנה לנגיד בנק ישראל.
● נחמן פרל – יו"ר מועצת המנהלים של „אל־על" איש תנועת „חירות".
● יונה מרדכי – סגן נשיא מרכז הקבלנים ויו"ר קבלני ירושלים, מקורב למערך.
● יחזקאל פלומין – רואה חשבון ועו"ד, לשעבר סגן שר האוצר וח"כ מטעם הליברלים, היה ממקימי המרכז הליברלי ופרש ממנו.
● אלישע שחמון – מנכ"ל חברת „מוטורולה".
● אריה שחר – מנהל „מפעלי ים המלח" (מקבוצת „כימיקלים לישראל") זה 20 שנה, תת־אלוף במילואים, מקורב למערך.
● גדעון מקוב – כלכלן ופרדסן, לשעבר יו"ר בנק החקלאות, ליברל המקורב לח"כ גרופר.
● עודד וינקלר – מרכז התעשייה הקיבוצית, איש קיבוץ

(המשך בעמ' 2)

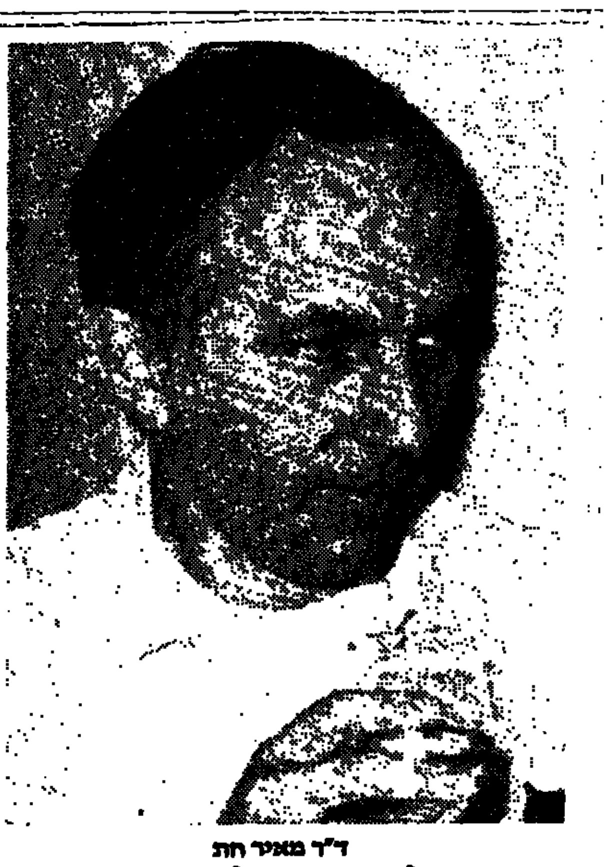

ד"ר מאיר חת

חת: לא נפסלתי לשום כהונה בדו"ח בייסקי

מאת יואב יצחק, סופר „דבר"

היו"ר המיועד של דירקטוריון בל"ל, ד"ר מאיר חת אומר, כי דו"ח בייסקי הוצא מהקשרו וכי ועדת בייסקי לא פסלה אותו לשום כהונה ותפקיד.

בשיחה עם סופר „דבר" אמר חת, כי הבורסה – והוא, יו"ד דירקטוריון הבורסה – לא יכלו לפעול להפסקת הוויסות, וכי היתה זו תופעה שהבורסה לא יכלה להתמודד עמה משום שהיתה גורמת לקריסת המערכת הפיננסית.

בהתייחסו לביקורת שמתחו עליו חברי כנסת אחרים, אמר חת כי חלק מהם „עלו על הגל". הוא אמר, כי יקיים היום מסיבת עתונאים וייתן תשובה מסודרת לביקורת המוטחת בו.

בנק ישראל מכחיש העדפת חת כמועמד

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

בבנק ישראל הובעה בסוף השבוע תרעומת על נסיונות של גורמים שונים לייחס לבנק המרכזי העדפה של מועמד אחד לתפקיד יו"ר דירקטוריון בל"ל על פני האחרים.

בבנק ישראל מציינים, כי מעורבות הבנק בבחירה התבטאה במסירת רשימת שמותיהם של חמשת המועמדים לתפקיד לוועדת המינויים של „אוצר התיישבות היהודים". מבנק ישראל נאמר לוועדת המינויים, כי כל אחד מחמשת המועמדים מקובל עליו לתפקיד.

בבנק ישראל הדגישו, כי על פי הנחיה מפורשת של הנגיד, לא היה הבנק המרכזי מעורב בכל דרך שהיא בתהליך הבחירה בין המועמדים השונים. גם לגבי בחירת חברי הדירקטוריון לא התייחס בנק ישראל למועמדים השונים, אף שהרשימה הובאה לידיעתו.

בנושא זה הציג בנק ישראל לוועדת המינויים שורה של אמות מידה מקצועיות, שעל המועמדים השונים לעמוד בהם.

תובע חקירת משטרה על חשדות נגד יפת

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

חבר הכנסת רן כהן (ר"צ) קרא אתמול למפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס ולשר המשטרה חיים בר־לב להורות לראש היחידה הארצית לחקירות הונאה לחקור תלונה פלילית לכאורה נגד היו"ר לשעבר של בנק לאומי, ארנסט יפת, וזאת לאחר שנדחתה תלונה נגד מנכ"ל הבנק שהגיש העיתונאי זאב יפת מ„הארץ".

חבר הכנסת רן כהן אמר אתמול לעיתונאים, כי זהוי שעוריה שמעשה פלילי על פניו, שמוכח במסמכים, איננו נחקר וראש היחידה הארצית לחקירות הונאה מסרב לקבל את התלונה. „זהו המשך של מדיניות טיוח של חקירות נגד אישי

(המשך בעמ' 2).

המשטרה תבקש הסגרת אחד מעצורי ניו־יורק

(ע). – המשטרה תבקש ככל הנראה את הסגרתו של יהודה אלימלך, שנעצר בסוף השבוע בניו־יורק יחד עם עוד עשרה ישראלים החשודים בניהול רשת סמים ענפה. אלימלך מבוקש במשטרת תל־אביב באשמת החזקה וסחר בסמים.

חלק מן העצורים שנעצרו בניו־יורק מוכרים למשטרת ישראל ובעבר נפתחו נגדם תיקים בישראל בעיקר בשל עבירות סמים.

בסוף השבוע הגיעו למשטרת ישראל פרטים על העצורים. יצויין, שחשיפת הרשת והמעצרים נעשו לאחר מעקב שנמשך 18 חודשים.

העצורים הם: בן ציון שלום, גידה שלום, עדינה שביט, סימה שוריקי, ינון חייבי ויהודה אלימלך – כולם מתל אביב, ג'ון שלזינגר מהרצליה, אשר וסימה אנקרי מחיפה וחיים לוי מירושלים.

ראש ממשלת אוסטרליה לביקור בן שלושה ימים

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש ממשלת אוסטרליה רוברט הוק יבוא מחר לישראל לביקור רשמי של שלושה ימים. הוא ייפגש עם ראשי המדינה וידון באפשרות של שיפור הסחר ויחסי הכלכלה בין שתי המדינות.

זהו ביקור ראשון של ראש ממשלת אוסטרליה בישראל. לפני כמה חודשים ביקר באוסטרליה נשיא המדינה חיים הרצוג.

להוק קשרים טובים עם סין, וישראל תבקש ממנו לסייע לה לשפר את יחסיה עם פקין (ראה עמ' 7).

מת אוריאל אופק

העתונאי, העורך וסופר הילדים הנודע, אוריאל אופק, בעבר עורך „דבר לילדים", מת ביום ו' בבוקר לאחר מחלה, בגיל 61. הלווייתו נערכה ביום ו' בצהריים, והשתתפו בה מאות מוקירי זכרו, סופרים, עתונאים ובני המשפחה. לבקשתו, לא נישאו הספדים.

• אוריאל אופק לקה ב־1973 בשבץ הדם, אולם חזר לעבודה

(המשך בעמ' 2)

לידסקי פונה אל מובארק בבקשה לחון את יוסף טחן

גם שמיר ופרס עשויים לפנות בבקשת הנינה

מאת דן אבידן, נתן רועי, יוסי מלמן ודני צדקוני, סופרי „דבר"

פרקליטו של יוסף טחן צבי לידסקי עומד להגיש היום בשגרירות המצרית בתל־אביב בקשה לנשיא מובארק לחון את מרשו, לאחר שבסוף השבוע התברר סופית שבית־הדין לערעורים בקאהיר דחה בישיבתו ביום ה' שעבר את הערעור על פסק־הדין המוות שנגזר על טחן במבצע אשתקד בגין הברחת סמים למצרים.

במשרד החוץ נמסר, כי תגובה רשמית לגזר־הדין תבוא רק לאחר שיתקבל הנוסח המלא הרשמי שלו. פקידים בירושלים אמרו, שהם מצפים שהשגרירות בקאהיר תעביר בימים הקרובים הודעה מפורשת בעניין זה.

מקורות בלתי רשמיים אמרו, שראש הממשלה ושר החוץ עשויים לפנות בבקשת חנינה לנשיא מובארק. השגרירות בקאהיר מסרה, כי לא תטפל בנושא עד אשר עורכי הדין של טחן „ייצאו מהתמונה".

וילמה טחן ב„הלם"

וילמה לא היתה אתמול בדירת השיכון שלה ברובע ג' באשדוד. „באו תקבה עם אחותה" וילדיה לדירת אחותה אתי.

האחות אמרה, שווילמה המומה מהידיעה. „אינה מסוגלת לדבר עם עתונאים והיא נמצאת במצב, שאותו הגדירה „הלם".

עו"ד לידסקי אמר אתמול ל„דבר", כי הוא השלים כבר את ניסוח בקשת החנינה, הנעשית לדבריו על בסיס הומניטארי מתוך דאגה לגורל אשתו של טחן וארבעת ילדיה.

לידסקי ציין, כי בשלב זה תם הדיון המשפטי בעניינו של טחן וכי מעתה ואילך הוא עצמו ירכז את כל הפעילות הקשורה בבקשת החנינה. עמיתו המצרי פורש בשלב זה מהטיפול בפרשה זו.

בהמשך השבוע ייצא לידסקי לקאהיר כדי להיפגש עם יוסף טחן. אם הנשיא מובארק לא ייענה לבקשת החנינה מתעתד לידסקי לפנות לגורמים בינלאומיים שונים כדוגמת הוואטיקאן כדי שאלה יפעילו את השפעתם על הנשיא מובארק לחון את יוסף טחן.

במשך השבת התברר כי פרקליטו המצרי של יוסף טחן, שמונה על־ידי צבי לידסקי, לא דיווח לו בצורה מדוייקת

האוצר מכין רפורמות נוספות שיבוצעו תוך שנה

מסים יבוטלו, הישירים יאוחדו וכל אזרח יחוייב להגיש דו"ח

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד האוצר מתכנן רפורמה חדשה בכל מערך חוקי המסים. במסגרת הרפורמה המוצעת יבוטלו 7 חוקי מס קיימים, וחוקי המסים הישירים יאוחדו לחוק אחד, למסמך אחד ויוכן קודקס של כלל חוקי המס, שייכתבו מחדש בשפה פשוטה ומובנת.

בין החוקים שיבוטלו יהיו חוקי עידוד התעשייה, מס שבח מקרקעין, מימון קצבות הילדים, מס מעסיקים, חוק „אלסינט", מס בולים ועוד. כן תבוטל [illegible] של חוק מס עקיף.

[illegible]

לפי התוכנית, תושלם הכנת הרפורמה תוך שנה, ואחרי השלמתה תיפתח הדרך לשלב הבא שמתכנן האוצר: חיוב כל אזרח במדינה להגיש דו"ח למס הכנסה. הדו"ח יהיה פשוט וקל למילוי ויכלול עמוד אחד בלבד. השכירים יצרפו אליו את

[illegible]

עוד שלושה אמריקאים ויהודי – נחטפו בביירות

בביירות (א.פ. ורויטר). – משטרת ביירות הודיעה אתמול בערב, כי אין בידיה כל מידע באשר לזהותם או למקום הימצאם של שני הזרים, אשר נחטפו במערב ביירות ביום ו'.

תחנת הרדיו „קול לבנון" הודיעה אתמול, כי קיבלה קריאה טלפונית מאדם שטען כי הוא מייצג את ארגון „עשוקי תבל" ושהציג לממשלת מערב־גרמניה אולטימאטום, לפיו הארגון יוציא להורג את אחד מהשניים, אם זו לא תשחרר את חמאדי.

על־פי ההודעה אמור היה אחד החטופים להירצח אתמול בשעה שש, אך עד לשעת לילה מאוחרת לא נודע אם הוצא האיום אל הפועל או מה עלה בגורל החטופים.

אתמול הודיע רדיו הפלנגות, כי שליח הכנסייה

(המשך בעמ' 2)

מנהיגם הרוחני של השיעים בלבנון, שייח' מוחמד חוסיין פאדלאלה, ושגריר מערב־גרמניה בלבנון, אנטוניוס אסל, בפגישתם ביום ו' בביירות. אסל ביקש מן המנהיג השיעי להפעיל השפעתו לשחרור החטופים הגרמנים. קודם לכן טענה תחנת רדיו מערב־גרמנית, כי אנשי הארגון השיעי „חזבאללה" הם העומדים מאחורי החטיפות. (צילום: א.פ.)

הממשלה בגרמניה נגד הסגרת המחבל חמאדי

מאת זאב סטודזינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – ממשלת מערב־גרמניה מתנגדת להסגרתו לארה"ב של המחבל מוחמד עלי חמאדי – כך מדווח העיתון הגרמני „די ולט".

על־פי הדיווח, חושש מטה החירום של הממשלה בראשותו של הקאנצלר הלמוט קוהל כי הסגרתו של חמאדי תביא לא רק למותם של בני הערובה הגרמניים המוחזקים בידי חוטפים בביירות, אלא גם תגרום נזק לאינטרסים הגרמניים בעולם הערבי.

לדברי העיתון, מעדיפה הממשלה את העמדתו של חמאדי לדין בגרמניה ולהאשימו בהחזקה בלתי־חוקית של חומרי נפץ ובזיוף דרכונו. משמעות הדבר היא, שחמאדי יוכל להשתחרר „בקרוב" – לדברי העיתון.

סוכנות הידיעות הגרמנית ד.פ.א. דיווחה אתמול, שבן־הערובה הגרמני רודולף קורדס נחטף בידי ארגון „חזבאללה", שראש שירותי הבטחון שלו הוא אחיו של חמאדי. נאמר, שקורדס הוחזק תחילה בביתו של חמאדי־האח, אך עתה הועבר למקום אחר בביירות.

ממשלת גרמניה המשיכה בסירובה להתייחס לידיעות בנושא החטיפה כדי לא לסכן את חיי החטופים. נראה, שהחוטפים דרשו מבון לשמור על שתיקה מוחלטת.

בתוך כך נמסר בכלי התקשורת הגרמניים, שחמאדי הוא אחד משבעה או שמונה אחים במשפחתו. רשת הטלוויזיה הגרמנית „א.ר.ד." דיווחה, שחמאדי התגורר תקופה ממושכת בחבל סאר שבדרום־מערב גרמניה.

לעומת זאת לא אושרו הידיעות הראשונות על חטיפתם כביכול של שני גרמנים נוספים במערב ביירות ביום ו'. השניים, בעלי חזות צפון־אירופית, נחטפו ברחוב העסקים חמרה בביירות ותחילה שוער, כי מדובר בשני גרמנים.

על פי דיווחים, איימו חוטפיהם של השניים לרצוח אותם אם לא ישוחרר חמאדי עד צהרי אתמול. שגרירות גרמניה בביירות הכחישה כי אזרחים גרמניים נעדרים בעיר.

בעקבות שיחותיו של שמעון פרס בפאריס

צרפת עשויה לפעול להכרה סינית בישראל לפני ברה"מ

מאת גדעון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס עורך בסוף השבוע ביקור עבודה בפאריס ונועד לשיחות עם ראש הממשלה ז'אק שיראק ועם הנשיא פרנסואה מיטראן.

פרס אמר כי עמדות ישראל וצרפת בנושאים הבין־לאומיים קרובות היום יותר מאשר לפני שנה. בשיחותיו עם מנהיגי צרפת העלה פרס את האפשרות שסין תכיר בישראל עוד לפני ברה"מ.

מקורות מדיניים אמרו, כי צרפת עשויה לעודד את סין לקבל החלטה להכיר בישראל. מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר שהה בסוף השבוע במלון שבו התגורר פרס, אך לא הצטרף לפגישותיו. הוא סירב לענות על שאלות בדבר פגישותיו.

מקורות בפאריס שיערו, כי הוא עשוי היה להיוועד שוב עם נציגים סינים.

הנושא המרכזי בשיחות היה מלחמת איראן־עיראק. מנהיגי צרפת הביעו דאגה מן התמיכה הישראלית באיראן. פרס ענה, כי בחירתה של ישראל „אינה בין איראן ועיראק אלא בין איראן של היום ואיראן של מחר".

מנהיגי צרפת דיווחו לפרס על שיחותיהם עם חוסיין ומובארק וציינו כי שניהם תומכים בקידום תהליך השלום באמצעות ועידת שלום בינלאומית.

שר החוץ שמעון פרס וראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק (צילום: א.פ.)

אנשי משטרה כוויתיים, במדים ובלא מדים, בודקים את תנועת הנוסעים לנמל־התעופה וממנו זמן מה אחרי הפיצוץ, שהיה אתמול במרכז המסחרי של העיר כוויית ושנעשה כנראה בידי ארגוני טרור פרו־איראניים במטרה לשבש את ההכנות לוועידת הפסגה האיסלאמית, הנפתחת מחר. (ראה ידיעה בעמ' 3) (צילום: א.פ.)

תלמידי כיתות הי"ב יתחילו היום ב־9.00

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

הלימודים בכיתות הי"ב בבתי ספר יסודיים בחלק מחטיבות הביניים ובבתי הספר התיכוניים יתחילו היום בשעה 9.00

הסתדרות המורים וארגון ההורים הארצי החליטו על השבתת מחאה של ההורים בתגובה על הקיצוץ הצפוי בתקציב החינוך.

ביום ו' שוחח מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר עם שר האוצר משה נסים על נושא זה. בפגישה התברר, שנתוני האוצר שונים מנתוני משרד החינוך בכל הנוגע להיקפו ולמשמעותו של קיצוץ תקציב החינוך.

הנתון הבולט בגרסת משרד החינוך הוא קיצוץ של 90,000 שעות הוראה ואילו בגרסת משרד האוצר מדובר על 40,000 שעות הוראה בלבד. סוכם שהשבוע תיערך פגישה בין שני השרים לתיאום הנתונים.

יומן ואשינגטון • יומן ואשינגטון • יומן

ארה"ב מבקשת כסף

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). – הגענו לימים טובים: האמריקאים מבקשים מאיתנו הלוואות. לפני כעשרה ימים פנה הממשל לירושלים בבקשה, כי ישראל תלווה לו 130 מיליון דולאר מסכום המלוות של הסיוע הבטחוני שישראל מקבלת מארה"ב.

סכום נוסף של 30 מיליון דולאר התבקשה ישראל להקנות לאמריקה, כדי שזו תחזיר את הכסף לפעילות בגדה המערבית. הכוונה איננה להתנחלויות שלנו שם, אלא, אם אפשר לומר כך, בדיוק להיפך: לתמיכה בפעילות כלכלית הפלסטינאית של ערביי הגדה.

ישראל דוחה את שתי הבקשות. לגבי הבקשה השנייה ברור למה. מישהו בירושלים חשב, כי אם האמריקאים להוטים לעזור לערביי הגדה, שיעשו את זה לא על חשבוננו. אשר לבקשה הראשונה, לא היה ברור לאיזה צורך צריכה וואשינגטון את הכסף, ואין להוציא מכלל אפשרות, כי התעורר חשד, טבעי ומובן על רקע ההתפתחויות האחרונות ביחסי שתי המדינות, כי נשוב ונמצא את עצמנו שותפים ל"מתקני ביונגס". ההנחה היתה שהכסף הזה עשוי למצוא את עצמו, אולי, משוטט בחשבונות הבנק של ה"קונטראס". מי צריך את זה?

לא היתה זו הפעם הראשונה בתקופה האחרונה שהאמריקאים ביקשו כסף מישראל. בחודש נובמבר האחרון, סמוך לקבלת ההחלטה על סך 1.2 מיליארד הדולארים של הסיוע הכלכלי לישראל, אמרו נציגים אמריקאים לבריטיהם הישראלים, כי יש להם בעיה: חסר להם סכום של קצת לכיסה מ־100 מיליון דולאר בתקציב סיוע החוץ, והם זקוקים לכסום הזה כדחיפות כדי לעמוד בהתחייבות שלהם לספרד. הם שאלו את הישראלים אם הם יואילו להפריש את הכסף מסכום הסיוע הכלכלי שלהם לטובת הספרדים, בהבנה, כמובן, שהסכום יוחזר להם אחרי שיאשר הקונגרס תוספת תקציב לסיוע החוץ. הנציגים הישראלים לא הספיקו לטכס עיצה כיצד להגיב, בטרם התחרטו האמריקאים וביקשו לבטל את בקשתם.

בינתיים ממשיכה ישראל, כמו מצרים, להתחבט בבעיית הסדר פרישת החובות על הריבית של הסיוע הבטחוני. ההסדר יוצר הצטברות אדירה כל חובות בעשור הראשון של המאה הבאה, וההנחה היא שמאד נתקשה לעמוד בתשלום הזה. השבוע הצטרף לדאגה גם יו"ר ועדת התקציב של הסנאט לייטון צ'יילס, שאמר בישיבת הוועדה למזכיר המדינה שולץ, כי אין זה מציאותי להכתיב שכמה מדינות שכלכלתן רעועה – הוא נקב לדוגמא בשמה של מצרים – יוכלו לפרוע את החוב הזה והזהיר, כי ההסדר יוצר למעשה מעבכה של חוב־אכזר על תקציב ארה"ב בראשית שנות אלפיים.

בבית הלבן כועסים על שולץ

בבית הלבן התעורר שוב זעם על ג'ורג' שולץ בשל עדותו בפני הוועדה המיוחדת של הסנאט לחקירת הפרשה האירנאית. העדות נמסרה אמנם ברלתיים סגורות, ביום ד' שעבר, אבל בוואשינגטון, כמו בירושלים, ישיבות חסויות דולפות, והפרטים התפרסמו יום אחר יום.

הגילוי של אתמול היה, כי שלושה שבועות לפני נסיעת מקפרליין לשליחות סודית בטהראן, פנה שולץ לראש סגל הבית הלבן דונאלד ריגן ושאל אותו בדבר השמועות על הימסכות העסקות עם איראן. ריגן אמר לו משהו כמו "מה אתה אומר? זה מאד מדאיג. אני אדבר על כך עם הנשיא", והאמת היא שהוא היה שותף לסוד המגעים ופשוט עבד על שולץ.

על פי עדותו של מזכיר המדינה, נהג גם האדמירל פוינדקסטר לשקר אותו ולהתחמק ממנו בכל עת ששאל אותו על שמועות שרוחו בדבר העסקות עם אירן. הדרישית בין שולץ לריגן התנהל, למרבית האירוניה, בוועידת המדינות התעשייתיות המפותחות בטוקיו, מקום שבו נאם הנשיא רייגן בלהט נגד מכירת נשק למדינות התומכות בטרור.

שולץ הפך לסיפור המשעשע של השבוע בוואשינגטון כשהתגלה "השד יודע איך", כי על ישבנו השמאלי נחרתה כתובת קעקע בצורה של נמר, גילוי שגרר מאות בדיחות משועשעות, אולם הבית הלבן אינו משועשע כהגילויים של שולץ בעדויותיו. גם לישראל אין סיבה להיות משועשעת. בין השאר אמר שולץ לסנאטורים, כי כל אימת שהעניין האירנאי דומה לגווע היו באים ישראלים ובוחשים ברמץ עד שיתלקח שוב.

ישראל הואשמה גם בהדלפות מן הקונגרס שהתפרסמו בסוף השבוע ב"וואשינגטון פוסט", בכך שהיתה בתוך שורה של שש מדינות שארה"ב פנתה אליהן כדי לסייע ל"קונטראס", ובכך שבשנת 1984 שלחה נשק למורדים בניקרגואה, בלי לדרוש תשלום עבורו מיד. אולם ה"פוסט", מיד אחרי הפתיח הדרמטי הזה, מספר בעצם, כי ב־1984 הוגשה בקשה כזאת לישראל אבל יצחק שמיר, אז כהיום ראש הממשלה, דחה את הבקשה מחשש שאם יתגלה הדבר הוא יפגע ביחסים בין ישראל לקונגרס.

התק"ם ממשיך בדיון על מינויו של וינקלר

מאת שמעון וייס, סופר "דבר"

מזכירות התק"ם תמשיך היום לדון בפנייתו של מרכז איגוד התעשייה הקיבוצית עודד וינקלר, ששאל את המזכירות אם יש לה התנגדות לבחירתו כחבר הדירקטוריון החדש של בל"ל.

יצויין, כי בחירתו זו של וינקלר אינה מטעם התק"ם או בשליחותה, אלא בהיותו נציג ציבור ואיש תעשייה וכלכלה.

בעקבות שאלתו של וינקלר, העלו מספר חברי מזכירות תק"ם את התנגדותם לבחירתו לדירקטוריון בל"ל בטענה, כי לא יאה שחבר קיבוץ יהיה חבר בדירקטוריון זה, בפרט לאחר מקרהו של מיכה אפרתי מקיבוץ גבע, שהיה חבר בדירקטוריון הקודם ואף חבר בוועדה המצומצמת שקבעה את שכרו של יפת ואולץ בשל כך להתפטר.

בינתיים מתפתח ויכוח בצמרת התק"ם סביב התפקידים השליחותיים הציבוריים, שבהם מכהנים חברי קיבוצים שאינם שליחי התנועה.

חלק מראשי התק"ם ובהם השר יעקב צור, יצחק בן־אהרון ואחרים, חלקם הגדול אנשי הקיבוץ המאוחד לשעבר, תובעים כי כל תפקיד ושליחות שממלא חבר קיבוץ יהיו בשליחות התנועה ובאישורה.

חברים אחרים, בהם סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז, ח"כ נחמן רז, סנטה יוספטל ונחום פסה, טוענים כי לא ייתכן שכל תפקיד שמקבל חבר קיבוץ יהיה באישור או בשליחות התנועה. "האם מינויו של יצחק בן־אהרון ליו"ר קרן הצמיחה של ההסתדרות הובא לאישור מזכירות התק"ם?" שאל חבר בכיר במזכירות התנועה.

בסוף השבוע הוקם בתק"ם צוות מיוחד בראשות מרכז מחלקת הכלכלה אייבי רון שידון בהפקת הלקחים המתחייבים ממקרהו של מיכה אפרתי. בימים האחרונים גברה התביעה להשבתו של אפרתי לקיבוצו בעקבות ה"פאשלה" שלו בדירקטוריון בל"ל.

מידע שנמסר לראש הממשלה:

מנגלה חי בפאראגוואי

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

ד"ר יוזף מנגלה חי בחווה חקלאית על־שם נשיא פאראגוואי, אלפרדו סטרוסנר, חמישים קילומטרים מבירת פאראגוואי, אסונסיון. זו תמציתו של המידע שהגיע לידיו של ראש הממשלה יצחק שמיר משני מקורות שונים.

המידע, אשר פורסם לראשונה ב"דבר" לפני יותר משבוע ימים, מצביע על כך, שגורמים מהימנים ביותר בפאראגוואי העבירו מידע באמצעות גורם שלישי וממנו עולה, כי "גופתו" של יוזף מנגלה שנמצאה על חוף ימה של בראזיל איננה גופתו של ד"ר יוזף מנגלה, אלא של אדם אחר לגמרי.

סופר "דבר" לענייני מ. יורה מציין, כי בראיון שנערך ב"דבר השבוע" לפני יותר משנה אמר סוכן פורש של "המוסד" הישראלי, שד"ר יוזף מנגלה לא מת והוא נמצא תחת חסותם של גורמים המעוניינים בפעילותו הרפואית והם אשר שומרים עליו ומכלכלים אותו.

מדי פעם בפעם משוגר אליו כסף מקרוביו המתגוררים בעיר גינצבורג שבמערב־גרמניה, שם היה למשפחה מפעל.

אולם מידע אחר מבטל את המידע הזה. על־פי מידע זה הורו שירותי הביון בעולם לחפש אחרי מנגלה בתחילת 1977. לצורך כך הוצאו על־ידי אותם שירותי ביון סכומי עתק, אך הם לא הצליחו לאתר את ד"ר יוזף מנגלה כיוון שהוא איננו בחיים.

תובע חקירת משטרה

(המשך מעמ' 1)

[illegible] אמר הן כהן.

הפרשה הפלילית לכאורה נסבה סביב עסקת מכירת דירה לארנסט יפת על ידי מחלקת הנהלת החשבונות של בנק לאומי.

במסמך הראשון שהגיש העיתונאי ליהודה הובאה חוות דעת של שמאי המקרקעין מיכאל רוטשטיין ובה הובאה הערכה כי הווילה ברחוב דניך 20 שאותה קיבל יפת כדירת שרד, שווה 1,300,000 לירות במחירי שנת 1977.

במסמך שני, מחודש ינואר 1978, עולה כי מחלקת החשבונות של בנק לאומי מכרה את דירתו של ארנסט יפת בחצי המחיר – 720,000 לירות.

משני המסמכים עולות עבירות פליליות של קבלת דבר במרמה ועבירה על סעיף 425 הדין בעבירה, שעניינה "מנהל של תאגיד אשר נהג אגב מילוי תפקידו בהפרת אמונים הפוגעת בתאגיד".

חברי הדירקטוריון

(המשך מעמ' 1)

חולדה.

● פרופ' שמעון שטרית – איש הפקולטה למשפטים בירושלים, יו"ר "משען", מופיע במקום ה־54 ברשימת המערך לכנסת ה־11.

● מנחם ברגר – נשיא לשכת עורכי הדין, איש "חירות".

● יהושע פורר – יו"ר מועצת המנהלים של "ישרס" (בנציג איש העסקים הדרום־אפריקאי נטי קירש), לשעבר סגן ראש עיריית רחובות ומנכ"ל משרד התעשייה, ליברל המקורב לשר גדעון פת.

בינוס לעידוד תיירות, בהשתתפות 160 משתתפי תיירות, סוכני תיירות, עיתונאים וצלמים מ־18 מדינות בעולם, נפתח היום באילת.

נושאת־המטוסים הסובייטית "קייב" כפי שצולמה ממטוס הצי האמריקאי ביום ו' בקרבת חופי מצרים ולוב. זוהי נושאת־המטוסים הסובייטית הראשונה שנכנסה לים התיכון מאז סתיו 1985. צי שתי המעצמות עורכים במקביל תמרונים בים התיכון. תמרוני ברה"מ מרוכזים באיזור שמול חופי לוב, ותמרוני ארה"ב – מול חופי ספרד. (צילום: א.פ.)

ד"ר חת ימונה היום ליו"ר

(המשך מעמ' 1)

1978–1984 שימש יו"ר דירקטוריון הבורסה לניירות־ערך. חת נחשב לאיש מקצועי.

המתחרה העיקרי שלו לתפקיד יו"ר דירקטוריון בל"ל, משה זנבר, שעבר עם שנים רבות בבנק ישראל התבטא עליו במלים חמות והערכה רבה לכישוריו המקצועיים.

סופרת "דבר" מוסיפה, כי בחירתו של ד"ר חת ליו"ר דירקטוריון בל"ל מחזקת את מעמדו של המנכ"ל, מרדכי איינהורן, שחת היה מועמדו המועדף. גם נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, יוצא מחוזק, לאחר בחירת יועצו לענייני שוק ההון ועמיתו לשעבר לעבודה במחלקת המחקר של בנק ישראל לתפקיד.

יו"ר הנהלת ההסתדרות הציונית אריה דולצין הצליח לשמור במיבנב זה על מעמדו, לאחר שמועמדו לתפקיד יו"ר בל"ל – מועמד השני במחלקות בגלל תפקידו כחויסות המניות הבנקאיות – הצליח להבחר ומועמדים נוספים שהיו כלולים ברשימתו המוקדמת, כפי שפורסמה ב"דבר", ביניהם אריה שחר, אלישע שחמון, יחזקאל פלומין וצבי זוסמן – נבחרו לחברי דירקטוריון.

המינוי של ד"ר מאיר חת ליו"ר בל"ל מוסיף לעורר ביקורת ציבורית, במיוחד מפי חברי מועצת הכספים של הכנסת, ח"כ דן תיכון, ח"כ חיים רמון, ח"כ יאיר צבן, ח"כ אלעזר גרנות, ח"כ מרדכי וירשובסקי וח"כ דדי צוקר, הרואים במינוי אטימות והתעלמות מדו"ח בייסקי.

ח"כ דן תיכון טרח להגיע ביום ו', מצוייד בדו"ח בייסקי, לבניין הנהלת בל"ל, בשעה שהתקיימה בו ישיבת "מועצת אוצר התיישבות היהודים". הוא ביקש להיכנס לישיבה ולשכנע את חברי המועצה שלא לבחור בד"ר חת בגלל תפקודו כיו"ר דירקטוריון הבורסה בתקופת ויסות המניות הבנקאיות והביקורת שמתחה עליו בשל כך ועדת בייסקי.

תיכון אמר, אמש ל"דבר", כי הוא מתבסס על עמוד 361 בדו"ח בייסקי, הממליץ לממשלה לבחון את ההבטים הפליליים בפרשה. הוא אמר, שיבקש לבדוק אם חת עבר עבירות פליליות בוויסות המניות.

גם ח"כ חיים רמון יצא בנסיון אחרון למנוע את המינוי וקרא לדחות את ישיבת מועצת המנהלים של בל"ל האמורה לבחור את היושב־ראש, עד אשר הוועדה לביקורת המדינה של הכנסת תדון במינוי ותקבל הסברים מנגיד בנק־ישראל למינוי התמוה.

מת אוריאל אופק

(המשך מעמ' 1)

וליצירה לאחר שמחלתו נבלמה. בשנים האחרונות חזר לכתיבה ועריכת ספרים, הקדיש את מירב זמנו ומרצו למחקר ספרות הילדים.

לפני כעשרה ימים לקה אופק בשפעת ובעקבותיה חלו סיבוכים והוא נתקף בדלקת ריאות. באמצע השבוע שעבר התפתחה אצלו בצקת ריאות, שממנה לא התאושש עוד, וכאמור נפטר ביום ו' בבוקר.

אוריאל אופק, בוגר גימנסיה הרצליה בתל אביב, היה מוסמך האוניברסיטה העברית וכן בעל תואר ד"ר באוניברסיטת טורונטו, קנדה, לאחר עבודת מחקר בנושא "ראשיתה של ספרות הילדים".

במלחמת השחרור הוא השתתף בהגנת גוש עציון והיה במשך 9 חודשים בשבי הלגיון בעבר הירדן.

מאוחר יותר הצטרף למערכת "דבר לילדים" ובמשך השנים חיבר מחזות ילדים רבים, שירים, סרטים, תוכניות רדיו וטלוויזיה, ובעיקר – מחקרים על ספרות ילדים.

אוריאל אופק זכה בשנת 1964 בפרס למדן, ובשנת 1975 – בפרס זאב. בשנת 1978 זכה בפרס ראש הממשלה. כמו כן עוטר בפרס "פסטיבל הזמר 1966" ובעיטור אנדרסן הבינלאומי.

אופק הניח אשה – בינה אופק, חברת מערכת "ידיעות אחרונות" – ושתי בנות הקשורות אף הן בהוצאת ספרים ובספרי ילדים. [illegible]

★

אוריאל אופק היה דמות ייחודית בספרות הילדים שלנו. היה בו שילוב נדיר של חוקר־סקרן ויוצר פורה. הוא תהה על שורשי יצירתם של סופרי ילדים בדורות קודמים ובדורותינו, חשף ותיאר בספריו את סודות בית היוצר שלהם ואת הסיפורים שמאחורי הסיפורים שכתבו; ובו בזמן יצר בעצמו בתחומי השירה והפרוזה, העניק לילדי הארץ סיפורים מהווי החיים הישראלי בתקופות שונות, כשהמוטיב העיקרי בסיפוריו היה זכרונות ילדותו בשכונת בורוכוב ואירועים מרכזיים בחיי המדינה בדרך וכימינו.

אוריאל היה כתובת וסמכות בכל הנוגע לספרות ילדים במובנה הרחב. הוא לא הסתפק בידע הבסיסי שקנה לו, אלא שאף להרחיב את ידיעותיו, עוד ועוד, ותיעד את ממצאיו בשורת ספרים שפרסם.

בד בבד ליקט וערך את לקסיקון אופק לספרות ילדים, שהופיע תחילה במהדורה מצומצמת בהוצאת "מסדה" ולאחר שנים הורחב לשני כרכים גדולים והופיע בהוצאת "זמורה־ביתן". בימים אלה שקד אוריאל על הכרך השלישי והמשלים של הלקסיקון.

היתה לי הזכות להיות חברו שנים רבות. נפגשנו בשלהי שנות החמישים, ערב נסיעתו להשתלמות בקנדה, ואז נתבקשתי להחליפו כסגן עורך "דבר לילדים". כשחזר, המשכנו לעבוד יחד והידידות בינינו נתהדקה. בשנת 1973 החלפתיו בתפקיד עורך "דבר לילדים" והמשכנו לקיים קשרי ידידות ועבודה.

תמיד היה חיוך נסוך על פניו, תמיד הביט קדימה באופטימיות, ומעולם לא נתן לאיש הרגשה כי הוא סובל או כואב. האופטימיות קרנה ממנו גם בשעות הקשות שידע והיא נסכה עידוד ותקווה בלב כל ידידיו ומכריו.

הוא אהב לעזור לזולת, עודד תמיד כשרונות צעירים, טיפח יוצרים וסייע להם להיקלט בבמות שונות. מעולם לא קינא ועינו לא היתה צרה באיש.

לפני שלושה שבועות קיבל אוריאל אופק את תעודת "יקיר גבעתיים" בעבור אביו צבי אריה פופיק, שנבצר ממנו להגיע לטקס. לידו רעייתו בינה אופק. (צילום: רבקה פינצר)

במהותו היה איש־עבודה ממושמע. תענוגו הגדול היה לשבת ספון בחדר עבודתו ולעסוק במחקר וביצירה. חייו התנהלו בחממה, שעליה הופקדה רעייתו בינה, שהיתה לו אשת־סוד ושומרת־סף כאחד. היא סימלה את עולם המציאות, בעוד הוא מרחף בעולם האגדות והסיפורים.

דואב הלב על אבדן ידיד יקר, על המעיין שנסתם ועל מקור היצירה ששוב לא ינבע.

דויד מאיאנס

שמיר מבטיח לפעול למימוש תוכנית ההתיישבות בשטחים

מאת שלמה גינוסר ויוסי מלמן, סופרי "דבר"

הקמתן של נקודות־יישוב חדשות ביו"ש ובחבל עזה בהשקעה של 1.5 מיליון דולאר לישוב לא תשפיע לרעה על הכלכלה בארץ, גובה חשיבותם הלאומית והסטרטגית של ישובים אלה. זאת אמר ראש הממשלה יצחק שמיר לנציגי שדולה ישיע בסיעת הליכוד בכנסת.

יו"ר השדולה ח"כ יגאל כהן והח"כים עוזי לנדאו ומיכאל איתן נועדו עם ראש הממשלה ביום ו' ותבעו ממנו הקמת ישובים יהודיים חדשים ביו"ש ובחבל עזה "במתחייב מקווי היסוד של הממשלה".

שמיר הציג בפני נציגי הליכוד את המהלכים שהוא נוקט למימוש תכנית ההתיישבות.

הבריטים מסתייגים מההערכה של פרס על סיכוי מו"מ השלום

מאת דויד שרביט, סופר "דבר" בבריטניה

לונדון, מיוחד ל"דבר". – נימה צוננת, ומסויגת לגבי התקדמות בתהליך השלום במזרח התיכון נשמעה בדברי הדוברים הבריטיים עם סיום ביקורו של שר החוץ שמעון פרס בבריטניה, זאת בניגוד לקורת הרוח ואף ההתלהבות, שאפיינה את סיכום הביקור מצד שר החוץ ומקורביו.

גורמים במשרד החוץ הבריטי הביעו אכזבה מכך, ששר החוץ שמעון פרס לא הביא באמתחתו אף רעיון חדש לקידום תהליך השלום. במקום זאת שמעו הבריטים בקשה, שישתדלו אצל המלך חוסיין ש"יעשה צעד קדימה" במגעים המכינים את ועידת השלום. עם זאת הביעו הבריטים סיפוק מכך שישראל כבר מוכנה להסכים לעקרון של ועידה בינלאומית שתלווה את דיוני השלום – עקרון שאומץ לאחרונה גם על ידי הבריטים, לאחר התגברות סמויות בשל החשש מהשפעה הסובייטית במזרח התיכון.

עוד שלושה

(המשך מעמ' 1)

האנגליקנית טרי וייט חזר לביירות מאיזור הבקעה, שם הוא ניהל בארבעת הימים האחרונים את המשא־ומתן עם אנשי הארגונים "חזבאללה" ו"הג'יהאד האיסלאמי" לשחרור בני הערובה האמריקאים המוחזקים בביירות. עם זאת לא ידוע היכן שוהה וייט או מתי הוא ישוב למלונו.

אתמול נחטפו עוד ארבעה בני־אדם בביירות. אנשים חמושים לבושים במדי משטרה חטפו שלושה אזרחי ארה"ב ואזרח הודי מאוניברסיטת ביירות שברובע המוסלמי של הבירה. לדברי המשטרה נכנסו ארבעת החוטפים לקאמפוס האוניברסיטה בשעה שבע בערב במכונית סיור משטרתית. לדברי עדי ראיה זוהו האמריקאים כאלן סטיין, פרופ' לעיתונות, ג'ון טורנר, עוזר הוראה למתמטיקה ולמדעי המחשב, ורוברט פולהיל, פרופ' למינהל עסקים. האזרח ההודי זוהה כמיטלישוואר סינג, ראש החוג למינהל עסקים.

מזכ"ל האיגוד הספרדי סיים את ביקורו

מאת שלמה שמיר, סופר "דבר"

"ביקורי השבוע בארץ וההסכם החדש בין האיגוד הכללי של העובדים הספרדים לבין ההסתדרות מעידים על נכונותנו להוסיף ולהרחיב את שיתוף־הפעולה בין תנועות העבודה בשתי המדינות" – זאת אמר לסופר "דבר" מזכ"ל איגוד העובדים הסוציאליסטי בספרד, ניקולס רידונדו, בתום מסע של שלושה ימים בארץ, שבמסגרתו נועד עם נשיא המדינה חיים הרצוג, עם ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס, עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, עם מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם ועם אחרים.

רידונדו לא התנדב להשיא למארחיו הישראלים עצות לגבי הטיפול בסכסוך הישראלי־ערבי וגם בשיחה ל"דבר" נמנע מהשמעת הצהרות בנדון זה. הוא הזכיר, כי בוועידת האיגוד ב־1983 נתקבלו החלטות בזכות קיום ישראל בגבולות בטוחים ומוכרים, בד בבד עם הכרה בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים.

בתשובה על שאלה בדבר מאמציה של מאדריד להצניע את היחסים ההדדיים בין ספרד לישראל גם לאחר כינון היחסים הדיפלומאטיים המלאים לפני שנה אמר רידונדו, כי רצוי להבדיל בין היחסים הדיפלומאטיים בין ממשלות לבין יחסים במישור שתי המפלגות הסוציאליסטיות בספרד ובארץ, שהם הדוקים יותר.

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה – בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146־150 מחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 18.5% בקומה נוספת כניה בבנין על חלקה 103 בגוש 3702 רח' רמז רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 108.5% במקום 90% המותרים הכולל הקלה לקומה נוספת וקומה מפולשת נוספת כך שמספר הקומות יגיע לסה"כ קומה מפולשת (חנויות + מחסנים) + קומת עמודים + 4 קומות. כל המעוניין יוכל לעיין בתוכנית הבניין ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית, קל"ד, כל יום בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מילווה קצר מועד

ביום 28.1.1987 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא: –

מספר הסדרה	כמות מוצעת במליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפריון	ימים לפריון
0247 א'	10	25.2.87	28
0347 ב'	40	25.3.87	56
0447 ג'	50	22.4.87	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג' 27.1.87 (ערך יום ד', 28.1.87).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שייקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א', ב' רג') התשמ"ד 1984 – קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של

פנינה ביז'ינסקי

הלוויה היום יום ראשון כ"ד בטבת תשמ"ז 25.1.87 בשעה 3.00.

המשפחה
ובית השיטה

עם חברנו
אלי וולדמן ומשפחתו
אנו אבלים על מות האב

מויסס וולדמן

הלוויה היום יום ראשון 25.1.87 בשעה 15.00 בבית־הקברות של קיבוצנו

בית אשדות יעקב מאוחד

ליעל זהבי והמשפחה בפלמחים ולמשפחה ובית חפציבה

אתכם באבל במות

חנה רבינוביץ ז"ל

האם והסבתא

בית פלמחים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

צביה בן ישראל

(לבית רק)

הלוויה תצא מבית הקברות חולון בתיים היום יום א' כ"ד טבת 25.1.87 בשעה 1 בצהריים.

המתאבלים
אחותה: וולברג סימה ובנ"ב
אחיה: מנחם רק ובנ"ב
גיסתה: לילי רוזנבאום
גיסה: בן ישראל אריה ובנ"ב
והמשפחה בארץ ובחו"ל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי באר־שבע
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, הוליכה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 117/03/5 שינוי מס' 32 לתכנית מפורטת.

עיקרי הוראות התכנית: שינוי שמושי קרקע חולקה למגורים, מבני ציבור, דרכים, שטח ציבורי פתוח, לקבוע הנחיות בניה.

האלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 85.610 דונם
גוש: 38061 חלקות ארעיות

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3356 מיום 7.7.86 עמוד 2683. השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל, ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקה בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

דבר DAVAR
מאוחד עם "למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פרדהצור
מנהל מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים: ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאויה קומה ג טלפון 242203 מ 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

100 שנה לקריניצי

באולם מלא מפה לפה באו ותיקי רמת־גן בסוף השבוע לקולנוע „ארמון", לחלוק כבוד למי שעמד בראשם במשך 43 שנים, ראש העיר הראשון של ר"ג, אברהם קריניצי ז"ל, (בתמונה) שהשבוע ימלאו 100 שנה להולדתו. הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי העלה על נס את תרומתו של קריניצי בהקמת המטכ"ל ב־1948 ובניית מחסן הנשק הראשון של צה"ל ברמת־גן ואימון הצנחנים שהפך עד היום למסורת של קבע. השר יצחק מודעי הזכיר את ייחודו של האיש שהיה נגר במקצועו ועמד בראש העיר במשך 43 שנים ברשימה עצמאית וטיפח אותה ע"י הקצאת שטחים נרחבים לגנים ובכך הצדיק את שמה. הוא ציטט את משפטו המפורסם של קריניצי: „לא כל ראש עיר יכול להיות נגר, אבל כל נגר יכול להיות ראש עיר". ראש העיר הנוכחי, אורי עמית אמר שקריניצי מסמל דור נפילים ואנשי עשייה שבמו־ידיהם בנו את הארץ. דוד מלמדוביץ, מ"מ ראש העיר ומארגן הטקס הזכיר את תרומתו של קריניצי בבניין העיר ובהקמת האיצטדיון, הפארק הלאומי ובורסת היהלומים.

עובר לב"ש

אל צוות אנשי תיאטרון באר־שבע הצטרף באחרונה המחזאי והבמאי הלל מיטלפונקט (בתמונה) שישמש בתפקיד מנהל הבית של התיאטרון. מיטלפונקט מחליף בתפקיד זה את שמואל הספרי שעקר לתל־אביב, אולם ימשיך לעבוד עם התיאטרון ויביים השנה את ההצגה „תזמורת ללא תנאי" על־פי ספרה של מאגדה סבו־לין. ההצגה הראשונה אשר יעבד ויביים מיטלפונקט בבאר־שבע תהיה „מוטקה גנב" על־פי ספרו של שלום אש. הלל מיטלפונקט הוא בוגר החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב כותב וביים מחזות רבים בכל תיאטראות ישראל, שהידועים בהם היו „התקווה האחרונה של רחוב נחמני", „ולמנאים", „שרגא בסן", „מכולת", „פירוד זמני" ואופרת הרוק „ממי" המועלית בימים אלה ב„צוותא".

אמיר רוזנבליט

פרס ע"ש רובינשטיין

הפרס ע"ש ארתור רובינשטיין (בתמונה), לקידום החינוך המוסיקאלי, הוענק מטעם מרכז תרבות העמים בירושלים ל־בנימין בילסקי על מפעלו המוסיקאלי בקרב ילדים ובני־נוער בראש־העין. בילסקי שנולד בפתח־תקוה הוא מוסיקאי במקצועו. בשנת 1977 החל בהדרכת מוסיקה ונגינה בראש־העין, שם הוא הקים תזמורת כלי־פריטה שהגיעה להישגים מוסיקאליים גבוהים. התזמורת מופיעה בכל רחבי הארץ ומבצעת מוסיקה בכל מגוון הסיגנונות ונחשבת לדברי השופטים לטובה מסוגה בישראל. בנוסף לתזמורת הקים בילסקי בראש־העין מקהלה גדולה, תזמורת חליליות, להקת קצב ותזמורת למבוגרים. „מפעלים אלה גרמו לשינוי האווירה בראש־העין ומהווים מקור גאווה לתושבים", נאמר בנימוקי ועדת פרס רובינשטיין.

מידע חיוני

חייו של ילד בן 6 מרמת־גן, שחלה לאחרונה במחלת דם נדירה, ניצלו כתוצאה משימוש במאגר מידע בין־לאומי בנושא זה המצוי במרכז הלאומי למידע הפועל ליד משרד האנרגיה והתשתית. סבו של הילד הוא מהנדס הקשור בנושאי פרוייקטים תעשייתיים. כשחלה הילד, פנה הסב למרכז הלאומי למידע וביקש לבדוק באמצעותו במאגרי מידע בין־לאומיים, שאותם מייצג המרכז הלאומי למידע בארץ, אם פותחו תרופות מיוחדות, שלא מצויות בשוק הישראלי, למחלה מיוחדת זו. באמצעות המאגר לתרופות, הכולל עשרות־אלפי ערכים ומיסמכים, אותרה תרופה שנרכשה בחו"ל והובאה מיד לארץ. הפעולה כולה, כולל הפניה למרכז הלאומי למידע, נעשתה תוך התייעצות עם רופאיו של הילד, שהביעו שמחה על מעורבות המשפחה ועל תושייתו של הסב. מהנהלת המרכז הלאומי למידע נמסר, כי לאחרונה הולכים ומתרבים מספר הפונים למרכז לצורך קבלת אינפורמציה על טיפול במחלות נדירות. רוב הפניות נערכות בבקשת הרופאים המטפלים בחולים. הנהלת המרכז הלאומי למידע עצמה נמנעה מלהתערב התערבות כלשהי בטיפולים עצמם, אלא רק מעמידה את המידע שברשותה לפונים אליה.

אות הערכה

בימים אלה, בהם אנו מתבשרים חדשות לבקרים על אירועים כספיים במוסד זה או אחר, הרי כל ידיעה על מינהל כספי תקין היא בבחינת גילוי מרנין. מזכיר מועצת פועלי דימונה, יוסי בוטבול, קיבל בשבוע שעבר מכתב מידי מוטקה ששון, מנהל המחלקה לתקציבים ולפיקוח בוועד הפועל ובו נאמר בין היתר: „עם הגשת הצעת התקציב לשנת 1987 ובדיקת המאזן התקציבי עד תקופה זו, הריני מוצא זכות נעימה להביע את קורת רוחי על המינהל הכספי התקין המסודר במוסדכם. בהמלצת יו"ר אגף הארגון ומועצת הפועלים, גדעון בן־ישראל (בתמונה), הרינו מעניקים למועצה כאות הערכה 1500 ש"ח.

אמיר רוזנבליט

שבחים לכוח המשימה

בימים אלה הסתיימו בוואשינגטון הדיונים הכלכליים בין המשלחות מישראל ומארצות־הברית. לחלק מהדיונים הוזמנו גם ראשי כוח המשימה מקס פישר, צ'ארלס ברונפמן, פול ברנר ואלן הורצל. מנכ"ל כוח המשימה בארצות־הברית, אלן הורצל, סקר את הפעילות בצפון אמריקה שהתבטאה בסיוע לחברות ישראליות בתחום השיווק, סיוע בהשקעות בתעשיה, בתיירות ועוד. מי שבמיוחד רווה נחת מהדיון המשותף היה מנכ"ל משרד התעשיה, משה דבירה, שמשרדו מופקד על ניהול פעולות כוח המשימה בארץ. האמריקאים לא חסכו בתשבחות לפעילות הכוח בשנה האחרונה. בין ראשי המשבחים היו תת שר החוץ אלן ואליס ויועצו הכלכלי של שר החוץ, הפרופ' סטנלי פישר.

אמנון אמר

שר התקשורת אמנון רובינשטיין ערך בסוף השבוע סיור במועצת שער הנגב. במסגרת הסיור ביקר השר במרכז התקשורת ע"ש ספיר שבמכללת הנגב. בצילום: השר רובינשטיין לומד להחזיק נכונה מצלמת טלוויזיה. צילום: ישראל סימיונסקי

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

סוס ומזחלת בדרך כפרית במדינת פנסילווניה שבארה"ב. שלג כבד שירד בסוף השבוע כיסה את הדרכים בשכבת שלג בעובי של כ־45 ס"מ, ומתחזית מזג האוויר הקודרת לאיזור ניתן להסיק, שבעתיד הקרוב תהיה המזחלת אמצעי התחבורה היחיד היעיל שם (צילום: א.פ.)

אקינו מבטיחה למצות את הדין עם הורגי המפגינים במאנדיולה

האופוזיציה מפרסמת הוכחה מפי אקינו לקיום נשק גרעיני בפיליפינים

פיליפינים (א.פ. ורויטר). – נשיאת הפיליפינים קוראזון אקינו הבטיחה אתמול לאזרחי ארצה לדאוג לכך שימוצה הדין עם הורגי המפגינים ליד גשר מאנדיולה המוליך לארמון הנשיאות במאנילה וקראה לבני עמה להתאחד מאחורי הדמוקראטיה.

כ־150,000 בביראים באו אתמול לאסיפת ההסברה שכינסה אקינו באיצטדיון הכדורגל של דומגאטה שבאי נגרוס במסגרת מסע השכנוע שהיא עורכת זה שבועות אחדים לקראת משאל־העם בעניין החוקה החדשה, שנועד ל־2 בפברואר. „אתם ואני, כולנו, צריכים לסייע איש לרעהו כדי למנוע בעד אויבי הדמוקראטיה להפיל אותנו", קראה לעבר הקהל בהתרגשות. „כפי שכבר אמרתי לכם בעבר, אני מוכנה להקריב את חיי למענכם".

אקינו הבטיחה, כי ועדת חקירה נשיאותית, שהוקמה כדי לחקור את נסיבות מותם של המפגינים, תפרסם את ממצאיה כבר ב־6 בפברואר. „ראשית, ברצוני להבטיח לבני משפחותיהם של ההרוגים, שהצדק ייעשה", היא אמרה. „לא נפקיר את הורגי מאנדיולה".

בינתיים הודיעו ארגונים פוליטיים שונים, ארגוני סטודנטים, איכרים, מפלגות ימין ושמאל כאחד, כי בכוונתם לקיים מחר הפגנות ועצרות ולצעוד בצעדה אל מעבר לגשר מאנדיולה ולתוך ארמון הנשיאות, בדומה לרכבת המפגינים שנבלמו בסוף השבוע שעבר בידי הנחתים לפני הגשר. „אין בכוונתנו להיעצר לרגלי הגשר", אמר אתמול מנהיג איחוד מפלגות השמאל ליאן אליאנדרו. „אם לא יהיו שם כוחות משטרה או צבא – לא תהיה אלימות".

נשק גרעיני אמריקאי

במסגרת ההתקפות על חוקתה המוצעת של קוראזון אקינו מצד ארגונים אופוזיציוניים מימין ומשמאל כאחד, פרסם אתמול אחד מבכירי הימין מסמך שהוא, לדבריו, תרשומת שיחת טלפון שהוקלטה בחשאי בין אקינו לבין אחד מעוזריה ושבה דנים המשוחחים בהשפעות של האמריקאים על חברי הוועדה שניסחה את החוקה.

המסמך הוצג בפני עתונאים במסיבת עתונאים שכינס חבר הוועדה לשעבר הזמוכונו אראזה, שתמך באקינו בעת שתפסה את השלטון, אך חצה אחר־כך את הקווים עקב מחלוקת בנוגע לחלוקת התיקים. במסמך שהוצג כלולה גם הוכחה לכך שעל אדמת הפיליפינים מוצבים כלי־נשק גרעיניים אמריקאיים, טענה המוכחשת בכל תוקף על־ידי ממשלת הפיליפינים והממשל האמריקאי כאחד.

על־פי המסמך הביעה אקינו במהלך השיחה הטלפונית דאגה באשר להשפעה שעלולה להיות להכללת סעיף בחוקה המוצעת, שיאסור הצבת כלי־נשק גרעיניים על אדמת הפיליפינים, על בקשת הסיוע הכספי הנוסף שהגישה לארה"ב. „האם לא ניתן להוציא סעיף זה מגוף החוקה?" שאלה אקינו, על־פי התרשים. עוזרה השיב על כך, שישוחח בעניין עם ראש הוועדה המנסחת את החוקה.

מפגין בודד מנסה לחלץ מפגין אחר פצוע קשה מזירת ההרג למרגלות גשר מאנדיולה שלפני ארמון הנשיאות של הפיליפינים. בקדמת התמונה נראים שלושה מפגינים הרוגים מאש הנחתים. (צילום: א.פ.)

מובארק מקיים מגעים בכווית בנסיון להביא להחלטות ברוח עמדת מצרים

עוד פיצוץ במרכז המסחרי בכוויית בנסיון לשבש הוועידה האיסלאמית

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

במרכז המסחרי בעיר כווית אירעה אמש התפוצצות. היה זה כנראה נסיון הפיגוע השלישי במספר מצד ארגוני מרוד פרו־איראניים, המבקשים לשבש את ההכנות לכינוס הוועידה האיסלאמית בכוויית, שאיראן מחרימה אותו.

הכינוס אמור להיפתח מחר בהשתתפותם של מנהיגים ערבים ומוסלמים רבים ובנוכחותו של מזכ"ל או"ם. אתמול כבר הגיעו לכוויית הנשיא מובארק וכן שליטי סודאן ותימן. שרי החוץ של 44 המדינות המשתתפות בכינוס זה וכן נציג אש"ף, מכינים בינתיים את סדר היום של הדיונים שבראשו יעמדו נושאים כגון: הדרכים להפסקת המלחמה בין איראן לעיראק, הבעיה הפלשתינית, המצב בלבנון ועוצמתה הגרעינית של ישראל.

הנשיא מובארק מקיים בינתיים מגעים צדדיים עם כמה מנהיגים ערבים בכוויית בנסיון להכשיר את הקרקע לקבלת החלטות בפסגה האיסלאמית ברוח העמדה המצרית בנושאי מלחמת המפרץ, חידוש הדיאלוג המדיני בין ערפאת לחוסיין, השגת קונצנזוס ערבי לכינוס ועידה בינלאומית לפתרון הבעיה הפלשתינית ועוד.

הנשיא אסד, האמור להגיע היום לכוויית, אמר בראיון לעיתון „אל־קבס", כי אין להעלות על הדעת התפייסות בין סוריה למצרים בטרם יתנער משטר מובארק מהסכמי „קמפ דייוויד". בכך הפריך אסד שמועות שרווחו לאחרונה, כאילו תשמש ועידת כוויית במה להשגת פיוס בין מצרים לסוריה. מצד שני לא הוציא אסד מכלל אפשרות שהוא ייועד בשולי הפסגה האיסלאמית עם נשיא לבנון אמין ג'ומייל.

עיראק ממשיכה להפציץ ערי איראן שצבאה ממשיך להתקדם אל בצרה

טהראן (א.פ. ורויטר). – מפציצים עיראקיים שבו והפציצו אתמול ערים איראניות, לאחר שיום קודם לכן דחה נשיא איראן עלי חומייני את קריאתו של נשיא עיראק סדאם חוסיין למשא־ומתן לשלום, בכנותו אותו „נץ מלוכלך", אשר יהיה צורך בסילוקו קודם שניתן יהיה להביא לכלל סיום את המלחמה בת שש השנים.

מבגדאד נמסר אתמול, כי חיל־האוויר העיראקי ביצע „גיחות נקמה" נגד שלוש הערים האיראניות איספהאן, טבריז ודיזפול בעקבות פגיעת טיל איראני בבגדאד. הטיל, כנראה מדגם „סקאד" מתוצרת סובייטית, פגע בשכונה מאוכלסת בצפיפות, ואתמול הובאו קרבנות פגיעתו לקבורה.

דובר צבאי עיראקי אמר עוד, כי העיר אהואז שבדרום איראן, המשמשת, לדבריו, נקודת יציאה למתקפה האיראנית „קארבלה 5" תותקף בקרוב על־ידי חיל האוויר העיראקי.

מטהראן נמסר אתמול, כי שישה מטוסים עיראקיים, אשר השתתפו בתקיפות הופלו שלושה מעל אזורים עירוניים במערב איראן ושלושה אחרים מעל שטח עיראק.

נשיא איראן עלי חומייני אמר אתמול, כי בתקיפות טילים ובהפצצות מן האוויר בשבועיים האחרונים נהרגו בערי איראן 1786 בני אדם. בדברים שנשא בפני קהל בטהראן, שהוערך על־ידי עתונאים מערביים בכ־80 אלף איש, אמר חומייני, כי אין לסמוך על נשיא עיראק לנוכח העובדה שתקיפות האוויר העיראקיות נמשכות למרות קריאתו של נשיא עיראק מיום ד' לשלום.

אתמול טענה איראן, כי כוחותיה השתלטו על 150 קמ"ר של מטעי תמרים וביצות מזרחית לבצרה ומסרה, כי הקרבות מתחוללים עכשיו מערבית לנהר יאסין, מרחק 15 ק"מ מן העיר.

נשיא איראן חזר ואמר ביום ו', כי אין בכוונת צבא איראן לכבוש את בצרה או כל פיסת אדמה עיראקית אחרת. „הדבר שבו אנו מעוניינים הוא הפלת המשטר העיראקי", הוא אמר.

אין שינוי במצב יחסי ישראל עם הונגריה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

דיפלומאטים זוטרים של ישראל נועדו בשבועות האחרונים בנסיבות חברתיות בכמה בירות במערב אירופה עם דיפלומאטים זוטרים של הונגריה, והתרשמו כי לפי שעה אין שינוי במצב היחסים בין שתי המדינות.

פקידים בירושלים הדגישו, כי המפגשים היו באקראי במסיבות קוקטייל, ואין בהם שום חידוש.

הונגריה: אין עניין

בודאפשט, (ע"ד וא.פ.). – פקיד בכיר במפלגת השלטון הקומוניסטית של הונגריה אמר ביום ו' בראיון לעתון מקומי, כי למרות שיפור היחסים בין מדינת ישראל למדינות אחרות בגוש המזרחי, „אין להונגריה כל עניין בחידוש קשריה הדיפלומטיים עם המדינה היהודית".

הפקיד, יוזף יורקה, סגן ראש המחלקה לענייני חוץ של המפלגה הקומוניסטית, אמר עם זאת, כי הרחבת הסחר בין הונגריה לישראל תהיה לתועלת לשתי המדינות.

לדברי יורקה, חיזוק הקשרים בין היהודים ממוצא הונגרי החיים בישראל, שמספרם הוערך על־ידו ב־200 אלף, לבין קרוביהם בהונגריה הוא לא רק צורך טבעי להם, אלא אף אינטרס שלנו. בהמשך דבריו, ציין יורקה, כי הקשרים בין שתי המדינות בתחומי התרבות והמדע, ובמיוחד בנושאים הומאניטריים התפתחו מאוד בזמן האחרון.

אשר לאפשרות לחידוש היחסים סיכם יורקה את עמדת ארצו: „נוכח העובדה שישראל לא ביטלה את הסיבה שהביאה לניתוק היחסים, אין זה הזמן לדבר על חידושם, כפי שנהגו מספר חוגים בישראל".

בפסק־דין תקדימי

הותר למשותק בארה"ב להרעיב עצמו למוות

קליפורניה (ע"ד). – אדם המשותק בכל גופו, החל כאן ביום ו' את יומו הראשון ללא תזונה, לאחר שקיבל רשות מבית־המשפט להרעיב עצמו עד מוות.

בבית החולים שבו הוא מאושפז נמסר, כי הקטור רודאס, שגופו משותק כמעט לחלוטין כתוצאה משימוש מופרז בסמים, מוחזק בחיים באמצעות צינור הזנה לתוך ורידיו וכי מותו צפוי בתוך שבוע ימים.

רודאס פנה לבית־המשפט וביקש כי תינתן לו רשות למות, לאחר שבית־החולים סירב לנתקו מצינור ההזנה. הוא יוצג בבית־המשפט על־ידי האגודה האמריקאית לזכויות האזרח.

צינור ההזנה הוסר מגופו של רודאס לאחר שבית־המשפט פסק, כי אין לשלטונות בית־החולים רשות לטפל ברודאס נגד רצונו.

השופט קבע כי רודאס מסוגל להחליט בעצמו על גורלו וכי יש לו הזכות לעשות זאת.

26 „עוזים" נגנבו ממחסן נשק של הצבא ההולנדי

האג (ע"ד). 26 תת־מקלעים מדגם "עוזי" נגנבו בלילה שבין יום ו' ליום אתמול ממחסן נשק במחנה צבאי ליד העיר אודהאוסט שבמזרח הולנד – נאמר אתמול בהודעה רשמית של משרד הבטחון ההולנדי.

בהודעה נאמר, כי היתה זו אחת מגניבות הנשק הגדולות ביותר ממחסני הצבא ההולנדי. בנוסף על תת־מקלעי ה„עוזי" נגנבו גם חמישה „אקדחי „בראונינג". האקדח לידי פגוי תאורה. למשטרת הולנד עדיין לא ידוע מי האחראים למעשה.

השופטת הדסה בן־עיתו בלונדון:

היהודים צריכים לתבוע את מחברי המחזה „אבדון"

מאת דוד שרביט, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – השופטת המחוזית הדסה בן־עיתו סבורה, כי על היהודים להגיש תביעת דיבה נגד יוצרי המחזה „אבדון", כדי למנוע „התפשטות שקרים מעין אלה".

המחזה „אבדון", המאשים את הציונות בשיתוף פעולה עם הנאצים כדי להביא להקמת מדינת ישראל, היה אמור לעלות ב„תיאטרון המלכותי" בלונדון לקראת סוף השבוע שעבר ולבסוף בוטלה הצגתו, לאחר שהנהלת התיאטרון השתכנעה כי העלאתו „תגרום סבל לחלקים מסויימים בקהילה".

מחבר המחזה ג'ים אלן ושחקני ההצגה מחפשים עתה במה חדשה להעלאת „אבדון" וידוע כי כבר פנו להנהלת תיאטרון „אלמאידה" כדי שיאפשרו הצגתו. הנושא עצמו ממשיך לעורר גלי ביקורת רבים באמצעי התקשורת הבריטיים ומדורי המכתבים למערכת בעיתונים רבים מלאים בתגובות נזעמות של יהודים על האשמות ב„אבדון".

השופטת בן־עיתו, שביקרה בלונדון במסגרת ועידה של ארגון שופטים ועורכי־דין יהודיים, קראה את המחזה ואמרה כי זהו „אנטישמיות גסה". השופטת בן־עיתו, שאיבדה את מרבית משפחתה בשואה, סבורה כי על היהודים לפעול משפטית, „כדי שמי שמתחיל להאמין לסיפורים שלא היתה שואה או שהיהודים והציונות שיתפו פעולה עם הנאצים – ישמע את העובדות האמיתיות".

ארגון השופטים ועורכי־הדין היהודיים שוקל עתה אילו צעדים משפטיים אפשר לנקוט כדי להעלות תביעת דיבה נגד מחברי המחזה.

הליכוד יוזם סחבת בדיון על ההלוואה לקיבוצים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

לפי הערכתם של חברי ועדת הכספים, הדיון על הלוואה לקיבוצים שבמצוקה עשוי להימשך בוועדה זמן רב, בגלל המכשולים שמבקשים להערים חברי הליכוד על האישור.

מחרתיים, ביום ג', יתחדש בוועדת הכספים הדיון שהתחיל ביום ה' שעבר בקולות ובקיקים, כאשר את רגל ההתנגדות נשא יהושע מצא (ליכוד) וההתנגשות חזיתית עם חיים רמון (מערך).

המדובר בהלוואה של 264 מיליון ש"ח לקיבוצים הנתונים במצוקה. לפי הסדר פנימי בתק"ם ישלמו את הריבית על ההלוואה הקיבוצים המבוססים.

מצא מבטיח סחבת, והמדבריו ניתן להסיק, כי ימצה את כל העקבים הפוליטיים בעניין זה. בשלב זה סבורים רבים מחברי הוועדה, כי הדיון לא יוכל להסתיים מהר.

3910 של פורד למשק המשפחתי

כח II של פורד - יותר מעוד טרקטור טוב

דגמים נוספים
במבצע מיוחד לזמן מוגבל

במבצע הנחות

Ford | מפיצי פורד בישראל | חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ

משרד החברה: ת"א: רח' יגאל אלון 59, טל. 03-333221/ חיפה: רח' יפו 145, טל. 04-531171/ ירושלים: רח' דוד המלך. טל. 02-226141/
סוכני משנה ומוסכים: עזרא ירוחם דרך חברון 5, באר-שבע. טל. 057-72277/ אחים קפלן: רח' גיבורים 78, חדרה. טל. 063-22937/
מוסך הצפון: כפר ובזר. טל. 067-67702/ מוסך אמדי: נהלל, טל. 065-66130/ מוסך שביט: אזור התעשיה רמת-ישי. טל. 04-934933/ מוסך עמיר: רח' יוחנן הסנדלר, אזור התעשיה ב' כפר-סבא. טל. 052-441737/
מוסך מיכה חיץ: כפר חיים, טל. 053-91462/ מוסך טאמן: אזור התעשיה באר-טוביה. טל. 055-82454/ מוסך תלמי יפה: טל. 051-25530/ מוסך ישוי: יסוד המעלה. טל. 067-36340/ מוסך מרחבים, אורי שבח:
צומת גילת, טל. 057-923426/ מוסך אגרונת: אזור התעשיה קרית-גת. טל. 051-81601/ צ'יציקס: כרכור, טל. 063-77220/ אוטו מטל: אזור התעשיה יהוד. טל. 03-363897/ דיזל עטרות: רח' איתן, אזור התעשיה עטרות טל. 02-855966.

בדיבורים לא יודבר המדבר

מאת אריה איסר

הדרך לעזור לעיירות הפיתוח בנגב – ולקדם אגב כך את כלכלת המדינה – היא בהקמת מכוני מחקר בהן: בנתיבות, באופקים, בירוחם ובדימונה

אפשר היה להניח ששנת הולדתו ה־100 של בן־גוריון תצויין באירוע או בסדרת אירועים שימחישו את מורשתו של בן־גוריון, אולם כפי שאמר מי שאמר, בימינו עם עובד הוא הוצאת ספרים. נראה שיוצאים ידי חובת מורשת בן־גוריון בדיבורים עליה. אולי בצוק העתים של ממשלת האחדות. כאשר עיקר המרץ מוקדש למניעת עשיה שלילית, אין לצפות מממשלה, שחברות בה גם מפלגות הימין ואפילו מפלגות אנטי־ציוניות, תציין את שנת הולדתו ה־100 של בן־גוריון בעשיה אמיתית. אך נשאלת השאלה מדוע לא עשו תנועת העבודה וההתיישבות העובדת מה שהיה צריך לעשות בשנה כזאת.

התירוצים לאי־העשיה אין ספק שהם נכונים ומגוללים מערכת מכשולים של ממש, אבל הם משקפים גם את המחדל ואת אי־ההבנות לסלק את המכשולים הללו. הדוגמה הטובה ביותר היא אילכוס הנגב. איני יודע כמה מאות או אלפי פעמים יוזרו הנואמים למיניהם על סיסמתו של בן־גוריון „אם ישראל לא תכבוש המדבר, המדבר יכבוש את ישראל", אולם אני יודע שאת מספר הישובים החדשים שיעלו לנגב בשנת ה־100 יוכל אפילו תינוק לספור. תנועת ההתיישבות כיום מלקקת את פצעיה; היא מנסה לשקם את מה שכרבנו והושלך בשנות השובע המדומה והבזבוז האמיתי. אם תנועת העבודה ותנועת ההתיישבות אינן מסוגלות לציין את שנת ה־100 להולדת בן־גוריון במפעל יישוב המדבר, אולי אפשר לעשות משהו במסגרת ממלכתית? במקום הראשון עומדות הבעיות של עיירות הפיתוח בנגב. עיירות אלו, שנבנו כמפעל שמגשים את הרעיון של פיזור אוכלוסיה ופיתוח המדבר, הן כיום מעמסה על התקציב וכל המאמצים שהושקעו עד היום בפתרון בעייתם עלו בתוהו. איך אפשר לעזור לעיירות הפיתוח ותוך כדי כך לקדם את כלכלת המדינה? הצעתי – להקים מכוני מחקר מדעיים בערי הפיתוח.

לכאורה, שני המושגים הללו הם בגדר מושגים מנוגדים. האקדמיה מצטיירת בעיני רבים כמוסד החייב להיות קשור עם מרכזי אוכלוסיה, תרבות ולמידה, מקום שמספק למדענים שירותים ורמת־חיים גבוהה. מהצד האחר – מצטיירות עיירות־הפיתוח כמקומות נידחים, שאין בהם התנאים הדרושים למוסדות אקדמאיים.

הפער בין שני המושגים הוא בעצם פער פסיכולוגי. בגללו נמצאת האקדמיה במקום שהיא נמצאת, כלומר מנותקת ממעגל העשיה בארץ; בגללו נמצאים ישובי הפיתוח במקום שהם נמצאים, כלומר, על סף משבר תמידי.

אחת הדוגמאות של סגירת הפער הזה, היא העיר באר־שבע, שהיו בה סממנים רבים של עיר פיתוח. הקמת האוניברסיטה בעיר הזו חוללה מהפך ברמה התרבותית, בחיי המחקר והעשיה שלה, ובפיתוחה. עד כה אם שילבו מוסדות אקדמאיים בעיירות־פיתוח, עשו זאת בדרך הקלה, על־ידי הקמת מוסדות בדרגת מכללות, עם דגש במדעי הרוח. אמנם הדבר מסייע במידה מסויימת בהעלאת הרמה התרבותית של האוכלוסיה בעיירות הללו, אולם מוסדות כאלה אין להם כל ייחוד והם נשארים על־פי רוב על רמה נמוכה. יתר על כן, בטווח הארוך זהו פתרון שלילי, משום שהם תורמים ליצירת מעמד של בעלי השכלה במדעי־הרוח, שיש להם ציפיות לקידום בזכות התעודה שקיבלו, אולם התעסוקה במקום אינה מספקת לקידומם. לכן, אלה שאינם מתייחסים לקידום שלהם כאל מטרה תרבותית גרידא אלא מצפים גם לקידום חברתי, יוצאים מתוסכלים.

מכוני מחקר אם יוקמו בערים הללו, ינצלו תנאים מקומיים המאפשרים פיתוח ייחודיות, ויתמזגו במערכת הפתרונות הרצויים לאיזור, בעזרת הצוות המדעי של הגוף האקדמי הקרוב ביותר. נוסף על הרווח הישיר הממשי יפיקו הצדדים גם תועלת הדדית, ישירה ובלתי־ישירה. לדוגמה, באיזור באר־שבע מתפתחים מרכזי תעשיה כימית. אין ספק שההנדסה הכימית תהיה אחד הענפים החשובים באוניברסיטה זו, בגלל האפשרות לקשור קשר ישיר עם התעשיה המתפתחת באיזור. התועלת במקרה זה היא תועלת הדדית ישירה. נוסף על כך, אותם צוותים של מורים ותלמידים שיגורו באיזור, יתרמו בעקיפין לקידום האיזור.

בכל עיירת פיתוח בנגב אפשר להקים מכון מדעי, שירכז את המחקר המדעי בבעיות המעיקות על האיזור ובעיקר על המפעלים הצרכניים שבו. לדוגמה, באיזור נתיבות ואופקים יש ישובים חקלאיים רבים שנקלעו למשבר. בגילת יש תחנת־נסיונות חקלאית, המסונפת למכון וולקני, וכן משתלה ותחנת־מחקר של קק"ל. במקום הזה אפשר להקים מרכז־מכון למחקר חקלאי, מסונף לאוניברסיטה, שיחקרו בו חוקרים את הבעיות המעכבות את פיתוח החקלאות באיזור זה. אחד התנאים הבסיסיים לקיום מכון כזה ולמעורבותו בבעיות האיזור הוא, שהמדענים יחיו באיזור עצמו ויקבלו כל הזמן היזון חוזר מהחקלאים באיזור.

דוגמה שניה היא ירוחם. במקום קיימת תעשיית זכוכית, שבחלקה ניזונה מחולות האיזור. אין ספק שענף הזכוכית עשוי להיות אחת מתעשיות העתיד, כמו ענף הקראמיקה, שמחצבים שלו קיימים באיזור. כאן אפשר להקים מכון לחקר הזכוכית והקרמיקה, שיהיה מסונף למחלקה להנדסת חומרים ולמחלקה לגיאולוגיה, ושבו יקדמו את כל הנושאים שקשורים בחומר הזה. במצפה־רמון אפשר להקים מכון לחקר הקראמיקה וחומרים מתוחכמים, המבוססים על החרסית, דמוית הצור, על קאוליניט ועל החולות שנמצאו במכתש רמון.

בדימונה אפשר להקים כמה מכונים מדעיים, שיהיו קשורים לתעשיה ולמשאבים הנמצאים באיזור, כגון, מכון לחקר הפוספטים וחקר חמרי ים־המלח. אפשר להקים שם גם מכוני מחקר שיעבדו על נושאים אקולוגיים מדבריים, הקשורים בתעשיה הכימית והגרעינית, ועל החקלאות המדברית בהר־הנגב ובערבה.

חלק גדול מנטל המשימות הללו עלול ליפול על כתפיה של אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, שהוקמה כדי לתרום לפיתוח הנגב. אוניברסיטה זו תוכל לפתח לוויינים מדעיים בצורת מכוני המחקר. מכונים כאלה הם המכונים למורשת בן־גוריון והמכון לחקר המדבר, שהוקמו בשדה־בוקר ושינו את פני המקום מן הקצה אל הקצה.

אם יישמו את הנסיון שנרכש בשדה־בוקר, גם במקומות אחרים, יש סיכוי שמהדיבורים הרבים על הצורך בהדברת המדבר, יצמחו גם מעשים.

(הכותב, פרופסור באוניברסיטת בן־גוריון, הוא ראש היחידה ההידרולוגית במכון לחקר הנגב בשדה־בוקר).

אפשר לפתוח את הדלתות

מאת שבח וייס

כל דיוני ועדת החוץ והביטחון אסורים בפירסום, הכל מתפרסם, אין איש עושה דבר למניעת הפירסום ואחרי הפירסום מתברר שלא היתה כל סיבה שלא לפרסם

עמיתי ח"כ אמנון לין הגיש לכנסת הצעת־חוק לסודיות דיוני ועדת החוץ והבטחון (הצעה 123/771 הונחה על שולחן הכנסת ב־15.12.86, ואושרה בקריאה טרומית ב־17/12/86).

בדברי ההסבר להצעה כתב ח"כ לין:

חוק זה תואם לחלוטין את חוק סודיות דיוני הממשלה.

ההדלפות מדיוני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, גורמות נזק בל ישוער למדינה, ולמעמדה של הכנסת. הממשלה אינה יכולה עוד להתייחס באמון לוועדה זו. הציבור הרחב מצידו גם הוא רוגז על מידת חוסר האחריות שמגלים חברים מסויימים בוועדה כלפי חובתם לשמור על סודיות דיוני הוועדה.

נוצר מצב שבו חברים אחראים, שמעולם לא עברו את העבירה הזו ולא הדליפו, גם הם נחשדים על לא עוול בכפם. והעתונאים גם הם באים ומסבירים לנו, כי כל עוד לא חוקק חוק האוסר את הפרסום מדיוני הוועדה, קיימת תחרות חסרת מעצורים בין העתונאים לרצות את שולחיהם – מערכות העתונים. קו אחד מנחה את מירוצם של העתונאים – הידיעה הטובה היא זאת שיכולה להתפרסם בעתון המתחרה; חברי הוועדה מצידם מתחרים על־פי הכלל השני: פרסם אותי – ואדליף לך.

חובה מוסרית עליונה מחייבת את הכנסת לחוקק חוק אשר יקל על כולם להפסיק את המירוץ המסוכן הזה. המשמעויות של התיקון המוצע הוא שדיונים של ועדת החוץ והבטחון, שלא תחול עליהם חובת הסודיות בהתאם לסעיף קטן (א) הנ"ל, יהיה דינם כדין כל דיוני ועדות אחרות.

עד כאן דברי ההסבר של ח"כ לין. אי־אפשר להתכחש לחלק מהסבריו אך קשה להצטרף ליזמתו.

בעל ההצעה מציע לנו את החוק הבא:

חוק סודיות דיוני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, התשמ"ז־1986.

(א) דיוני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת ושל ועדות־המשנה שנבחרו מתוכה יהיו סודיים, וגילויי דיונים אלה ופרסומם – אסור; והוא אם החליטה על כך הוועדה ברוב רגיל ויושב־ראש הוועדה הודיע על כך לוועדת עורכי העתונים ולכלי התקשורת, בדרך שתיקבע על ידי ועדת הכנסת.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על דברים ועניינים שיושב־ראש הוועדה או מי שהיושב־ראש הסמיכו לכך, התירו את פרסומם, או שפרסומם נדרש על פי דין.

הצעתו של ח"כ לין, אמנם ליבראלית לאין שיעור מזו של ח"כ רפאל איתן, אך יש בה לצערנו שני פגמים.

סודיות דיוני הוועדה ממילא מתחייבת מן הנוהג. לא רק הסודיות של דיוני ועדה זו אלא של כל הוועדות. אלא שהפרת הסודיות אף היא נהפכה לנוהג, ונוהג ההפרה גובר על נוהג שמירת הסודיות. בהצעת ח"כ לין אין סאנקציות על הפרת הסודיות. אםכן, מה הועילו חכמים בתקנתם. חוק שאין עמו סאנקציה נהפך להצהרה. הצעת־חוק שאין עמה סאנקציה היא הצהרת־חוק.

מהיבט זה, הרי שהצעת ח"כ איתן לפחות אפקטיבי יותר. אלא שח"כ אמנון לין אינו נוטה לקיצוניות ואינו מבקש להפליל חברי כנסת. הוא כנראה רגיש לחופש הבטוי, ועם־זאת הוא מבקש לעשות משהו לצמצום ההדלפות מדיוני ועדת החוץ והבטחון. אך, כאמור, באין סאנקציה, יימשכו ההדלפות, ויימשכו יהיו לגשם שוטף.

כי זאת לדעת – חלק מחברי הכנסת מבקשים להצטרף לוועדה זו דווקא בשל „מכשיר ההדלפה" החשוב שהם רוכשים באמצעות חברות בה. כותב ח"כ לין, בדברי ההסבר שלו: בוועדה פועל הכלל: „פרסם אותי ואדליף לך". זו קביעה נכונה, ואם מישהו חושב שרק חבר ועדה אחר נוהג כך, טעות בידו. אני מכהן כשנתיים בוועדה זו, וברצוני להודות, שגם אני בין „המדליפים", בעצם, אינני מדליף, אני מפרסם מדי פעם חלק מן הדברים שהשמעתי בדיוני הוועדה. העתונאים, ולא פעם, כלל אינם נזקקים לפרסום שלי על דברים שאמרתי, כי חברים אחרים בוועדה כבר דיווחו להם דיווח מפורט, גם על מה שאמרתי אני. כך עושים רוב עמיתי. חלקם מפרסמים גם את דברי חבריהם. חלקם מפרסמים דברים פרסום סלקטיבי, מתוך נוהות אישית ורצון לכוון את המידע כך, שהם ועמדותיהם יתפרסמו בהבלטה. חלק מחברי הוועדה נוהג לאסוף את כל העתונאים הרוצים בכך לתדרוך קבוע ובתדרוך הזה נמסר להם מידע מפורט, ערוך ומגובש. חלק מחברי הוועדה נוהג להעלות הצעות לסדר, שאילתות וכיוצא באלה, שכל מגמתן לעורר סערה, או להבליט בעיה ולפרסם מיד, עוד באמצע ישיבה (וגם לכך יש טכניקות מתוחכמות), ברבים, את עמדתם ואת תגובת המגיבים.

כאשר מתקיים בוועדה דיון שהסודיות הוא תנאי לקיומו, מתייצבים לישיבה פחות חברים מאשר לישיבה שנוטלים בה חלק ראשי המדינה ונערכים בה דיונים מדיניים. מדיונים שכאלה מדליפים הכל.

אין טעם לכנות נוהג זה הדלפה. לא בהדלפה מדובר אלא בדיווח מפורט, מסודר ושיטתי על דיוני הוועדה. למרות זאת, אינני זוכר מקרה אחד בו נמסרה לתקשורת איזו אינפורמציה שהסודיות יפה לה. ועדת החוץ והבטחון היא מעין כנסת־זוטא, לענייני חוץ ובטחון. כאשר חברי הוועדה דנים בסוגיות אלה דיון כללי ועקרוני, אפשר גם לדעתי לפתוח את דלתות הוועדה ממש כפי שוועדות אחרונות נוהגות לפתוח את דלתותיהן לכלי־התקשורת. פתיחת הדלתות של ועדה זו, כמו של ועדות אחרות, תשפר את עבודת הכנסת.

פתיחת הוועדות לסיקור רחב תרחיב את הדיווח על פעולות הכנסת, תאפשר לחברי כנסת רבים יותר לחשוף לפני הציבור את הצד הפעיל והקונסטרוקטיבי שלהם, תקטין את הנטיה לרהב, המאפיינת את ההופעות במליאה, תצמצם את יתרונם התכסיסי של אותם הח"כים הנוהגים לפי השיטה של „פרסם אותי – ואדליף לך". מי שיש לו אישיות פרלמנטרית דומינאנטית, יתפרסם בכל מצב, אך המשחק יהיה יותר הוגן ויותר פתוח.

אין מצב מגוחך יותר מהמצב הקיים, שבו כל דיוני הוועדה אסורים בפרסום אבל הכל מתפרסם, ואין איש עושה דבר למניעת הפירסום; ואחרי שמפרסמים את הכל מתברר, שלא היה כאן לא סוד ולא חצי סוד ולא היתה כל סיבה שלא לפרסם.

צודק עמיתי. סודות אין להדליף. אבל על עניין זה אפשר להתגבר בדרך אחרת: גילוי סוד הוא עבירה פלילית וגם חבר כנסת לא יוכל להיות חסין בפניה. אשר לוועדות־המשנה של ועדת חוץ ובטחון, מהן לא דלף מעולם החוצה שום סוד כמוס.

(הכותב, פרופסור למדעי המדינה, הוא חבר־כנסת מטעם המערך).

חוקים שהם רק מצחיקים

מאת אהוד פינקלשטיין

לעובד שחשף שחיתות ופוטר אין הגנה. לפי החוק הוא רק יקבל פיצויים ואילו נושאי תלונתו ימשיכו לעבוד בשירות המדינה

לפי החוקים שמחוקקת מדינה, ניתן ללמוד הן על הסדרים או אי־הסדרים שמעניינים המחוקקים להשליט במדינתם והן על רמת מנסחי החוקים ומאשריהם. התבוננות במספר חוקים שנחקקו בישראל תגלה תמונה מאלפת מאוד לגבי ההיבטים הללו במדינת ישראל.

חוק כנוביץ

דוגמה די ידועה אחת היא החוק למניעת מיפגעים, הידוע גם כחוק כנוביץ. לפי חוק זה, אשר משמו ניתן ללמוד ממנו שהוא נועד למנוע מיפגעים, הושארה ההגדרה „מהו מיפגע" לשר הפנים וזו בוששה לבוא במשך שנים רבות, דבר שסירס את החוק ולא איפשר את אכיפתו.

אך גם משנקבעו התקנות המגדירות מהו זיהום הסתבר שהדבר נעשה בצורה רשלנית שאין כדוגמתה וניתן להסיק מתקנות אלה כי לשר הממונה אין כנראה כל עניין במניעת מיפגעים. כך, למשל, לגבי אבק נקבע שמיפגע פירושו ריכוז העולה בממוצע שנתי של 75 מיקרוגרם אבק למטר מעוקב. הגדרה זו מגוחכת מסיבה כפולה. ראשית, אין היא מגדירה מהו אבק מבחינת הרכבו.

מבדיקת תקנות דומות בארצות מתוקנות מסתבר, שקיימים סוגים שונים של אבק הנבדלים זה מזה בסיכונם מאות מונים. כך, למשל, תקנות הבטיחות התעשייתית בארה"ב, שהן הרבה יותר מפורטות מהתקנות בארץ, קובעות, שהממוצע השנתי המותר לגבי אבק כסף הינו 10 מיקרוגרם למטר מעוקב אויר, ואילו לגבי סיד קלוי – 5,000 מיקרוגרם למטר מעוקב אויר כלומר הבדל של פי 500!

ההיבט השני המביא את התקנה הישראלית לידי גיחוך הוא הגדרת ממוצע שנתי, תוך הימנעות מהגדרת ממוצע שעתי, שכן לפי הגדרה זו המיפגע שגורם מפעל הפולט מדי שעה, במשך שנה, 75 מיקרוגרם אבק במטר מעוקב אויר זהה לזה של המפעל הפולט 27,375 מיקרוגרם אבק למטר מעוקב אויר במשך שמונה שעות יום אחד בשנה, או לזה של מפעל הפולט 220,000 מיקרוגרם אבק למטר מעוקב אויר במשך שעה אחת בשנה ואילו בשאר ימות השנה איננו פולט אבק בכלל.

בכל שלושת המקרים הללו אין המפעל עובר על הממוצע השנתי המותר, אך כיוון שהתקנות לא הגדירו ממוצע שעתי, נוצר האבסורד. ברור אפוא, שלתקנות הנוכחיות יש ערך מפוקפק ביותר.

חוק המהנדסים

דוגמה נוספת היא חוק המהנדסים והאדריכלים. לפי חוק זה שנחקק לפני כשלושים שנה, מותר רק למהנדסים רשומים לעסוק בפעולות שהיה צריך שר העבודה להגדיר. הכוונה היתה שהמדינה תבדוק את כישוריו של המבקש להירשם כמהנדס וכך תובטח טובת הציבור כאשר רק מהנדסים מוסמכים נרשמים ויכולים לעבוד בתחום הכשרתם. אך ראה זה פלא, במשך שלושה עשורי שנים לא הצליח שר העבודה להגדיר מהו מהנדס מכונות, מהו מהנדס חשמל, מהו מהנדס אלקטרוניקה וכד'. רק לגבי מהנדסים אזרחיים, אדריכלים והנדסאים־כימאים הוגדרו הפעולות הייחודיות, וגם דבר זה נעשה בצורה חלקית ורשלנית. אי לכך, כדי לתכנן בית, פעולה הנופלת בתחום ההנדסה האזרחית, חייב אדם להיות מהנדס בניין רשום, ואילו כדי לתכנן את המעלית בתוך הבית אין המתכנן חייב כלל להיות מהנדס רשום, דבר שפירושו שכל אחד יכול לעשות זאת. נוסף לעובדה, שבאי הגדרת העבודות במקצועות הנדסיים רבים („ייחוד פעולות" בלשון החוק) נוצרת אנרכיה גמורה במקצועות אלה, הרי נוצרת גם אפליה בין שלושת המקצועות ההנדסיים שזכו לייחוד פעולות ובין המקצועות האחרים שלא זכו לייחוד. מהי אפוא התועלת בחוק שכזה, כיצד ניתן לאוכפו ולהיכן מובילות הכוונות הטובות שהיו בחקיקתו?

יוק חוק

לאחרונה הוזכר במספר הקשרים „החוק להגנת עובדי ציבור החושפים שחיתויות". לחוק זה ניתן להתיחס כאל „יוק חוק", שכן חוק כזה כלל אינו קיים. זאת כדאי שידעו עובדי הציבור לפני שהם רצים לחשוף את פרשות השחיתות הידועות להם. בשנת תשמ"א הוכנס אמנם תיקון לחוק מבקר המדינה, בסעיפים 45 א' עד 45 ה', המתייחס ל„מעשה שעשה ממונה על עובד בתגובה על שהעובד הודיע על מעשי שחיתות בגוף שבו הוא עובד". סעיף 45 ג' לחוק מבקר המדינה קובע:

„א. נציב תלונות הציבור רשאי ליתן כל צו שימצא לנכון ולצודק, לרבות צו זמני, כדי להגן על זכויות העובד בשים לב לתיפקודו הראוי של הגוף שבו הוא עובד.

ב. היתה התלונה על כך שהעובד פוטר, רשאי נציב תלונות הציבור לצוות על ביטול הפיטורים או על מתן פיצויים מיוחדים לעובד בכסף או בזכויות".

המעיין היטב במה שצויין לעיל, יראה שבתיקון האמור אין מובטחת שום הגנה לעובד ויש בו רק הרחבה של סמכויות מבקר המדינה כנציב תלונות הציבור. מבקר המדינה אינו חייב להגן על העובד הנפגע, אלא רק רשאי לעשות זאת, ולכן אין לשום עובד שכזה ערבות שמבקר המדינה יגן עליו ולמבקר המדינה אין שום חובה שכזאת. איזו הגנה היא זו, כי כאשר מפטרים עובד שחשף מעשי שחיתות הוא „יקבל פיצויים מיוחדים בכסף או בזכויות" ואילו נושאי תלונתו ימשיכו בשירות המדינה, כדי לדאוג, כביכול, „לתיפקודו הראוי של הגוף שבו הוא עובד", בעוד המדינה יוצאת ניזוקה כפליים ופתרון שכזה מעוגן בחוק?

ואכן, תיקון זה, כאמצעי הגנה, אינו עומד במבחן המציאות כפי שניתן לראות ממספר הפניות הרב לבג"צ ולבתי־הדין לעבודה לביטולי תגמול־על־תלונות, דרך שהיתה פתוחה וקיימת לפני התיקון האמור והממשיכה להתקיים גם לאחר שהתקבל התיקון, אף על פי שהתיקון התקבל, ובלי כל קשר אליו. דבר זה ניתן להסביר רק בכך שלתיקון האמור אין כל ערך מעשי וממשי.

(הכותב הוא דוקטור להנדסה כימית, מרכז „איגוד המדענים האקדמאיים").

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

מאה להולדת רובינשטיין

ירושלים, בנייני האומה
יום ה', 29.1.87, 8.30 בערב
רסיטל
רפאל בארנבוים
פסנתרן
בתכנית: מיצירות בטהובן וצ'ייקובסקי

תל אביב, היכל התרבות
יום ו', 30.1.87, 2.00 אחה"צ
רסיטל אחהי"צ
בביצוע רפאל בארנבוים
בתכנית: מיצירות שופן

קונצרט למנויים מס' 6
זובין מהטה
מנצח
התכנית:
פרוקופייב: סימפוניה מס' 5
רימסקי־קורסקוב: „שחרזאדה"
ירושלים, בנייני האומה
יום ב', 26.1.87, 8.30 בערב

קונצרט לנוער מס' 2
סיפורה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית
שלום רונלי־ריקליס
מנצח
שירה רבין
כנרת
בתכנית: מיצירות רוסיני, בטהובן, ליסט, צ'ייקובסקי, מאהלר, מנדלסון ועוד
תל אביב, היכל התרבות
יום ב', 2.2.87, 5.00 אחה"צ

קונצרט למנויים מס' 6
קלאודיו אבאדו
מנצח
התכנית:
מאהלר: סימפוניה מס' 9
תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': יום ה', 5.2.87

קונצרט למנויים מס' 5
קלאודיו אבאדו
מנצח
התכנית:
מאהלר: סימפוניה מס' 9
תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ב': מוצ"ש, 7.2.87

סדרת קונצרטים מיוחדים
בניצוחו של זובין מהטה
ורסיטלים

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
הערב, 25.1.87
רסיטל
בביצוע אלפרד ברנדל
בתכנית: מיצירות שוברט

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
הערב, 25.1.87
מאריי פרהיה
ראדו לופו
פסנתרנים
בתכנית: מיצירות
שוברט, מנדלסון ושומאן

תל אביב, היכל התרבות
יום ב', 26.1.87, 8.30 בערב
רסיטל
בביצוע ראדו לופו
בתכנית: מיצירות באך, מוצרט ושומאן

יום ג', 27.1.87, 8.30 בערב
רסיטל
בביצוע רפאל בארנבוים
בתכנית: מיצירות בטהובן

חיפה, אודיטוריום חיפה
יום ג', 27.1.87, 8.30 בערב
איזהק שטרן
יפים ברונפמן
פסנתרנים
בתכנית: מיצירות מוצרט, רחמנינוף וסן־סאנס

תל אביב, היכל התרבות
יום ד', 28.1.87, 8.30 בערב
קונצרט מיוחד
רפאל בארנבוים
פסנתרן
בתכנית מיצירות: בטהובן וצ'ייקובסקי

דרושים
מפיצים
למכשירי אלקטרוניקה
טל' 03-611994
03-613847
עד שעה 13.00 „לאנס"

עירית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי

בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ם – 1979, מכריזה בזה עירית תל־אביב־יפו על משרה פנויה הממונה על הכנסות העיריה, מינהל כספים
מכרז מס': מח' / 16/87
תואר המשרה: מרכז תקציב הכנסות
דרגת המשרה: 6־9 של דירוג המח"ר
שיעור המשרה: משרה אחת
תאור התפקיד:
1. עריכת בדיקות כלכליות וסקרים.
2. הכנת הצעות לתעריפי אגרות, היטלים ודמי שרותים לאישור מוסדות העיריה.
3. השתתפות בהכנת חוקי עזר בנושאים כספיים, מעקב אחר אשורם, פרסומם והפעלתם.
4. עריכת חשובי תמחיר וכדאיות.
5. בדיקת תהליכי גביה, פקוח על בצועם והגשת הצעות ליעול.
6. הגשת דו"חות סטטיסטיים־כלכליים בנושאי תעריפים והכנסות.
7. קיום קשרים עם גופים עירוניים בנושאים הקשורים בהכנסות.
8. קיום קשרים עם גורמי חוץ.
דרישות המשרה:
1. השכלה אקדמית בכלכלה ו/או במינהל עסקים, לפחות תואר ראשון.
2. ידע ונסיון של 5 שנים לפחות בהכנה ועריכת תקציבים או בעבודה בנושאים כלכליים.
3. התמצאות בחישובי תמחיר וחישובי כדאיות.
4. ידע ונסיון במיכון.
5. כושר לנהל מו"מ וכושר הבעה בע"פ ובכתב.
6. ידיעת שפות עברית ואנגלית.

בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ם – 1979, מכריזה בזה עירית תל־אביב־יפו על משרה פנויה בלשכת יעוץ באגף שירותי רווחה.
מכרז מס': מח' / 15/87
תואר המשרה: מרכז תחנה לייעוץ בחיי נישואין.
דרגת המשרה: עובדים סוציאליים רמה 3
שיעור המשרה: 50%
תאור התפקידים:
1. אחראי להפעלה ולביצוע תוכנית העבודה של התחנה לייעוץ בחיי הנישואין הנמצאת בלשכה האזורית.
2. מתן הדרכה מקצועית ומינהלית לעובדים הסוציאליים בצוות.
3. תיכנון וארגון עבודת הצוות והערכת פעולות העובדים הסוציאליים בתחנה.
4. קיום קשרים עם גופים קהילתיים אחרים.
5. זיהוי צרכים ומגמות בקהילה ופיתוח שירותי מניעה וטיפול בהתאם.
6. טיפול ישיר באוכלוסית הפונים בהתאם לצורך.
דרישות המשרה:
1. תואר אקדמאי בעבודה סוציאלית או כשירות בעבודה סוציאלית.
2. הכשרה מוכרת בתחום הייעוץ בנישואין.
3. נסיון של 3 שנים לפחות, בעבודה סוציאלית בטיפול ישיר, רצוי נסיון בעבודה קהילתית.
4. כושר פקוח וארגון צוות עובדים.
5. כושר לנהל משא ומתן בכתב ובעל־פה.
6. ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות רצויה.
בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות המעידות על כישורי המועמד יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העיריה במנגנון, על גבי „שאלון אישי בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2025, ולציין על המעטפה את מס המכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר להשיג במנגנון באופן אישי או על ידי הדואר.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: ז' שבט תשמ"ז 6 בפברואר 1987.
כ"ד טבת תשמ"ז
25 בינואר 1987
אלי עשת
מנכ"ל העיריה

מק דויד
McDAVID
למק דויד
דרוש
קבלן שיפוצים
המסוגל לבצע עבודות במקומות שונים בארץ.
טל. 03-296490 03-288753

הלוח הכללי

נרשמו לנישואין

שרותים

הכרזות

פוליש וניקיון

וילות ובתים

הצעות עבודה

מכוניות

רוצים לקנות

ריפוי והרזיה

• מכון תרגום נוצת לרבים ... (#17428) 03-203683
• בייביסיטר מעונית במכל מבצר ... 03-653477 (#17368)
• כילד ולדוי כיתות הלבנוניות ... 03-200730 (#17409)
• מודעות במלונה: בירה, ישראנים והיינרים 03-221896, 03-221550 (#17404)
• רדושת מכ"ספות מקצועית/ 03-7515001 (#17438)
• מודעות במלונה: בירה, ישראנים והיינרים 03-221896 (#17406)
• יוסי קונה ציוד למסעדות ועוד 03-814584 03-831494 (#17379)
• צעירה נאה ושובבה, תפנק אותך ב' ... 03-296416 (#17449)

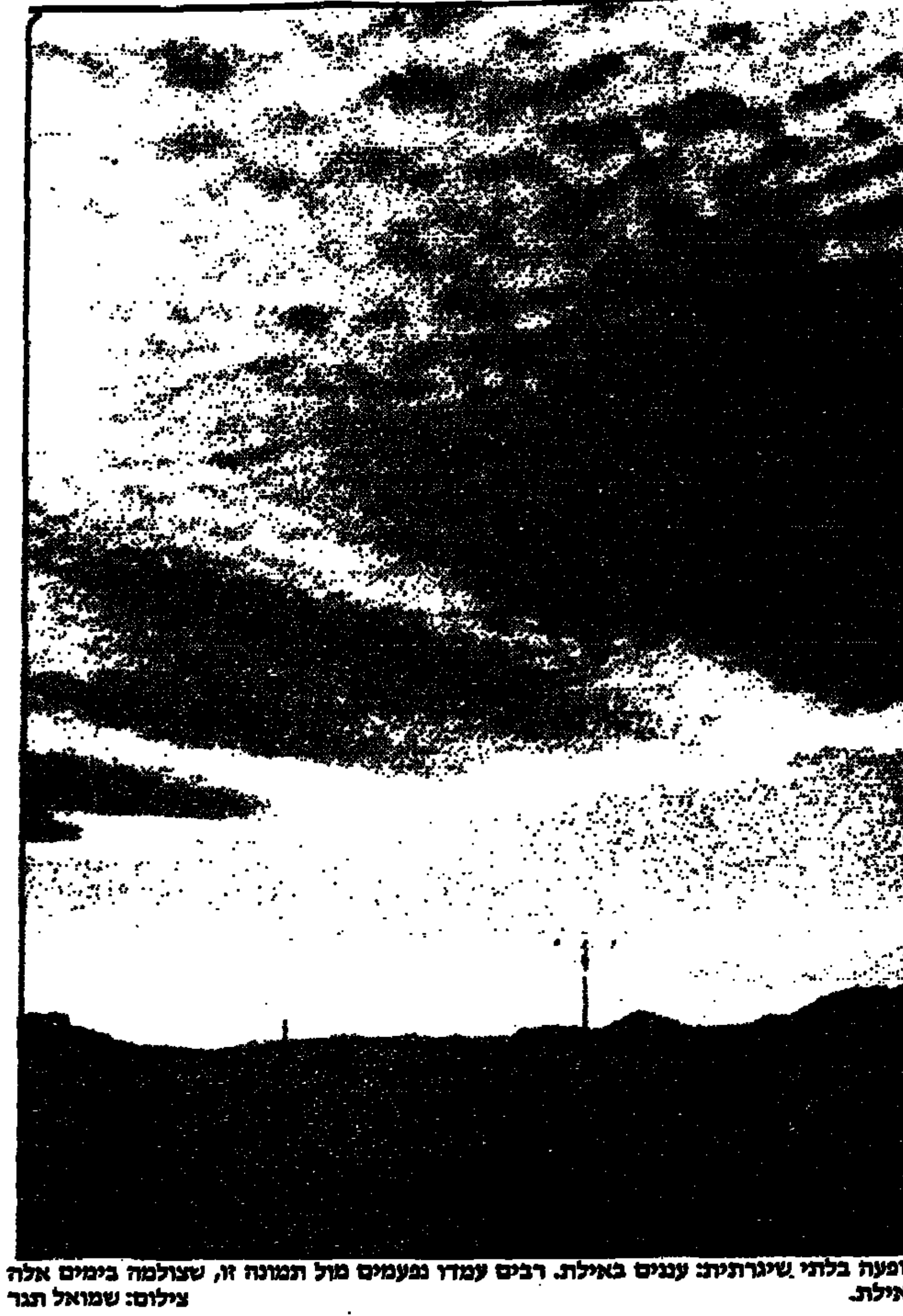

תופעה בלתי שיגרתית: עננים באילת. רבים עמדו נפעמים מול תמונה זו, שצולמה בימים אלה באילת. צילום: שמואל תגר

לייקר את הבנזין מיד!

מאת דויד מושיוב

מדיניותו של משרד־האנרגיה ביחס למחירי הדלק מוזרה ביותר. אשתקד, כאשר מחיר הדלק ירד בעולם עד 10 דולר לחבית, הורה הממשלה – בהמלצת משרד־האנרגיה – להוזילו גם בארץ, במיוחד את מחיר הבנזין לרכב הפרטי. הוזלת מחיר הבנזין הסיטה נוסעים רבים מהתחבורה הציבורית אל המכונית הפרטית.

אם אשתקד היתה הצדקה מה להוזלת הבנזין לרכב הפרטי, כיום שוב אין כל סיבה לכך. זה כמה חודשים עולים מחירי הדלק העולמי בהתמדה וחברי אופ"ק החליטו באחרונה להביא להתייקרותו עד 18 או 20 דולר החבית. כבר כיום עולה חבית נפט בסביבות 18 דולר, כמעט פי שניים ממחירה בשנה שעברה. אמנם ישראל רכשה כמויות ניכרות של דלק במחיר נמוך ויש לה מלאי גדול של דלק זול; אולם אין פירוש הדבר, שעליה לחלק את כל המלאי הזה לצרכני הרכב הפרטי באותו המחיר הנמוך.

לי נראה, כי טוב תעשה הממשלה, אם תייקר לאלתר את הבנזין לרכב פרטי ובו בזמן תוזיל את הדלק לתעשייה. כך תתרום להקטנת עלות הייצור ותגדיל את כושר התחרות של התעשייה ולהגדלת הייצוא. ממילא מצבו של מאזן־התשלומים בכי רע, בגלל ההוזלה המלאכותית של היבוא כתוצאה מהקפאת מחירו. הפיחות האחרון ממילא מחייב ייקור הדלק ב־10 אחוזים, אולם העלאת המחיר בעולם מחייבת התייקרות גדולה משיעור הפיחות.

למותר לציין עד כמה חשוב מבחינת המשק הלאומי, שהבנזין לרכב הפרטי יהיה יותר יקר. אם רק ישבתו כתוצאה מכך כמה מכוניות פרטיות ויקלו את העומס בכבישים המפוקקים, דיינו. סביר להניח, כי ייקור הבנזין יחזיר רבים אל התחבורה הציבורית, שהנסיעה בה עדיפה מבחינת המשק הלאומי. צימצום תנועת הרכב הפרטי אולי יקטין גם את מספרן של תאונות הדרכים, הגורמות מותם של 400 עד 500 איש בשנה וכן נזק כספי הנאמד במאות מיליוני דולר. הדבר גם יפחית מהצורך להשקיע בפיתוח הכבישים.

טוב שייזכר, כי הבחירות עוד רחוקות ועדיין אין צורך בכלכלת בחירות.

בקעת תמנע הופכת אט אט ללהיט אצל התיירים והטיילים: בשבת האחרונה נספרו עשרות כלי־רכב של מטיילים, שבאו להציץ במערות, בציורים ובאגם המפורסם שחפרה הקרן הקיימת. צילום: שמואל תגר

כרטיסי־טיסה אינם חייבים בהפרשי פיחות

מאת אריאלה וולטן

נוסע, שקנה כרטיס־טיסה ושילם את מלוא מחירו לפני הפיחות, אינו חייב בתשלום הפרשים הנובעים מהפיחות. הודעה על כך מסר מינהל התעופה האזרחית לחברות־התעופה ולהתאחדות סוכני הנסיעה.

הודעה זו חלה הן על נוסעים ששילמו את מלוא מחיר הכרטיס לפני הפיחות אך לא הספיקו לקבלו, או שקיבלוהו אך אמורים לטוס במועד מאוחר יותר. מינהל התעופה האזרחית קבע, כי נוסעים אלה זכאים לקבל את כרטיסיהם ולטוס, בלי לשלם את התוספת הנובעת מהפיחות האחרון.

לא יוכפל התקציב לכבישים

שר־התחבורה חיים קורפו הצליח למנוע קיצוץ התקציב לסלילת כבישים ולהחזקתם, אולם נכשל במאמציו להביא להכפלת התקציב בשנה הבאה, כפי שדרש. עם זאת נמשכים הדיונים להגדלת התקציב נוכח הגידול התלול במספר התאונות אשתקד.

התקציב הכולל לסלילת כבישים יעמוד בשנה הבאה, כבשנה היוצאת, על 58 מיליון דולר, מהם 47 מיליון מתקציב משרד־התחבורה ועוד 11 מיליון הקצאה מיוחדת לשיפורים של „כבישים אדומים".

אשתקד נמכרו בארץ 63 אלף מכוניות והכנסות האוצר ממסי המכירה הסתכמו ב־800 מיליון דולר. ההכנסה מכלל המסים על קניית רכב והשימוש בו הגיעו ל־1.6 מילארד דולר לפחות. אילו אושרה הצעת ח"כ אוריאל לין בדבר הקצאת 20 אחוז ממסים אלה לפיתוח התשתית, היה צורך להקצות השנה 320 מיליון דולר לסלילת כבישים ולהחזקתם.

עם זאת אומרים במשרד־התחבורה, שלמצבת המכוניות לא נוספו 63 אלף מכוניות, אלא רק כמחצית ממספר זה, שכן 30 אלף מכוניות הורדו מהכבישים, אם בשל גילם ואם מפני שנהרסו בתאונות.

„קפה מקסים" בלונדון

המסעדה החדשה ביותר בלונדון היא „קפה מקסים", שנפתחה באחרונה ברחוב פאנטון שליד כבר לסטר. המסעדה מעוצבת בסגנון ה„ארט־נובו" ומשלבת אווירה של „בראסרי" צרפתית עם האווירה המיוחדת למסעדות „מקסים". פסנתרן ג'אז או צמד נגנים מגישים מוסיקה חיה בערבים והתפריט הצרפתי מציע מגוון רחב של דגים טריים, בשר, עוף וכן מנות צמחוניות.

ויליאם גאלאהר, בן 39, יליד בריטניה, שהיגר לדרום־אפריקה והיה לאחד השפים המפורסמים שלה. גאלאהר ביקר בארץ בשבוע שעבר להכנת "שבוע המזון והתרבות הדרום־אפריקאי", שייערך בארץ באוגוסט. בשנה הבאה תיערך ביוהנסבורג ועידת ההתאחדות העולמית של הטבחים, ארגון בין־לאומי מקצועי לא־פוליטי ובו 2,000 חברים מכל העולם.

ישראלים אוהבים את דרום־אפריקה

מאת תמר ישראלי

ישראל תופסת את המקום הרביעי בין ארצות המוצא של תיירים המבקרים בדרום־אפריקה: בראש הרשימה נמצאת בריטניה, אחריה גרמניה ובמקום השלישי ארה"ב. בשנה שעברה ביקרו בדרום־אפריקה 12 אלף ישראלים, עליה של 4 אחוזים לעומת 1985. השנה מצפים לעליה נוספת של 5 אחוזים.

נתונים אלה בולטים במיוחד על רקע הירידה התלולה של מספר התיירים מארה"ב, 43 אחוז. השף הדרום־אפריקאי הנודע, ויליאם גאלאהר, שביקר בשבוע שעבר בארץ, סיפר, כי ברשת המלונות שבה הוא עובד, אין עתה אפילו תייר אמריקאי אחד. "ממש לפני שיצאתי, נאלצנו לפטר עוד 150 איש בגלל ביטול הזמנות", ציין.

הפופולריות של דרום־אפריקה בקרב הישראלים נובעת מכמה סיבות, בראשן קשרי משפחה. לישראלים מוצעות חבילות זולות מאד יחסית, בתנאי תשלום מפתים. גאלאהר מספר, שברשת המלונות "סאן" – הוא מנהל מחלקת המזון והמשקאות של הרשת – מוצעות ארוחות כשרות לכל דורש. "הגענו למסקנה, שרק יהודים יודעים לנהל מטבח כשר אמיתי", הוא אומר. ואכן המטבחים הכשרים של הרשת מאויישים ביהודים בלבד, רבים מהם ישראלים.

„איך להיות כוכב רוק"

קורס חדש, „איך להיות כוכב רוק צעיר ומצליח", מוצע עתה בבריטניה והוא כולל יעוץ ביצירת תדמית ללהקה ועל דרכי המו"מ עם חברות התקליטים. כן כולל הקורס סיורים באולפני הקלטה, במועדונים גדולים ובתחנת רדיו מקומית.

הקורס, הראשון מסוגו באירופה כולה, ייערך באוגוסט באוניברסיטת סאלפורד שליד מנצ'סטר, לא הרחק מליברפול, עיר הולדתם של „החיפושיות". מחירו של הקורס, שמספר המשתתפים בו הוגבל ל־120, הוא 159 ליי"ש. המחיר כולל הלנה, ארוחות באוניברסיטה, שיעורים וטיולים. המורים הם אנשים, המעורים בעולם המוסיקה.

בקורס שנערך לראשונה בשנה שעברה השתתפו צלם במערכת עתון למוסיקה, מוסיקאים וכן תומס הארדי מלהקת „ארם והגמלים". חברת התקליטים „פונוגרם" תומכת בקורס. למשתתפים ינתנו אפשרויות להופיע בתוכניות רדיו וטלוויזיה וכולם ישתתפו במופע־קונצרט בסיום הקורס.

קורס אחר באוגוסט ייקרא „בית־ספר לאופנה" ויכלול הדרכה בתחומי האופנה, ההלבשה, ההתעמלות, האיפור והצילום.

מצבן של השוליים בדרך הערבה גרוע מאוד ובחודשים האחרונים אירעו שם כמה תאונות קטלניות. אם הנושא לא יטופל במהרה, שוב יהיו לקראת פסח תאונות בדרך לאילת. צילום: שמואל תגר

„דבר" מציע לשרים מכוניות מעולות בשליש עד מחצית ממחירה של „וולבו"

מאת אריה ארד

בשבוע שעבר נודע על רכישת שבע מכוניות „וולבו 740" חדשות לשרינו בהוצאה של 90 אלף שקל האחת. החשב הכללי אריה שר, שנשאל על כך, ענה בשאלה: „ומה אתה רוצה, שהשרים יסעו באוטובוס?"

ראשית, אין רע בכך ששרים יסעו, אולי לא באוטובוס, אבל במוניות. מה שנה אולם בהחלט אפשר להציע לשרים מכוניות מעולות אחרות, העולות בין שליש לחצי ממה שעולה „וולבו 740". כל המחירים כוללים מע"מ והפקדה, אולם בשינויים המתחוללים כיום אין לדעת מה יילד יום.

אני הייתי מציע לשרים לנסות את ה„סיטרואן ב.אקס.". אפשר להשיגה עם תיבת־הילוכים ידנית במחיר של 30 אלף שקל ועם תיבה אוטומטית במחיר 35 אלף שקל. זו מכונית בעלת עיצוב מתקדם לזמנה, חדשנית במכלליה, נוחה ללא השוואה מה„וולבו" והיא מושלמת כמעט בדאגה לבטיחות הנוסעים בה. מצויידת היטב ותחזוקתה פשוטה להפליא. זו אחת המכוניות המעולות, הנעה כיום על כבישי העולם. היא בהחלט מתאימה לשרי ישראל.

באותו המחיר אפשר לקבל גם „לנצ'יה פריזמה" עם מנוע בן 1,600 סמ"ק. זו מכונית מרווחת, נוחה מאד, מצויידת היטב ובעלת ביצועים מהנים מאד. היא יפה ופונקציונלית כאחת. מחירה 34 אלף שקל.

אם ה„ב.אקס." וה„פריזמה" נראות זולות מדי לשרינו, ינסו־נא את ה„סיירה 1.8" האוטומטית במחיר 43 אלף שקל. עיצובה של זו מקורי והיא יפה, התנהגות הכביש שלה טובה מאד, היא מרווחת ונוחה מאד, הרבה יותר מה„וולבו". ביצועי ה„סיירה" טובים והתחזוקה פשוטה. היא בטוחה ומצויידת במערכת „איי.בי.אס." למניעת החלקה. ועדיין לא הגענו למחצית מחירה של „וולבו".

ההצעה השלישית שלי היא ה„רנו 21", הנחשבת לאחת ההצלחות הגדולות של המפעל הצרפתי בשנים האחרונות. מחירה 50 אלף שקל, קצת יותר ממחצית מחיר ה„וולבו". היא יפה, מרווחת ונוחה מאד ומצויידת להפליא. ביצועיה והתנהגות הכביש שלה טובים מאד. לפי שעה אין לה תיבת־הילוכים אוטומטית והיא מומלצת רק לשרים, שהם ונהגיהם יודעים להסתדר עם תיבה ידנית. התיבה האוטומטית תוצע רק בהמשך השנה.

ההצעה הרביעית היא ה„פז'ו 505", שמחירה עם מנוע בן 1,800 סמ"ק הוא 50 אלף שקל, אבל גם עם מנוע בן 2,000 סמ"ק היא עולה 65 אלף שקל „בלבד". זו כבר מכונית העולה שני שלישים ממחיר ה„וולבו" ולמען האמת, גם מיותר לתיתה בידי שרינו. אם המנוע הפחות גדול איטי מדי לטעמם, אל יבחרו במכונית זו. ה„505" עם מנוע 1,800 היא בסך הכל מכונית בעל־ביתית נוחה ומרווחת מאד, בטוחה ואמינה. התנהגות הכביש שלה סולידית כשל ה„וולבו".

אם יאמצו השרים אחת מהצעות אלה, יהיה אפשר להוריד בהתאמה את רמתם של המזדנבים אחריהם, מנכ"לים, תת־מנכ"לים ותת־תת־מנכ"לים למיניהם. אז כבר יושג חסכון ניכר ולא עוד, אלא שכולם יסעו במכוניות יותר טובות, יותר בטוחות ויותר מהנות. בקיץ, למשל, עברתי את סקוטלנד לאורכה ולרוחבה ב„אוריון 1,600" בעלת תיבת־הילוכים ידנית. מכונית נעימה מאד, העולה בארץ 36 אלף שקל. היא שייכת לאיש עסקים סקוטי, ניל שו, המשמש מבקר־איכות של סוגי ויסקי כמו „שיבאס רינאל", „גלנליבט" ו„קווין אן". „אסקורט 1,400", אחד הלהיטים באירופה, עולה בארץ 35 אלף שקל, למשל.

אגב, מנכ"ל „אל־על" רפי הר־לב ממשיך לנסוע ב„וולבו" משנת 1978, שנקנתה בזמנה למוטי הוד, וכבר „עשתה" חצי מיליון קילומטר. בינתיים הוא לא מחליף אותה, אבל אני יודע, שזו לא דוגמה...

ה„מארבלה", שהוצגה לפני כתבי הרכב בשבוע שעבר, היא מכונית המיני החדשה של „סיאט", דוגמת ה„אוטוביאנקי", ה„קורה" של „דייהטסו", ה„אלטו" של „סוזוקי" וה„ג'יי 10" של „סובארו". בידי היבואן מספר קטן של דגמים ואלה יימכרו ב־16 אלף שקל. המחיר למשלוח הבא יוודע, רק כאשר ייקבעו המחירים החדשים. ה„מארבלה" מבוססת על מכללי ה„פורה" („פיאט 127") ועל הגוף של ה„פנדה". העניין העיקרי בה הוא מצד מחירה הנמוך, אולם זו מכונית מיושנת מכל בחינה אפשרית ותחרותית מבחינת איכותה.

הופרכו טענות שמכוניות „סיאט" מהשנה שעברה נרשמו כדיגמי 87

טענות, כי מכוניות „סיאט" משנת יצור 1986 נרשמו בארץ כדיגמי 1987, הופרכו בימים אלה בחקירה שערך משרד־התחבורה.

הטענה, כי מכוניות „סיאט" מהשנה שעברה נרשמו בארץ כדיגמי השנה הועלתה, לאחר שבספטמבר ובאוקטובר אשתקד נמכרו כמה עשרות כלי־רכב כדיגמי 87. מחוגי יצרנים אירופיים נטען, כי „סיאט" החלה ביצור דיגמי 87 רק באוקטובר.

אמות־המידה לרישום מכונית כדגם 87 הן שלוש: שהמכונית יוצרה לאחר 1 ביולי 86, שהובאה לארץ לאחר 15 באוגוסט וכי לאחר שהובאה לא חלו שינויים משמעותיים במכוניות מסוגה. לאחר שהועלו הטענות, בדק משרד־התחבורה את מספרי השילדות של מכוניות „סיאט" והוברר להנחת דעתם של מומחי המשרד, כי אכן מדובר בדיגמי 87 בהתאם לאמות־המידה הקבועות. אמנם במכוניות ששווקו אחרי אוקטובר חלו שינויים קוסמטיים מסויימים, אולם המשרד לא מצא בהם שינוי מהותי, מה גם שמחירן לא הועלה.

מנכ"ל „סיעם", המיבאת את מכוניות „סיאט", יאיר אנקורי, אמר בתשובה על שאלת סופר „דבר", כי מדובר בשיפורים קלים באיכות הגימור, שכמותם מתבצעים על בסיס יומיומי, מאז ש„סיאט" עברה לבעלותה של „פלקסווגן".

מבדיקת סופר „דבר" עולה, כי כוונת המתלוננים היתה כנראה לדגם ה„איביזה" עם חמש דלתות, שיצורה אכן החל באוקטובר. אשתקד לא היה דגם כזה והוא נוסף למיגוון של „סיאט" רק השנה. אולם אין בכך כדי להשפיע על הדגם בן שלוש הדלתות המיוצר זה כבר. בדגם זה חלו שינויים קלים בלבד בשנתיים האחרונות, מאז שהוחל ביצורו. בדגם 87 שופרה בעיקר מערכת המיתלים ובולמי הזעזועים ושיפורים אלה כלולים במכוניות, שנמכרו בספטמבר ובאוקטובר. שיווק הדגם בן חמש הדלתות החל רק בחודש שעבר.

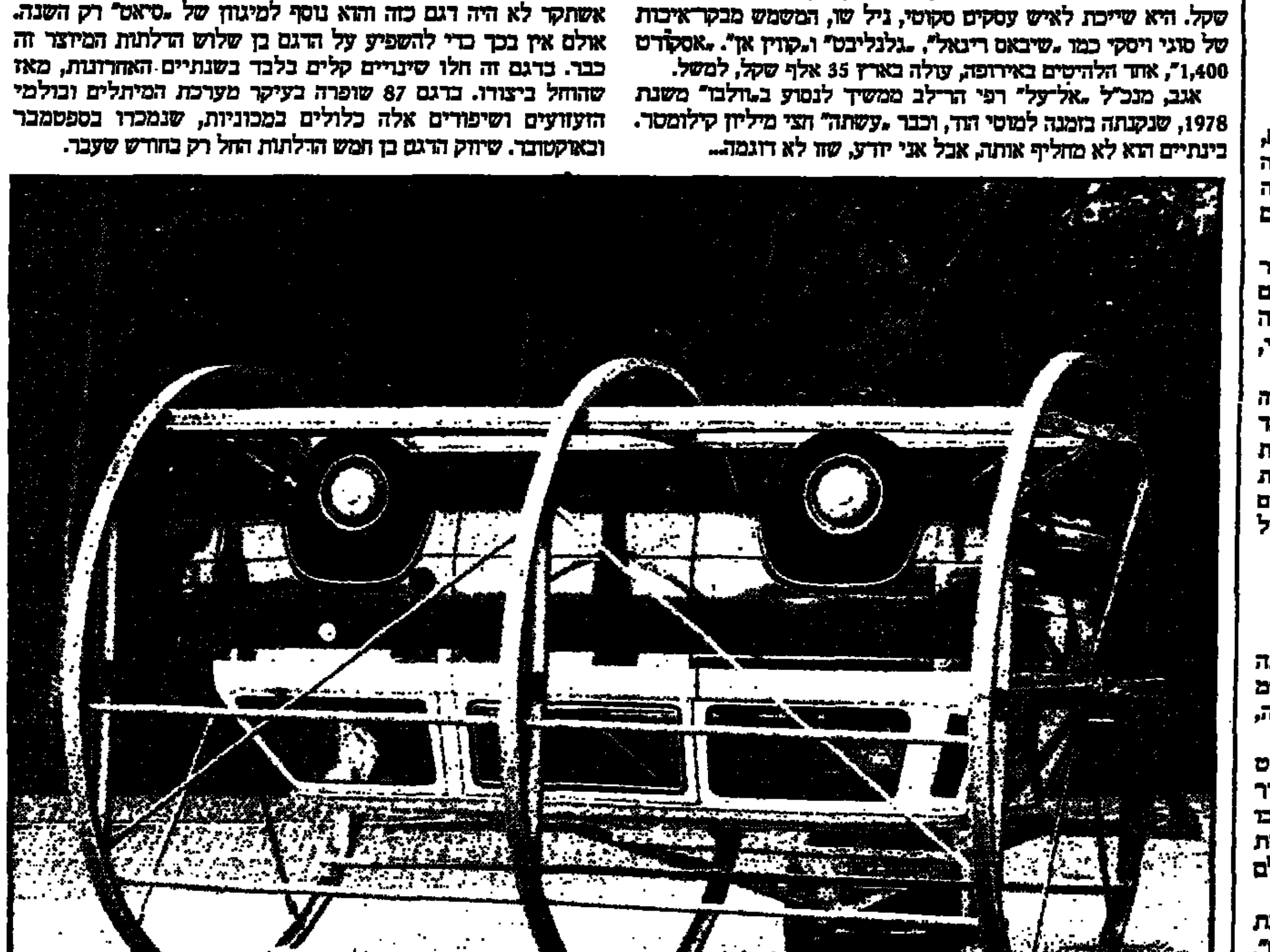

אל חשש, ל„פולקסווגן קאראוול" לא קרה דבר. מהנדסי הבטיחות של המפעל הורידו אותה באורח מקרי מפס הייצור והם בודקים, אם מערכת הדלק שלה אינה דולפת. לשם כך הם מגלגלים אותו בכל כיוון אפשרי.

הורי דפנה כרמון ידרשו חוק שימנע חנינת רוצחים

ארבע שנים וחצי אחרי הרצח הורשעו 4 הנאשמים

מאת יוסי ליפשיץ,
סופר "דבר" בגליל המערבי

"אנחנו מתכוננים לפנות לחברי הכנסת, כדי שיפעלו להקקת חוק שימנע מנשיא המדינה להעניק חנינה לרוצחים מדרגה ראשונה ולאפשר בזה את שחרורם ושיבתם לחיק החברה", כך אמר ביום ד' שלמה כרמון, אביה של דפנה כרמון ז"ל, דקות ספורות לאחר שבית־המשפט המחוזי בחיפה גזר עונש של מאסר עולם על ארבעה רוצחיה של בתו.

אמה לאה כרמון אמרה לעשרות העיתונאים והסקרנים שבאו אל אולם בית המשפט, כי היא מתייחסת אל הרוצחים כאל חיות טרף שאיבדו צלם אנוש. "אדם נורמלי לא היה מסוגל לבצע זאת. יש להרחיקם לצמיתות מהחברה האנושית", אמרה האם.

דקות ספורות לפני כן, לפני שנלקחו הנאשמים על ידי עשרות השוטרים ואנשי משמר הגבול, שכיסו כל פינה באולם בית המשפט, צעקו הארבעה: "אלוהים ישלם לכם על מה שאתם עושים לנו. אנחנו חפים מפשע; שפטם אותנו על מה שלא עשינו".

ארבעת הנאשמים, עאסף סביחי, בן 31, אחמד כוזלי, בן 32 והאחים מחמד — בן 31 — וכמאל בן 27 — סביחי, בני דודו של עאסף, הורשעו בחטיפתה, באינוסה וברציחתה של דפנה כרמון, ביום שבת, 11 ביוני 1982 (חמישה ימים לאחר פרוץ מלחמת של"ג), ברחוב מוריה של הר הכרמל.

השופטים יוסף מוגלית, ד"ר דן ביין ויוסף זהבי קבעו פה אחד, כי הארבעה אמנם עשו את המעשים שיוחסו להם על ידי התובעת יהודית בנאי וזיוה גולן.

הם גזרו עונש מאסר עולם בגין רצח, 20 שנות מאסר בגין חטיפה ו־20 שנות מאסר בגין אינוס על כל אחד מן הנאשמים אלא שהעונשים יהיו חופפים למאסר העולם.

גם עונשם של אחמד כוזלי ועאסף סביחי, הנושאים עונש של מאסר עולם בעוון רצח הנער דני כץ, יהיה חופף.

בסכין ובמוט ברזל

בהכרעת הדין, שהשתרעה על פני 80 עמודים, קיבלו השופטים את גירסת התביעה ביחס לרצח, תוך הסתמכות על הודאותיהם של חלק מן הנאשמים.

מההודאות ומשחזור מעשה הרצח הסתבר, כי דפנה הלכה בשדרות מוריה, כשלפתע עצרה לידה מכונית כחולה מדגם "אופל רקורד". הנאשמים הכניסו את דפנה בכוח למושב האחורי ונסעו במהירות לכיוון הכפר הדרוזי עוספייה. בצומת בית אורן פנה עאסף, שנהג, לכיוון כלא דמון, ירד לשביל עפר ועצר.

הארבעה גררו את דפנה לחורשה סמוכה, התעללו בה ואנסו אותה בזה אחר זה. לאחר מכן, שלף אחד מהם סכין ודקר אותה בצווארה ובגופה. השאר היכו אותה במוט ברזל באבנים ובמקלות, עד צאת נשמתה.

השופטים אמרו, כי אין הם מעוניינים לפרט מה היה חלקו של כל אחד מהארבעה בהתרחשויות, אולם הם קובעים פה אחד, כי אין ספק שהארבעה אמנם נטלו חלק במעשים.

הם גם מתארים כיצד פנה הרוצח אחמד כוזלי לחוקריו ואמר, כי אם יקבל מעמד של עד מדינה בפרשיות דני כץ ודפנה כרמון, יהיה מוכן לחשוף את פרשת רציחתה של דפנה, שנקלעה בזמנה למבוי סתום.

"בהתחשב בנסיבות שבהן סיפר כוזלי את הקשר שלו לרצח כרמון, אין לנו ספק, שסיפורו היה אמנם אמת וכי רק אדם שהיה קשור אישית למעשים יכול היה להביא סיפור כזה", כתבו השופטים.

בהכרעת הדין נאמר עוד, כי הרעיון "לדפוק בחורה" הבשיל במוחם של הנאשמים במפגש מוקדם ביניהם.

עורכי הדין ימליצו לערער

כך, לאחר משפט שנמשך יותר משלוש שנים — ארבע שנים וחצי מיום הרצח — מצאו השופטים את הארבעה אשמים בכל סעיפי האישום שיוחסו להם, אולם דחו את בקשת התביעה לגזור עליהם עונש מאסר עולם ועוד 40 שנות מאסר מצטבר על כל אחד מהנאשמים.

עורכי הדין של הנאשמים מוסטאפה ליגדאווי ויהושע רובין אמרו, כי ימליצו לפני שולחיהם לערער על הרשעה בדין.

יבדקו האם מזוזות פגומות גרמו מותה של יעל שריקי

מאת יעל פישביין,
סופרת "דבר" לענייני חינוך

מזוזות פגומות הן שגרמו, כנראה, את מותה של יעל שריקי. מרכז רשת "עמל" ישגר היום ועדה מיוחדת לבית הספר "תחכמוני" בצפת, כדי שתבדוק, בין היתר, בקשה חריגה שהגיעה מבית הספר: לבדוק את כשרותן של כל המזוזות שעל משקופי הביתה, שמא יש ביניהן מזוזות פגומות, שבגללן אירע האסון.

הדרישה לבדיקת המזוזות והחלפת הפגומות הועלתה על־ידי חלק מצוות מורי בית הספר. דובר הרשת יהודה ארז מסר, כי הוועדה תבדוק מה הניע את בית הספר להעלות בקשה חריגה מעין זאת וכן כיצד ניתן לשפר את שירותי הסיעוד וההדרכה הפנימית בבית הספר.

מותה של הנערה גרם במשרד החינוך התעוררות לבעיית הנערה במצוקה. נודע, כי על שולחן הנהלת משרד החינוך מונח, כאבן שאין לה הופכין, דו"ח מפורט משנת 1983, שאותו הגישה ועדה פנימית, שרוכזה על־ידי יעקב הדני.

בדו"ח זה יש המלצות כיצד על משרד החינוך להתמודד עם בעיית הבנות במצוקה. עד היום, לא יושמה שום המלצה מהמלצות הוועדה הזאת, שכונתה בשם "הוועדה לטיפול הרובד החלש במערכת החינוך".

הוועדה קבעה, כי נערות במצוקה הן אוכלוסיית סיכון מיוחדת, שיש להיערך לטיפול בה. אוכלוסייה זו, לדברי אותו דו"ח, סובלת מ"עזובה מינית", פאסיביות, מופנמות ועמדות מסולפות כלפי אמצעי מניעה ויחסי מין. נערות אלה, קבע דו"ח הוועדה, הן בעלות הישגים לימודיים ירודים מועדות לנשירה סמויה או גלויה ממערכת החינוך.

המלצות רבות — יישום אין

הוועדה המליצה למנוע בכל מחיר נשירה מעין זאת. עוד המליצה הוועדה, בשעתה, להקים שירות נייד להדרכת צוותי חינוך בבתי ספר באיזורים מועדים לפורענות בהבנת נערות במצוקה וכן ליצור מעיד של טיפול, בפרט באיזורים אלה, עם דגש מיוחד בטיפול בבעיות של "ילדות ונערות הסובלות מעזובה מינית".

כאמור, ממצאי הוועדה ומסקנותיה נותרו ללא שום טיפול. גורמים במשרד החינוך טענו, כי מותה של הנערה מצפת מעיד על כישלון מערכתי בטיפול בבעיית הנערות במצוקה.

יצויין, שבמשרד החינוך ישנה ממונה — המועסקת בחצי משרה — המופקדת על הטיפול בחינוך המיני בכל מדינת ישראל.

"קלות דעת להטיל אחריות על ביה"ס"

דובר משרד החינוך הגיב אמש: "הטרגדיה בצפת אינה מעידה על בעיית מערכת החינוך, אלא על בעיה בבית ההורים. תהא זאת קלות דעת להטיל אחריות כלשהי על בית הספר. אין ספק, שאמנם צריך להגביר את החינוך המיני. רמת החינוך המיני במערכת החינוך בלתי מספקת, לכל הדיעות".

ראש "מינהל הביצוע" בשטח מתריע:

יש לייעל הטיפול בבדווים פן יקצינו את השקפותיהם

מאת אמיר רוזנבליט,
סופר "דבר" בנגב

ראש "מינהל הביצוע" בשטח אילן שגיא מזהיר מפני אסון פוליטי העלול להתרחש בבחירות הבאות לכנסת, אם המערכת הממשלתית המטפלת כיום בבדווים בנגב תמשיך לפעול במתכונתה הנוכחית.

שגיא טוען, כי בעקבות ריבוי הרשויות המטפלות בבדווים והעדר מדיניות מגובשת ואחידה בתחום הסדרי הקרקעות, איבדו הבדווים את אמונם במסגרות הפוליטיות הקיימות והם עלולים לפנות אל קבוצות פוליטיות שוליות וקיצוניות, כגון רק"ח ו"הרשימה המתקדמת לשלום".

"אנו יושבים עתה על חבית של חומר נפץ", הזהיר אתמול שגיא, בשיחה עם סופר "דבר".

"מינהל הביצוע" הוא הגוף שהוקם מתוקף חוק הפינויים להסדר קרקעות הבדווים שפונו מאיזור תל־מלחתה בנגב המזרחי, שבו נבנה שדה התעופה הצבאי "נבטים".

לדברי שגיא, כ־300 מתוך 1,800 התובעים ממפוני תל־מלחתה טרם הביאו לידי גמר את הליכי הפיצויים ועניינם נמצא כיום בשלבים שונים של טיפול.

לפני כשנה, הגיש ראש מינהל הביצוע בשטח הצעה להקים מועצה אזורית נפרדת עבור המפונים ששוכנו בשלושת היישובים החדשים ערערה, כסייפה ושגב שלום, אולם הצעה זו מתעכבת עדיין במשרד הפנים, כנראה מחמת היעדר תקציב מתאים למימון המועצה.

"הבדווים ממורמרים, ולדעתי בצדק, על זה שכתוצאה מהביורוקרטיה המיותרת, הנובעת מריבוי הגופים המטפלים בהם, מתעכבים ההסדרים שנועדו לפצותם ולהעבירם במהירות האפשרית, לישובי הקבע.

"לדעתי, צריך להעביר את הטיפול בבדווים לידי רשות אחת, שתתאם מדיניות אחידה ואשר תשים קץ לשיטת הפיצול והפיזור.

"בפועל, כל משרד ממשלתי קובע מדיניות נפרדת ועצמאית לגבי האוכלוסייה הבדווית בנגב, וכדי לקדם את המטרה של סיום המשא ומתן על הפיצויים ועל ביסוס ישובי הקבע, אנו נזקקים לרצון הטוב שקיים או שאינו קיים באותם משרדים", אמר שגיא ל"דבר".

יצויין, כי במקביל ל"מינהל הביצוע", המטפל באוכלוסייה ספציפית, פועלת כיום גם "מינהלת ההפשרות" — גוף חדש, שהוקם בספטמבר 1986, בכפוף למינהל מקרקעי ישראל, ואשר עוסק בתחומים חופפים לאלה של "מינהל הביצוע", אולם אוכלוסיית מטופליו אינה כוללת את מפוני תל־מלחתה.

מלבד הגופים האלה, פועלת גם לשכת היועץ לענייני ערבים, שהממונה עליה, ד"ר נסים קזז, הוחזר באחרונה לתפקידו בעקבות החילופים בראשות הממשלה.

סופר "דבר" מרגיש, כי "ועדת ויתקון", שהוקמה בנובמבר 1982, כדי לגבש קווים לפריסת הבדווים בנגב, המליצה על הקמת רשות מוסדית לפיתוח, אשר תתאם את הפעילות במגזר הבדווי ותבטיח פיקוח מרבי על ביצוע המדיניות המומלצת.

המלצות "דו"ח ויתקון" לא יושמו עד היום, בין היתר גם בגלל התנגדותם של חלק מהגופים המטפלים באוכלוסייה הבדווית בנגב.

ב"תדיראן" עפולה יכריזו: "אני משתכר שכר רעב"

ביקנעם הוחלט להתנגד לפיטורים ב"סולתם"

מאת יצחק מרידור,
סופר "דבר" בעמק

לפי הוראת מועצת פועלי עפולה, יתחילו השבוע עובדי "תדיראן" בעיר לשאת על חולצתם מדבקה שעליה תתנוסס הכתובת: "אני משתכר שכר רעב". בדרך זאת, מבקשים פועלי "תדיראן" למחות על שכרם הירוד ועל הסחבת במשא ומתן על חידוש הסכם העבודה.

מועצת פועלי עפולה החליטה לא להשבית את המפעל, על אף שתמו ימי הצינון מאז הכרזה על סכסוך עבודה ב"תדיראן". החלטה זאת התקבלה מתוך דאגה ל־500 עובדי המפעל.

מזכיר מועצת פועלי עפולה וחבר הוועדה המרכזת יעקב אבימור אמר אתמול ל"דבר" כי יותר ממחצית עובדי מפעל "תדיראן" בעפולה, השייך ל"כור", משתכרים כ־500 ש"ח ברוטו לחודש. מועצת הפועלים הורתה לעובדים להפסיק לאלתר את עבודת השעות הנוספות.

אבימור הוסיף, שבדעתו להגיש היום שאילתא ליושב־ראש חברת העובדים ולמזכ"ל ההסתדרות, שבה יבקש לפרסם את גובה שכרם של מנכ"ל "תדיראן", של הסמנכ"לים ושל מנהלי החטיבות של הקונצרן — את סוגי הרכב האמריקאי העומד לרשותם, וכן את תנאי הפרישה המובטחים להם, אם אמנם יחליטו לפרוש...

תושבי יקנעם איתנים בדעתם להתנגד בכל האמצעים העומדים לרשותם לפיטורים המתוכננים שמתכוונת לבצע הנהלת "כור" במפעל "סולתם". כך הוחלט ב"ישיבת חירום" של מליאת המועצה המקומית ביקנעם, שהתקיימה ביום ו', בהשתתפות מזכיר מועצת הפועלים.

ראש המועצה אילן גבריאלי שיגר ביום ו' מברקים אל ראש הממשלה, אל ממלא מקומו, אל השרים הכלכליים, אל מזכ"ל ההסתדרות, אל ראשי האיגוד המקצועי, אל ראשי ועדות העבודה והרווחה והחוץ והבטחון של הכנסת וכן אל ראשי "כור" וחברת העובדים, שבהם דרש את התערבותם המיידית למניעת פיטורי כ־600 מעובדי "סולתם", העשויים — לדבריו — להמיט אסון על העיירה, הסובלת כבר עתה מאבטלה של 8 אחוזים מכלל המפרנסים.

מזכיר מועצת פועלי יקנעם רפי טולדנו, אמר אמש ל"דבר", שהנהלת "תדיראן" כבר החלה בדיונים מעשיים עם הוועדים של "סולתם", במטרה לפטר ולהוציא לפנסיה מוקדמת, תקציבית, ולהביא לפרישה מרצון של עובדים רבים, כדי להעמיד את מספר עובדי המפעל על פחות מ־1,000 איש.

הפיטורים הצפויים יפגעו, לדעתו של טולדנו, בעובדים קבועים רבים, שחלקם הגדול הם תושבי יקנעם.

הורים התובעים את ביה"ח צפת:

הילד הלך לעולמו בגלל טיפול רשלני וזלזלני

מאת שמעון וייס,
סופר "דבר" בצפון

הוריו של הילד אבינעם פלח בן השש מחצור הגלילית הגישו ביום ו' תלונה למשטרה נגד בית החולים הממשלתי בצפת, שגרם — לדבריהם — את מותו של בנם, כתוצאה מטיפול רשלני וזלזלני.

ההורים טוענים, כי הביאו את בנם ביום רביעי לפני שבוע וחצי לבית החולים כשהוא סובל מהקאות ומשילשולים וחומו אינו גבוה במיוחד, אך תוך כמה שעות בלבד מת הבן.

אמו, שליוותה אותו, טוענת כי משך כל אותן שעות לא טרחו הרופאים לבדוק את הילד ביסודיות ולגלות את הסיבה לחומו, שעלה ועלה, ולכאבי הבטן, השילשולים וההקאות.

רק כאשר הופיעו אצל הילד סימנים ברורים לקוצר נשימה, טרחו הרופאים להביא מכשירי הנשמה וחמצן, אלא שהסתבר, כי חלק

הילד אבינעם פלח

מהמכשירים אינו תקין — והילד נפטר, כך טוענת האם.

נודע, כי במקביל העבירה הנהלת בית החולים בצפת את ממצאי בדיקתה את נסיבות מותו של הילד להנהלת משרד הבריאות, האמורה להקים צוות בדיקה שיחקור את המקרה.

לפי גירסת בית החולים נפגע הילד מחידק "שיגלה" הנדיר והקטלני, ולא ניתן היה להצילו. מנהל בית החולים של צפת ד"ר גבי דיקשטיין אמר, כי נעשו כל המאמצים להציל את חיי הילד אבינעם פלח וכי גויים לשם כך ציוד למקרי חירום, אך כל הנסיונות עלו בתוהו.

למשפחת פלח מחצור שמונה ילדים. מכיוון שהמשפחה דתית, סירבו ההורים לאפשר ניתוח גופתו של בנם.

בני המשפחה תובעים להקים ועדת חקירה לבירור נסיבות מות בנם ודורשים להעניש את האשמים. האם טוענת אתמול, כי לא ייתכן שתוך ארבע שעות מת בנה, שהגיע לבית החולים על רגליו, ובהכרה מלאה, אף כי סבל מכאבי בטן, הקאות ושילשולים.

האם סיפרה עוד, כי משך כל הזמן ישבה ליד מיטת בנה, ורק מלחישות הרופאים הבינה, כי מצבו התדרדר, עד שמת.

ה"כושים העבריים" הציעו: עבודת כפיים תמורת מים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

מנהיג כת "הכושים העבריים" בן עמי קרטר פנה לראש עיריית דימונה אלי הלילי, בהצעה שהעירייה תעסיק כמה מאנשי הכת, ובתמורה לזה תזכה את חשבון המים של אנשי הכת.

הפנייה לראש העירייה באה בעקבות התראה שנשלחה בשבוע שעבר לאנשי הכת בעיר, שאם לא ישלמו את חשבונות המים, תיאלץ העירייה לנתק להם את אספקת המים. חובם של "הכושים העבריים" עבור אספקת המים מסתכם עתה בכ־70,000 ש"ח והוא מתייחס לתקופה שקדמה לשלהי חודש דצמבר.

בן עמי קארטר הגיע שלשום ללשכת ראש העירייה הלילי, בלווית 12 מאנשיו, כמניין שבטי ישראל. כולם היו לבושים בכלי לבן ואחזו בידיהם מטות ארוכים. הם התייצבו במקום במפתיע, מבלי לבקש פגישה, כנהוג, אולם הלילי קיבלם מיד.

קארטר הסביר לראש העירייה, כי מאחר שאנשי הכת אינם מורשים לעבוד, אין בידיהם האמצעים לשלם עבור המים שהעירייה מספקת להם. הוא הציע, שעיריית דימונה תעסיק כמה מאנשי "הכושים העבריים", בכל עבודה שתידרש, ואת התשלום עבור העסקתם תקזז מהחוב עבור המים.

אלי הלילי הסביר לבן עמי קארטר, שהוא מנוע מלהעסיק את אנשי הכת, מאחר שאין בידיהם תעודות זהות ומעמדם אינו ברור, והעירייה תסתבך בעבירה על החוק אם תעסיק "כושים עבריים".

בעקבות הפגישה ופנייתו של קארטר, החליט הלילי לפנות למנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי ולבקש את התערבותו המיידית בקשר לתשלום עבור אספקת המים לאנשי כת "הכושים העבריים" ובנוגע למכלול הבעיות הקשורות להתגוררותם של אנשי הכת בדימונה.

עובדים סוציאליים נוטשים את הלשכות בגלל האלימות

מאת חנה בנעוז, סופרת "דבר" לענייני עבודה

מאות עובדים סוציאליים מכל הארץ מקיימים היום בתל־אביב מה שהם מכנים "כינוס חירום", כדי להתריע על הידרדרות בתנאי העבודה ובשירותים הניתנים על ידי הלשכות לעבודה סוציאלית.

מזכ"ל איגוד העובדים הסוציאליים שרה זילברשטיין מסרה ל"דבר", כי בשנים האחרונות, מתמודדים העובדים הסוציאליים עם בעיות חברתיות קשות ביותר, עם שכר משפיל, עם קיצוצים בכוח האדם, עם מחסור כרוני בתקציבים, עם אלימות כלפי העובדים, עם [illegible] מקצועי יהוד ונטישת המקצוע.

שרה זילברשטיין ציינה, שבעקבות הירצחה של העובדת הסוציאלית אמי לוין, במגדל־העמק, ביוני אשתקד, מינה שר העבודה והרווחה ועדת חקירה, שהמליצה, בין היתר, שבלשכות הבעייתיות יוצבו שומרים ובאחרות יותקנו אמצעי מיגון.

לדברי זילברשטיין, ההמלצות האלה לא יושמו, עד כה, למרות שהאלימות בלשכות הלכה וגברה.

מנתונים שהכין איגוד העובדים הסוציאליים מתברר, שבשבע השנים האחרונות קוצצו 1,600 תקנים של עובדים סוציאליים, ועתה צפויים להתבטל עוד 120 תקנים.

כתוצאה מזה, הוכפל עומס העבודה: כיום מטפל עובד סוציאלי, בממוצע, ב־120 משפחות, לעומת 60 משפחות בעשור הקודם.

עוד מגלים הנתונים, כי שכרו של עובד סוציאלי בעל ותק של שמונה שנים מגיע ל־750 שקלים (ברוטו) ואילו בוותק של 11 שנה מסתכם שכרו ב־820 שקלים.

בכינוס החירום עומדים להשתתף גם ראשי ערים — ובעיקר ערי פיתוח — וכן יושבת ראש ועדת העבודה והרווחה בכנסת ח"כ אורה נמיר.

תלמידים מסורתיים בבתיה"ס החילוניים מתונים מאחרים

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

תלמידים מסורתיים בבתי־ספר חילוניים הביעו דעות מתונות על יחסים בין דתיים לחילוניים, בהשוואה לתלמידים ממגזרים אחרים. כך מסתבר ממשאל שערך המכון לחקר החינוך הדתי ולקידומו באוניברסיטת בר־אילן.

חלקים ממסקנות משאל זה הוצגו בסוף השבוע לפני משתתפי יום עיון שערך המכון בהשתתפות מחנכים ואנשי ציבור.

"צריך לחלק את השבת לשני חלקים, מהבוקר עד הצהריים לדתיים — ואחר־כך לחילוניים, ואז החילוניים יוכלו ללכת למשחקים, שזה אחר הצהריים של יום השבת אצל החילונים, והבוקר לא יעשו רעש ויתנו לדתיים לחיות את השבת, כפי שזה נהוג", כך כתב בתשובתו למשאל אחד מתלמידי התיכון המסורתיים.

תלמיד אחר כתב: "אני בעד שחלק מהתלמידים יהיו דתיים, ואז הדתיים ימשכו את החילוניים ללכת לבית־כנסת, להדליק נרות, לשים פלסה בשבת ולחבוש כיפה — והחילוניים ימשכו את הדתיים לעשות מסיבות ביחד".

תלמיד־תיכון אחר, מסורתי אף הוא, הביע את דעתו כך: "כל אחד צריך לכבד את השני, שהרי גם אלוקים לא עשה את כולם דתיים או חילוניים".

תלמידת תיכון חילונית אחת הביעה בתשובותיה רגשות קיצוניים: "את החרדים הציוניים אני מרגישה שאני מתעבת, אני שונאת את הכפייה הדתית, שונאת את השתלטות שלהם על כל תחום במדינה, ואני לא מבינה באיזו זכות הם לא מתגייסים לצה"ל".

הדוברים ביום העיון שהיה באוניברסיטת בר־אילן קבלו על כך, שאף כי יחסי דתיים־חילוניים הם נושא בוער בחברה הישראלית, עדיין לא נערך שום מחקר רציני לבירור עמדותיהם של שני הצדדים והדרכים לגישור על הפערים שביניהם.

שרון מבקש להאריך מעמד "איזור פיתוח א'" לערים נצרת, עפולה ומגדל־העמק

מאת אמנון אמיר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון פנה בסוף השבוע לשר האוצר משה נסים וביקשו לפעול כדי להאריך בשנה נוספת את ההסדר המעניק מעמד של איזור פיתוח א' ליישובים נצרת, עפולה ומגדל־העמק.

ההסדר שבו מדובר עתיד לפוג בתחילת אפריל השנה. בפגישה עם ראש עיריית נצרת עילית מנחם אריאב אמר שרון, כי יש לעודד הקמת תעשיות בגליל, במיוחד בהתחשב בבעיית התעסוקה באיזור.

נמצא שלד בלתי מזוהה

מאת שמואל תגר,
סופר "דבר" באילת

אתמול נחשפו בואדי רודד, מרחק כששה קילומטר צפונית מזרחית לאילת, שרידי עצמות של גופת צעיר, או צעירה.

העצמות — גולגולת ואחת הגפיים — נמצאו על־ידי קבוצת מטיילים, שסיירה במקום.

נמסר, כי היום תקיים המשטרה סריקה נרחבת באיזור, בנסיון לאתר חלקים נוספים מן השלד ולברר את זהותו.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

הוועד הפועל — המרכז לתרבות ולחינוך | "אוהלו" — "בית ברל" | המועצה האזורית עמק הירדן

אירועים לציון שנת ה־100 להולדת ברל כצנלסון

ביום ראשון, כ"ד טבת תשמ"ז, 25.1.87, ייערכו ב"אוהלו" שבעמק הירדן האירועים הבאים לציון שנת ה־100 להולדת ברל כצנלסון במעמד מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר וחברי הוועדה המרכזת.

ישיבת הוועדה המרכזת
בשעה 11.00 לפנה"צ
שתוקדש לנושא:
כלליות ההסתדרות ושיתוף הפעולה האזורי (העיר, הקיבוץ, המושב)

כינוס לציון מורשתו ודמותו של ברל כצנלסון
בשעה 14.00
בהשתתפות: יצחק בן־אהרן; • מוקי צור
בנוכחות תלמידי בתי המדרש למורים ולגננות מ"אוהלו" ומבית ברל.

עליה לקברו של ברל כצנלסון
בשעה 10.00 לפנה"צ
בבית העלמין שעל שפת הכנרת בנוכחות בני משפ' כצנלסון. דברים והנחת זרים.

חיים וסביבה
ארגון גג של הגופים הציבוריים לקידום איכות החיים והסביבה.

ישיבת ההנהלה

על: אנרגיה וסביבה

מחר יום ב', 26.1.1987, שעה 10.30 לפנה"צ
במרכז השלטון המקומי ת"א

מרצים: ד"ר ג. ארד — מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית
פרופ' ד. אשרי — ראש היחידה לפיסיקה גרעינית, אונ. תל־אביב
פתיחה: יוסף תמיר — יו"ר ההנהלה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
המכון היהודי־ערבי
בית־ברל
المعهد اليهودي - العربي التابع للهستدروت * بيت بيرل
טלפון: 052־450561

המכון היהודי־ערבי של ההסתדרות

ביום חמישי 29.1.87 בשעה 16.00 אחה"צ יתקיים
טכס חנוכת האגף החדש של המכון היהודי־ערבי בבית ברל.
בהשתתפות מזכ"ל ההסתדרות החבר י. קיסר.
בתוכנית: דברי פתיחה — הח' נתן אלמוזלינו.
ברכת ההסתדרות — הח' ישראל קיסר.
תוכנית אמנותית.
הציבור מוזמן

שערים יציגים ליום 23.1.87

סל	1.6768
דולר ארה"ב	1.6170
מרק גרמני	0.8868
לירה שטרלינג	2.4562
פרנק צרפתי	0.2656
100 ינים יפניים	1.0961
פלורין הולנדי	0.7869
פרנק שוויצרי	1.0557
כתר שוודי	0.2478
כתר נורבגי	0.2282
כתר דני	0.2339
מרק פיני	0.3542
דולר קנדי	1.1896
דולר אוסטרלי	1.0702
רנד דרום אפריקאי	0.7795
10 פרנקים בלגיים	0.4273
10 שילינגים אוסטריים	1.2598
1000 לירטות איטלקיות	1.2470
לירה אירית	2.3519
100 פזטות ספרדיות	1.2552
יחידת מטבע אירופית	1.8254
דינר ירדני	4.6489
10 לירות לבנוניות	0.1972
לירה מצרית	0.8813

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-5 – -3	מעונן
אמסטרדם	1 – 4	מעונן
בואנוס איירס	18 – 24	בהיר
הלסינקי	-12 – -8	בהיר
הונג קונג	15 – 19	בהיר
וינה	1 – 4	בהיר
ז'נווה	-3 – -2	מעונן
טוקיו	9 – 16	מעונן
טורונטו	לא נמסר	
יוהנסבורג	17 – 27	מעונן
לונדון	5 – 6	מעונן
ליסבון	8 – 11	גשום
מדריד	2 – 10	מעונן
מונטריאול	לא נמסר	
ניו יורק	-3 – 2	מעונן
סאן פאולו	20 – 25	מעונן
פאריס	2 – 4	מעונן
פרנקפורט	-1 – 0	מעונן
ציריך	0 – -3	מעונן
ריו דה ז'נרו	20 – 35	מעונן
שטוקהולם	-8 – -4	שלג
שיקאגו	-4 – 6	מעונן

תל אביב: רחוב בן יהודה 41, טל' 243350
ירושלים: רחוב יפו 31, טל' 225233
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר שבע: רחוב האבות 38, טל' 35282
swissair

אנו מודיעים בצער על פטירת חברתנו
צפורה בלייכבורד
ההלוויה היום יום ראשון כ"ד טבת תשמ"ז 25.1.87
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין במשקנו.
המשפחה ובית דפנה

במלאת שלושים לפטירת חברתנו
עליזה לובין ז"ל
נעלה לקברה ביום ג' כ"ו טבת תשמ"ז
27.1.87 בשעה 15.00
המשפחה וקבוצת דגניה ב'

לתמר עמיהוד
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
חבריך במרכז מפלגת העבודה

הסוכנות היהודית לארץ ישראל, המחלקה לעליית ילדים ונוער
אבלים, ומתאבלים על מות
אריה עייפלר ז"ל
מוותיקי המחלקה ובכיריה
ומביעים תנחומיהם הכנים למשפחה הדואבת
אורי גורדון
ראש עליית הנוער

להבריתנו **בינה ועטרה אופק**
אתכן באבל על מות יקירכן
חברנו
ד"ר אוריאל אופק
אגודת העתונאים בתל־אביב

למשפחת כורסנדי
משתתפים באבלכם הכבד
בהילקח מכם יקירכם
משה ז"ל
איגוד העיתונים היומיים בישראל

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של חברתנו
יהודית קיפן
במות
אימה ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו
יעקב ויקסלבוים ג'ימס
ההלוויה היום יום ראשון כ"ד טבת תשמ"ז
25.1.87 בשעה 15.30 בבית העלמין בנען
המשפחה וקיבוץ נען

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
מרדכי רייס ז"ל
מראשוני כפר־סבא ומוותיקי סולל בונה
ההלוויה הצא היום יום ראשון כ"ד טבת תשמ"ז 25.1.87
בשעה 3.00 אחה"צ מבית המנוח שד' וייצמן 44 נתניה
אל בית העלמין החדש בכפר־סבא (שעה 4.00 אחה"צ).
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו היקרה
חנה רבינוביץ
ההלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"ד בטבת תשמ"ז
25.1.87 בשעה 15.00 אחה"צ בבית העלמין של קבוץ חפציבה. היציאה מבית העם.
המשפחה ובית חפציבה

דבר היום

חוסר רגישות משווע

בל״ל, כרוב הבנקים האחרים בארץ, עבר משבר קשה כאשר ויסות מניותיו הגיע לנקודת שבירה. אחר־כך, מן הרגע שהוקמה בעניין זה ועדת החקירה בראשות השופט בייסקי, חדלה צמרת הבנק לעסוק בשיקומו וכולה היתה נתונה בהיערכות לחקירת הוועדה. בין אם יודו בכך ובין אם לאו, זה היה המצב במשך חודשים ארוכים – ושוב, כמו בשאר הבנקים שעסקו בוויסות מניותיהם. משבר נוסף עבר על בנק לאומי, ושלושת הבנקים הגדולים האחרים, כאשר פורסמו מסקנותיה של ועדת בייסקי אשר כפו חילופי גברי בצמרת הבנק.

אלא שנוסף לכך, בנק לאומי מצא את עצמו במוקד של סערה ציבורית, שהיתה מיותרת לו כלל, ושעדיין מכה גלים, ועדיין היבטיה המשפטיים לא התבררו עד תום, והיבטיה הציבוריים יישארו חמורים בכל מקרה. סערה ציבורית זו נבעה משתי תופעות מדהימות: האחת, עצם הנדיבות חסרת המעצורים אשר העניקה סכומי עתק כפיצויי פרישה ליו״ר מועצת המנהלים, בתוספת פנסיה חריגה בכל קנה מידה. האחרת, העובדה כי הטבות מופלגות אלה אושרו בידי חברים בדירקטוריון שהיו בעלי עניין. כל זאת, כאשר נגיד הבנק והגוף האחראי לו – אוצר התיישבות היהודים – לא ידעו, לא שמעו, לא התעניינו ולא נזעקו.

ובעוד כל אלה מהדהדים בציבוריות הישראלית, ועדיין הבדיקות לא נסתיימו והמסקנות לא הוסקו, נדרש אוצר התיישבות היהודים למנות דירקטוריון חדש לבנק, ויו״ר חדש לדירקטוריון, שאיננו דמות ייצוגית אלא האיש מספר אחד בבנק. אפשר היה לצפות כי לפחות בשלב זה תתגלה רגישות במקום שהיתה קודם קהות חושים. אך יש לקבוע בצער כי מה שנתגלה במינוי של ד״ר מאיר חת, הוא חוסר רגישות מובהק.

מועצת המנהלים החדשה בוודאי תאשר היום את מינוי היו״ר. אין היא יכולה להתכחש להחלטת הגוף שמינה אותה עצמה. אך זה עדיין לא עושה את ההחלטה לנכונה. מאיר חת הוא אדם סימפטי ואינטליגנטי ואינו פסול לכהונות אחרות. אך אין זה משנה את העובדה כי ועדת בייסקי – שבגלל פסיקותיה התפנתה המשרה של היו״ר – מצאה שאי־אפשר לפטור אותו מאחריות המוטלת על יו״ר דירקטוריון הבורסה. לאחריות הזאת לא היו מסקנות אופרטיביות, כי בעת פרסום ההמלצות הוא לא כיהן עוד בתפקיד. התוצאה של חוסר־הרגישות במינוי היא שבמקום ליצור רגיעה, ובכך תנאים לשיקום, נקטו הממנים בצעד המעורר ביקורת נוספת, ומוצדקת.

אם יחזור פרץ

מאת שלמה גינוסר

אם יחזור הרב יצחק פרץ אל שולחן הממשלה תמורת הקמתה של ועדת שרים, שתדון בדרכים לפתרון בעיית רישום הגרים, לא תהיה זאת חזרה בגאון אלא התקפלות וזחילה. שכן, ברור שועדת שרים כזאת לא תוכל לעקוף את עמדות המערך בנושא זה. מזכ״ל מפלגת העבודה ח״כ עוזי ברעם אומר, כי עמדה זאת ברורה ואין לצפות שיחול בה שינוי, אפילו כזה. המערך, אומר ברעם, מתנגד בתוקף הן לתיקון בחוק השבות („מי יהודי") והן לחוק בתי הדין הרבניים, הצעת החלופין של ש״ס. „כל טיפול בפרשה זאת שינסה לעקוף את התנגדות המערך, פשוט לא יצלח", מבהיר מזכ״ל מפלגת העבודה.

האמת היא שהן הישארותה של ש״ס בקואליציה אחרי התפטרותו של הרב פרץ מכהונתו כשר הפנים ופרישתו מהממשלה, והן שובו האפשרי של פרץ לממשלה אחרי אינטרמצו פסבדו־אופוזיציוני, מטביעים על ש״ס חותם מובהק של מפלגה פוליטית. ש״ס יכולה להתחסד באוזני חסידיה כשומרת החותם של ריבונו של עולם, אולם הכלי העולם הזה (תיק בממשלה, מנכ״לות של משרד ממשלתי וכיוצא באלה כהונות ממלכתיות במדינה הציונית) אינם רחוקים ממנה כלל ועיקר. יתרה מזאת: אחרי שנתיים של נגיסה בעוגת השלטון, הכלים אלה גם מוכרים לה היטב ואף נתחבבו על אנשיה.

[illegible] במחוזותינו), יחזור לממשלה, אם וכאשר יעשה זאת, כפוליטיקאי ולא כמנהיג רוחני. הוא יחזור כמי שמעריך שהנוהג המאוד ארצי הוא שמפלגה פוליטית מחפשת שלטון ומי שמחכה שהשלטון יחפש אותו, עלול לחכות עד שיבוא משיח. כאשר הרב פרץ יחזור לממשלה הוא יהיה גם הרבה פחות תמים משהיה כאשר נכנס אליה לפני יותר משנתיים. הוא כבר הוכיח במרוצת השנתיים הללו שמיותר להתחפר בעמדה שאין סיכוי לזנק ממנה. לפני זמן מה הופיע הרב פרץ בהנהלת הקואליציה ואמר שנראה כי הדור הזה עדיין אינו בשל דיו לקבל את התיקון לחוק השבות. כתחליף הוא העלה אז את חוק בתי הדין הרבניים. גם צעד זה לא נסתייע. ואם בכל זאת יחזור הרב פרץ לממשלה, חזקה על עסקני ש״ס המפולפלים שעשו הערכת־מצב ריאלית. הליכוד אינו יכול לספק לש״ס סחורה כלבבה והמערך מתנגד לכל מיני ניתוחי־מעקף שמשמעותם שינוי הסטטוס קוו בנושאי דת ומדינה.

עניין הגיור כהלכה יוצר אומנם בעיה מסויימת לקבוצת המפלגות הדתיות בכנסת. המערך מכיר בכך. יחד עם זאת, מנסה המערך להבהיר לקבוצה פוליטית זאת שמקרים כמו זה של שושנה מילר (והיינה הזוקקת לבג״צ) הם מקרים בודדים. שבעה – עשרה בשנה. מדוע, אם כן, מתעקש המערך על עמדותיו, מקשות המפלגות הדתיות. ח״כ עוזי ברעם אומר: כי זוהי הצהרת הכוונות שלנו כלפי הזרמים השונים ביהדות העולם ובמיוחד כלפי היהדות הגדולה של ארצות הברית. יהדות ארצות הברית היא גם בעייתו של הליכוד, אם כי לא באותה עוצמה של חריפות. בהקשר זה מעניין לעקוב אחרי התנהגותם של אותם אישי ליכוד החשופים למגעים תכופים עם יהדות ארצות הברית: השרים משה ארנס וגדעון פת, חברי כנסת כאהוד אולמרט ואחרים. אלה אינם מעיזים עתה לתמוך בתיקון בחוק השבות או בחוק בתי הדין הרבניים כיון שהם יודעים שאם יעשו כן, לא יוכלו להראות את פניהם בארצות הברית. אף אחד בקהילה הפוליטית הישראלית הקשור עם יהדות ארצות הברית, אלא אם כן הוא דתי בעצמו, אינו יכול להיות פרו־אורתודוקסי. הן משום שהאורתודוקסיה הישראלית היא קיצונית כל כך והן משום שבעיית הגיור (ובעקבותיה: רישום גרים בישראל) היא בעיה של יהדות התפוצות ושם היא גם צריכה להיפתר.

לעומת זאת, היסודות הפוליטיים של בעיה זאת הם תופעה ישראלית לבריות. חישובים קואליציוניים, חשבונות ארוכי־טווח של יחסים עם המפלגות הדתיות בעתיד וכיוצא באלה, אינם נושאים שאפשר לעקור ולסקל מהמאבק על שמירת הסטטוס קוו. ולכן שתי המפלגות הגדולות, הליכוד והמערך, מתפתלות לא מעט בנסיון לא לנתק מגע עם המפלגות הדתיות. הליכוד יותר מהמערך. גוש המפלגות הדתיות שבקואליציה קשור לטבורו של הליכוד. אפילו המפד״ל הבלתי־תלויה, כביכול, הנחילה רק אכזבה למערך ובמידה שבעתיד הנראה לעין תעמוד על הפרק הרכבת ממשלה צרה, סביר להניח שהמפד״ל תלך עם הליכוד ולא עם המערך. מבחינה זאת, המערך משוחרר, לכאורה, מכאבי־ראש בנושאי דת ומדינה. עמדותיו נחרצות והוא אינו חייב דין וחשבון למפלגות שבמוצהר נוהות אחרי הליכוד.

אף על פי כן, המערך אינו חש עצמו במצב שבו יוכל לברך על ניתוק מוחלט בינו לבין המפלגות הדתיות, מה גם שכמה מעמדותיהן של מפלגות כמו ש״ס או אגודת ישראל בנושאי חוץ ובטחון קרובות יותר לעמדות המערך מאשר לעמדות הליכוד. המערך נמצא עתה מחוץ למעגל הנסיונות להחזיר את הרב פרץ לשולחן הממשלה. המגעים הללו מתנהלים בין ש״ס לליכוד. למערך יהיו חיים קלים יותר אם פרץ לא יחזור לשולחן הממשלה וש״ס תפרוש מהקואליציה, אבל הוא יסכים, ככל הנראה, להצעה שעם שובו של פרץ לממשלה תקום ועדת שרים שתבחון את נושא הגיור ורישום גרים. תלוי, כמובן, בכתב הסמכות של ועדה כזאת. עוד ועדה אחת לא תשנה את המצב. זאת יודעים כל הגורמים המעורבים. גם הרב פרץ. ואם ישתנה בכל זאת משהו, זה יהיה אך ורק שינוי בהסכמה. הקווים האדומים של המערך בנושאים אלה ברורים לחלוטין.

כדאי להיות בריא

מאת דנקה הרניש

האחראים על מערכת הבריאות שוב מסתפקים בכך ש„בינתיים שקט" ובתקווה שהציבור לא יסבול; הוודאות – רחוקה

עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים סיימו זה עתה את שביתתם – או אולי רק נתנו פסק זמן, מה המצב נרגע רק מחר בערב – אך האופק אינו נקי. יש הרבה קבוצות עובדים במערכת הבריאות, שאינם מרוצים ובקלות יכולים לגרום לשיבושים. כדאי מאוד להשתדל ולהיות בריא.

אחת הקבוצות, שעלולה בזמן הקרוב לנקוט בעיצומים, היא זו של עובדי מגן דוד אדום. העובדים אינם מרוצים מתנאי עבודתם, תובעים שינויים במסלולי קידום והשוואת שכרם לשכר שמקבלים מכבי האש. הוועד הפועל של מד״א מודע לבעיה, אך יחד עם זאת מתעלם ממנה. „זו בינתיים רק התרעה, סיכסוך עבודה טרם הוכרז" – כך מגיבים ראשי המוסד על אזהרות העובדים ומרגיעים את אלה הדואגים שאולי בימים הקרובים לא תגיע ניידת לטיפול נמרץ לאדם שלקה בהתקף לב, כי העובדים יהיו בעיצומים. מגן דוד אדום לא יחרוג ממסגרת התקציב – זו עובדה בסיסית, ולכן כל מה שיכולה לומר היום ההנהלה, נוכח אפשרות סכסוך עבודה ושיבושים בשירותי העזרה הראשונה, מסתכם במה שנאמר לסופרת „דבר": „בינתיים שקט – נקווה שהציבור לא יסבול".

ה„בינתיים" וה„נקווה" זו הגישה האופיינית לאחראים על כלל מערכת הבריאות בארץ. פרופ׳ דן מיכאלי, שרק באחרונה סיים את כהונת מנכ״ל משרד הבריאות, גילה בשבוע שעבר, שבמשרד הבריאות ראו את שביתת עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים „הולכת ומתקרבת" עוד לפני חודשים רבים. פרופ׳ מיכאלי סיפר, כי ראשי אותו משרד לחצו על האוצר וההסתדרות להחיות את ועדת פרה ולהיכנס למשא ומתן עם העובדים, כדי למנוע את מה שמשרד הבריאות ראה כצפוי: שביתה קשה, שכבר ביומה הראשון שיבשה את כל העבודה בבתי החולים. הלחצים לא הועילו, הוועדה לא הופעלה במשך שנה שלמה.

עתה חוזרות ומתריעות האחיות והאחים בבתי החולים שלא ישלימו עם הסחבת ואי הוודאות לגבי ביצוע ההסכם, שנחתם לא מזמן בינם לבין משרדי האוצר, הבריאות וקופת החולים וההסתדרות. הם מזהירים, שיפעילו באופן חד־צדדי את סדרי העבודה החדשים, שסוכמו בהסכם, של עבודה בארבע משמרות במסגרת מכסת 36 שעות בשבוע, וגם לא יגיעו לעבודה אם לא יקבלו הסעה, שכן גם זה סוכם בהסכם. סדרי עבודה חדשים מותנים בתוספת ניכרת של האחיות, או שעות עבודה נוספות של האחיות המועסקות היום במערכת, אך למעסיקים אין תקציבים, למרות שחתמו על ההסכם. אם האחיות יעברו למסגרת החדשה על דעת עצמן, באופן חד־צדדי, יהיו שיבושים קשים במערכת, ייפגעו המאושפזים שיישארו ללא טיפול סיעודי. האחראים על מערכת הבריאות שוב מסתפקים בכך, ש„בינתיים שקט" ומקווים ש„הציבור לא יסבול".

גם הרופאים מופיעים בתמונה. לעצמם אינם תובעים הפעם דבר ומסתפקים, פחות או יותר, במה שהם יקבלו במסגרת „הסכם המסגרת", שהושג לכל המשק. לעומת זאת אינם מוכנים להסתפק בתקציבים שמכתיב משרד האוצר למערכת האישפוז הממשלתית. הם טוענים, שלא יוכלו לתת טיפול להרבה מאוד חולים חדשים, שנפגעים כל שנה ממחלות קשות, כי אין לזה כיסוי בתקציב. אין כיסוי לחולים חדשים שצריכים לקבל טיפול בדיאליזה, אין כיסוי לטיפול בפגים שמספרם הולך וגדל כל שנה בעקבות הצלחת הרפואה בטיפולי עקרות, אין כיסוי לטיפול בחולי סרטן ועוד הרבה אחרים. הרופאים אינם יכולים ואינם מוכנים לקבל על עצמם אחריות במי לטפל ובמי לא. אם הממשלה אינה נותנת תקציב לטיפול בחולים – שהממשלה תקבע במי לטפל ובמי לא, אומרים הרופאים.

הרופאים מצהירים זה מספר שבועות, שאין הם יכולים להשלים עם קיצוץ בתקציב הבריאות. בשבוע שעבר עמדו הרופאים בבתי חולים הממשלתיים לקיים שביתת מחאה ליום אחד ולעלות לירושלים להפגין. הם ביטלו את החלטתם בגלל שביתת עובדי המינהל והמשק ושר האוצר משה נסים הסכים לקבל לשיחה את הנציגות של ארגון רופאי המדינה. מה שהיה לשר האוצר לומר לרופאים הסתכם בכך, שאין בכלל קיצוץ בתקציב משרד הבריאות, יש אפילו תוספת. בתום פגישה זו אמר יו״ר ארגון רופאי המדינה, ד״ר אריה אורנשטיין: „שר האוצר אומר, שיש תוספת תקציב, שרת הבריאות טוענת, כי התקציב קוצץ. אני רופא ואני יודע רק זה מה שיש לנו בבתי החולים". ועם מה שיש בבתי החולים לטיפול בחולים – אין הרופאים יכולים להשלים.

יש פרדוקס בכך, שלמשרד הבריאות, המופקד על פעילות מערכת הבריאות, אין סמכות לנהל משא ומתן עם העובדים, וידיו קשורות על ידי האוצר בכל שנוגע לתקציבים. אך יש פרדוקס גם בכך שמערכת הבריאות נשארת מאובנת במבנה שלה, אם כי זה שנים מדברים על הצורך באירגון מחדש, בחיסול כפילויות, בהגברת היעילות, בניצול מלא של מיתקנים ומכשירים רפואיים יקרים, שעובדים רק שעות מעטות ביום. והפרדוקס הגדול, אולי, טמון בהתנהגות הציבור, המוכן לסבול ולהשלים עם פגיעות קשות בחולים חסרי ישע. חוסר תגובת הציבור מאפשר לארגוני עובדים ולפוליטיקאים גם יותר לערוך מבחני כוח, לנהל על גבם של החלשים את מאבקיהם. חוסר התגובה של הציבור מאפשר גם לאחראים להתעלם מן הצורך בביצוע אירגון מחדש של המערכת, עיצובה בהתאם לאפשרויות המדינה, להסתפק בכך ש„בינתיים שקט" ולקוות ש„הציבור לא יסבול" עד למכה החדשה.

אורח מרחוק שקרוב ללב

מאת שלמה שפיר

בוב הוק, אשר קשריו ההדוקים עם ישראל נוצרו באמצעות האיגודים בארצו וההסתדרות, מגשים חזון אישי בהגיעו הנה לביקור ראשון של ראש ממשלת אוסטרליה

ראש ממשלת אוסטרליה רוברט (בוב) הוק, המסיים היום את שיחותיו בבירה הירדנית, עומד להגיע מחר דרך קפריסין לביקור רשמי לישראל. הוק אינו פנים חדשות אצלנו. כנשיא ברית האיגודים המקצועיים של אוסטרליה כבר ביקר בארץ פעמים מספר, בכלל זה ביקור באוקטובר 1973, בעת מלחמת יום הכיפורים. בסוף שנות השבעים אף עשה כאן בעת כהונתה של ממשלת הליכוד, אם כי פגישתו עם מנחם בגין הנחילה לו אכזבה עמוקה. עתה מתגשמת לבסוף שאיפתו לבקר כאן כראש־ממשלה, תפקיד שבו הוא מכהן מאז מרץ 1983. מבחינה אוסטרלית זהו חידוש, שכן עד כה עשו אצלנו ראשי־ממשלה אוסטרליים רק לאחר סיום תפקידם.

יחסים לבביים בין ראשי הממסד היהודי להוק, אף אם לא כל ההצבעות האוסטרליות באו״ם מניחות תמיד את דעתם. אגב, היהדות האוסטרלית משתדלת לטפח אהדה והבנה לישראל גם בקרב פוליטיקאים מדור ההמשך של הלייבור, שהוא בדרך כלל ביקורתי לגבי אספקטים שונים של המדיניות הישראלית.

המדיניות המזרח־תיכונית המוצהרת של אוסטרליה, כפי שבוטאה בהזדמנויות שונות, כוללת הבטחת קיום ישראל בגבולות בטוחים ומוכרים והכרה בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים, לרבות זכותם למדינה עצמאית. את הנכונות להכיר באש״ף ואת שיתוף הארגון בתהליך השלום כורכים האוסטרלים בדרך כלל בהכרת אש״ף בזכות קיומה של המדינה הישראלית. גם כיום אפשר להבחין לפעמים בהבדלי־נימה בין ראשי הלייבור בנושא זה או אחר. אך אין להעלות על הדעת שראש הממשלה יסטה מעקרונות אלה בסיבובו המזרח־תיכוני הנוכחי, שיכלול לבד מעמאן וירושלים גם את קאהיר. לשם יגיע הוק בדרכו חזרה מ„הפורום הכלכלי העולמי" בדאווס, שבו הוא עומד להשמיע את דברו. כלילת שתי הבירות הערביות המתונות מעידה בוודאי על הרצון לעקוב אחר מצבו של תהליך השלום, שאוסטרליה מעוניינת בו, וכן מתוך שיקולים כלכליים. שכן נוכח הקשיים הכלכליים שאליהם נקלעה בשל ההתחרות האירופית והאמריקאית בייצוא מוצרים חקלאיים ופחיתת הביקוש למחצבים עוד גדלה חשיבות השווקים המזרח־תיכוניים בשביל אוסטרליה, המעוניינת לאזן את היצוא המתייקר של סחורות השקעה והגרעון הגדל במאזן המסחרי. העלייה המחודשת של האינפלציה וירידת ערך הדולר האוסטרלי כבר הניעו את ממשלתה לנקוט צעדי צנע בלתי־פופולאריים לרבות הורדת השכר הריאלי וקיצוץ כמה שירותים סוציאליים, העלולים לסכן את סיכויי הלייבור בבחירות הכלליות שצריכות להתקיים לא יאוחר מסוף שנה זו.

ראש ממשלה בוב הוק

את אהדתו לארץ הקודש ינק הוק מהאווירה בבית אביו, כומר מתודיסטי שהפך לקונגרגציונליסט. משנתפקר ועלה לתפקיד־מפתח בתנועה המקצועית, נוצר הקשר עם הסתדרות העובדים ותנועת העבודה הישראלית, ומאז היתה מחוייבותו של הוק לישראל ולעניינים יהודיים לשם דבר. בראשית שנות השבעים חזר ופעל בפגישותיו עם אלכסנדר שליפין, שהיה אז נשיא האיגודים המקצועיים הסובייטיים, למען איחוד משפחות והתרת יציאתם של מסורבי עלייה. כארגון העבודה הבין־לאומי ביקש לסייע לישראל מפני [illegible] הרדיקלית־קומוניסטית־שולטת, שהחלה לנצל את סוכנויות האו״ם לרעה למטרותיה הפוליטיות. מאז 1975 חזר והוקיע בהזדמנויות שונות את החלטת האו״ם, שהשוותה את הציונות לגזענות – ברוח זו אף נאם באחרונה כראש־ממשלה לפני שהפרלמנט האוסטרלי בקאנברה קרא פה אחד לביטול אותה החלטה.

מטבע הדברים שהזדהותו של הוק עם ישראל זיכתה אותו מאז שנות השבעים באהדה רבה מצד הציבור היהודי באוסטרליה. הקהילה היהודית, המונה 70,000־80,000 נפש, משקלה האלקטוראלי איננו רב, אך יש לה בזירה האוסטרלית מעמד חשוב, החורג ממספרה, והיא מרימה גם סיוע למועמדים המתחרים בבחירות. בחמש־עשרה השנים האחרונות פנו יהודים רבים עורף למפלגת הלייבור, שהיתה המפלגה ההיסטורית של המהגרים ושבעת היותה בשלטון ב־1947 תמכה אוסטרליה בתכנית החלוקה והצביעה בעד הקמת מדינה יהודית, והעניקו את תמיכתם לליברלים השמרנים. לבד ממניעים כלכליים השפיעו עליהם גם החששות מפני הרדיקליזציה של חלק מהלייבור, שבאה לביטוי בהתקרבות המפלגה לתנועות שחרור מהפכניות בעולם השלישי, לרבות אש״ף, ובנקיטת עמדות מסוייגות יותר מצדה כלפי ישראל. מוקדם להעריך באיזו מידה נפסקה אמנם נסיגת היהודים, שעלו מבחינת מעמדם הכלכלי והחברתי, לעבר השמרנים. מכל מקום, בניגוד לאכזבה המרה מראש הממשלה הלייבוריסטי הקודם גו ויטלם (1972־1975) רווחים כיום

עם כל אלה צריך, כמובן, לזכור שעיקר האינטרסים האיסטרטגיים־פוליטיים של אוסטרליה כיום ממוקדים בדרום־מערב האוקיינוס הפאסיפי ובדרום־מזרח אסיה; נוכחות חיילים מאוסטרליה – שהיתה אז דומיניון בריטי – באזורנו במלחמת העולם הראשונה וגם השנייה, היא אך זכרון היסטורי בלבד. בלחץ מפלגת הלייבור נאלצה ממשלתו של הוק לפנות גם את היחידה בכוח הרב־לאומי בסיני, שהוצבה שם בימי כהונתה של ממשלת פרייזר הליברלית־שמרנית. בתגובה על מעורבותה הפעילה של אוסטרליה בצד ארה״ב במלחמת ויאטנאם ועל רקע ההתנגדות לניסויים הגרעיניים הצרפתיים בדרום האוקיינוס השקט ולנשק הגרעיני בכלל גברו הלכי־רוח אנטי־אמריקאיים ונייטראליסטיים למחצה בחלקים מהלייבור, בד בבד עם מעין־בדלנות שנשתקפה עוד בשנות השבעים בכמה סרטים אוסטרליים („גאליפולי" למשל). בניו־זילנד הרחיקו הלכי־רוח אלה לכת עד כדי שיתוק ברית ההגנה המשולשת בין ארה״ב, אוסטרליה וניו־זילנד – זאת בעקבות התנגדותו של ראש ממשלת הלייבור הניו־זילנדי למתן שירותי נמל לאוניות אמריקאיות נושאות נשק גרעיני או מונעות בדלק גרעיני. אולם הודות לבוב הוק נבלמה עד כה התפתחות דומה בלייבור האוסטרלי. למרות התמיכה העקרונית בהפיכת דרום האוקיינוס לאזור מפורז מנשק גרעיני מוסיפה אוסטרליה לראות בהסכם־ההגנה עם ארה״ב ערובה חיונית לבטחונה, ואף אין בדעתה לסלק את הבסיסים האמריקאיים מאדמתה.

בשולי דברים / מאיר בראלי

גוש־אמונים והנגב

מי שמגביל עצמו רק לאזורים שמעבר לקו הירוק אינו שונה מהותית ממי שמגביל עצמו לתחומי הקו הירוק. ארץ־ישראל היא משני העברים

ההודעה של גוש־אמונים על החלטתו „להרים את הכפפה" שזרק לעברו מנהיג מפלגת העבודה שמעון פרס ולהפנות אנשים להתיישבות בנגב כמעט בים של ידיעות יותר מרגשות. בכל זאת, זוהי ידיעה בעלת חשיבות ממדרגה ראשונה. אם תוגשם, תשפיע רבות על הדיונים המדיניים בתוכנו בכלל ובענייני התיישבות בפרט. בהחלטה זו נהפך גוש־אמונים באמת לנאמני שלימות הארץ, כי מי שמגביל עצמו רק לאזורים שמעבר לקו הירוק אינו שונה מהותית ממי שמגביל עצמו לתחומי הקו הירוק. ארץ־ישראל היא משני העברים, הנגב, הגליל אינם נופלים לא בחשיבותם ולא בדחיפותם מיהודה ושומרון. זאת חייב להבין גם מי שבשבילו לב הארץ אינו רק „קלף" למיקוח. עד כה הגביל גוש־אמונים את פעילותו לאזורים שמחוץ לתכנית אלון, שלא לדבר על מה שבתחומי הקו הירוק. שינוי הוא לברכה – גם עקרונית וגם מעשית. יקומו זה בצד זה ישובי תק״ם וגוש־אמונים.

כשפורסמו דבריו של שמעון פרס על גוש־אמונים, שחסרים לו ערבים בנגב כדי שיתיישב בו, תמהתי מאוד, וכי אין לפרס כתובות קרובות יותר לתבוע מהן את עלבון הנגב? „הרמת הכפפה" מצד גוש־אמונים פותחת פתח לתחרות מועילה. האומנם יסכימו הגופים ההתיישבותיים של תנועת העבודה שגם בנגב יהיה גוש־אמונים החלוץ העיקרי?

לא הכאה על חטא

ב„מבט לחדשות" 16.1.87 הובא שידור ביידיש על פעילות „הבימה" למען תרבות יידיש ותיאטרון יידיש. יפה. אמנם אני חלוק עם שנים מה„שמוליקים" שאמרו שיש עתיד ליידיש כשפה מדוברת, אבל אין לי ספק ששימורה של תרבות עשירה שיצר עמנו בלשון זו הוא עניין חשוב מאוד ועוזר להתגבר על רדידות תרבותית בישראל.

הפריעו לי דיבורים אחרים על העבר, על המאבק למען העברית, בזמן שכלל לא היה ברור שנצליח להחיות את שפת התנ״ך. „הבימה" היתה גם אחד הגורמים החשובים בהחייאת הלשון העברית. אין צורך להכות על חטא על כך. האמירה שהמחווה לידיש עתה היא הכאה על חטא שחטאנו, כאילו, היא פשוט אמירה לא נכונה, אמירה המביישת מעשה גדול בעברנו. החייאת הלשון העברית.

עם כל הנוסטאלגיה לשפתם של יהודים שהושמדו, עם כל החשיבות של שימורה של יידיש – אין להצטער על שאנו דוברי עברית ואין להתחרט על המאבק העיקש להחייאת הלשון העברית, ולו רק מפני ששפה זו – והיא בלבד – היא שפת אחדותו של העם היהודי.

היידישיזם הלוחם של „בונד" ואנטי־ציונים אחרים אינו ראוי לשום נוסטאלגיה. אל תכניסו לנו זאת באמצעות יחס לשפתם של פרטיזאנים יהודים ולוחמי גיטאות, לשפתו של עם מושמד. אלה הם שני דברים שונים.

תוספת היוקר

אני מבין יפה שבהסכם של כל גורמי המשק אין להסתדרות יכולת לעמוד על כל דרישותיה. עליה לדרוש שיוותרו גם לשכירים, אבל גם עליה להסכים לוויתורים. יש נושא אחד שאסור לוותר בו, תוספת היוקר. יש להמנע מכל ריכוך בעניין זה, בגלל שתי סיבות, סיבה חברתית־פועלית וסיבה לאומית־כלכלית.

סכנת האינפלאציה עדיין קיימת ותישאר קיימת גם כשבולמים אותה. אם תחזור חלילה, האינפלאציה של שנות הליכוד – תוספת־היוקר תהיה הגורם היחיד שיציל את העובד מרעב, פשוטו כמשמעו.

תוספת־היוקר שנואה על המתכננים במשרד האוצר. הם מוכנים לעשות שמיניות באוויר כדי לא לשלמה או כדי לשלם פחות. אם תימצא להם דרך לעליית מחירים בלי לשלם תוספת־יוקר – אפשר יהיה לשכוח מיציבות המחירים. יבטלו סובסידיות בתיאבון גובר והולך, יאשרו ליצרנים העלאות מחירים: מתוך הבנה לקשייהם – למה לא? יעשו הכל. תוספת היוקר היא הבלם היחיד, אסור להחלישו.

נכון, קשה למנוע את התייקרות בעקבות תשלום תוספת־היוקר, אבל אפשר למנוע התייקרות. כשיש תוספת־יוקר, חזקה המוטיבאציה למנוע התייקרות – אסור להחליש את המוטיבאציה הזאת.

משהו על "הבנת הנקרא"

בהטחת עלבונות לא אצליח להתחרות עם חגי אשד וגם לא אנסה. לגבי כושרי ב„הבנת הנקרא" (ראה מאמרו של חגי אשד מיום 16.1.87) אני מציע שופט ראוי יותר מחגי אשד. שמעון פרס אמר דברים אשר חגי אשד של אתמול לא היה מסכים להם בשום פנים ואופן, אבל חל שינוי במצב – שמעון פרס שינה את דעתו.

מכיוון שכך יש להגן על העמדה החדשה, ועל עמדה חדשה מגינים בחריפות יתר. זה דרך העולם. דבריו של פרס שביקורתי עליהם העלתה עלי את חירופיו של אשד, שודרו ברדיו, שמעתי אותם אני ושמעו אותם רבים. אחרים מהשומעים התקשרו אלי בטענה: שמע מה אומר שמעון פרס, שאתה תומך בו זה יותר מארבעים שנה. הציטוט ברדיו היה כפי שאני כתבתי.

יוסי ביילין הורה לחדול מתעמולה בגנות האמנה הפלשתינאית. חגי אשד יצא להגנת הוראה זו. כשהבעתי השערה שהוא פשוט לא קרא את האמנה היה זה נסיון ללמד עליו זכות – אם אמנם קרא את האמנה ובכל־זאת הוא מצדיק את הוראתו של ביילין, הרי יש לנו עניין עם חגי אשד משופץ לגמרי.

פגישה בווילה בהמבורג

מאת יוסי מלמן

האמריקאים ביקשו לשחרר את איש הסי.איי.אי. החטוף ויליאם באקלי והאיראנים לא גילו שהוא נרצח שנתיים קודם לכן; האיראנים רצו 80 טילי הוק משופרים וקיבלו 18 טילים רגילים. כולם דיברו על דבר אחד והתכוונו לדבר אחר. הכישלון היה רק שאלה של זמן

האם יזמה ישראל את משלוחי הנשק לאיראן? על השאלה בוודאי נוכל לקבל תשובה – אם בכלל – רק כאשר יסתיימו בארה״ב החקירות בפרשת „איראנגייט". בשלב זה רק מתנופפות בין וושינגטון לירושלים האשמות ותגובות נגד. דו״ח ועדת המודיעין של הסנאט מנסה לטעון כי ישראל היא שיזמה את הרעיון של נשק תמורת בני ערובה. שמעון פרס, יצחק שמיר ויצחק רבין מכחישים וטוענים: „פעלנו על־פי בקשה אמריקאית מפורשת. עזרנו לידידים".

כך או כך, ההסתבכות האיראנית החלה בבית קטן בהמבורג. זה היה במאי 1985. חודשיים קודם לכן הגיע לירושלים מייקל לדין, איש המועצה לבטחון לאומי בבית הלבן. לדין נשוי לארכיאולוגית המתעניינת במזרח התיכון ולה ידידים רבים בארץ. אך הפקיד האמריקאי לא הסתפק בקשרי רעייתו. כדי להיות בטוח שיזכה להגיע למקבלי ההחלטות הבכירים ביותר בארץ, הוא טרח להצטייד במכתב המלצה משר החוץ לשעבר, גנרל אלכסנדר הייג. לכאורה זה יכול להיראות מוזר במקצת שפקיד בכיר בבית הלבן זקוק להמלצות של „מי שהיה". אבל בהתחשב בעובדה שכל הגיחה הזו של לדין אמורה היתה להיות סודית, בלי ידיעת משרד החוץ, הסי.איי.אי. וגורמים נוספים במימשל, אפשר להבין את הצטיידותו במכתב מהייג. לדין ידע כי שר החוץ לשעבר מקובל ביותר על הצמרת המדינית של ישראל. לא ברור אם המכתב פתח ללדין את הדרך למשרד ראש הממשלה אם לאו. מה שברור הוא, שלדין הצליח להיפגש עם שמעון פרס. בפגישה הוא הסביר לראש הממשלה כי המימשל מעוניין להביא לשיחרורו של ויליאם באקלי, מפקד תחנת ביירות של הסי.איי.אי., שנלכד בידי אחד מארגוני חיזבאללה בלבנון. פרס הבין כי הרצון האמריקאי גובל בייאוש עמוק וכי ארה״ב מוכנה לשלם כמעט כל מחיר כדי להביא לשחרורו.

לא ברור מדוע בחר לדין לבוא לישראל דווקא ולהסתייע בה. ייתכנו הסברים רבים, כמו האמונה הרווחת שיש לישראל ולמודיעין שלה קשרים טובים ויכולת להשיג מידע אמין ממקורות טובים. אף אין להוציא מכלל אפשרות שכמה ישראליים, אורחים פרטיים או פקידי מימשל, דאגו זה שנים לטפטף על אוזניים אמריקאיות את שאיפתם להחזיר את ההשפעה הישראלית ובעקבותיה המערבית לטהראן. מטיף גדול מכולם לרעיון זה הוא יעקב נמרודי.

נמרודי התראיין לפני כמה שנים בתוכנית פנורמה של הבי.בי.סי. וקרא בגלוי לחולל הפיכה בטהראן, שתחזיר את משטר השאה לשלטון.

עובדה היא שלדין הגיע, ושיני המערכת החלו לנוע. פרס נועץ ביועצו „לענייני מדע וטכנולוגיה" אל שווימר. שווימר בא בדברים עם שותפו לעסקים יעקב נמרודי. נמרודי מדבר זה שנים על כך שישראל צריכה לסייע בנשק, בכסף ובדיפלומטיה כדי לחולל הפיכה באיראן. מבתיו וממשרדיו בלונדון, בניו יורק ובז׳נבה הוא מצוי זה שנים בקשרים עם גולים איראניים, ראשי ממשלות, גנרלים ואנשי עסקים שנמלטו לאחר מהפכת חומייני. אחד מהם הוא מנושר גורבניפאר, לשעבר סוכן בכיר בשירות הבטחון האיראני „סאוואק" שאומץ, על־פי הפרסומים בחו״ל, בתקופת השאה על ידי אנשי קהילת המודיעין של ישראל. לאחר ההפיכה מיהר גורבניפאר להימלט לאירופה כמו רבים אחרים מאנשי ה„סאוואק". לכאורה עסק במסחר שטיחים אך נראה כי למעשה המשיך לשמור, על אף השינוי במשטר, על קשרים טובים עם שירות הבטחון בטהראן ועם ראש הממשלה חוסיין מסאווי. אפשר שגורבניפאר אף משמש נציג המודיעין האיראני במערב אירופה. קשר נוסף נוצר עם איש העסקים עדנאן חאשוגי, שעימו עשה נמרודי בעבר כמה עסקים, ולדברי ג׳יינס, אף סייר בחשאי בחברתו, יחד עם שר הבטחון דאז אריאל שרון, בסודאן ונפגש עם הנשיא שהודח ג׳עפר אל נומיירי. גם דוד קמחי, איש המוסד לשעבר ומנכ״ל משרד החוץ דאז, הנמנה זה שנים עם ידידיו של נמרודי, היה מחסידי השדולה הפרו־איראנית במימשל הישראלי.

כל החבורה הזו – לדין, קמחי, שווימר, נמרודי, חאשוגי וגורבניפאר – התכנסה בראשית חודש מאי בווילה בהמבורג, כדי לגבש את פרטי העיסקה. הווילה שוכנת ליד שני בתי־ספר מוסלמיים שהוקמו מכספי תרומות של איראן. כדי להרשים את הישראלים והאמריקאים ביכולתו ובקשריו עם המשטר החומייניסטי ולשכנעם שכדאי להם לעשות עסקות עם האיראנים, הצליח גורבניפאר להביא עימו למיפגש אורחים מפתיעים: שני אישי מימשל בכירים מאיראן, שני האחים קארובי. האייטולאלה מהדי קארובי הוא סגן יושב ראש הפרלמנט („מג׳ליס"), יושב ראש קרן „שאהאיד", „קרן הקדושים" המסייעת לבני משפחות חללי המלחמה עם עיראק. האח השני מקורב לאייטולה חומייני ואף מתפלל בחברתו במסגדו בעיר הקודשה קום. הוא גם פעיל בהקמת בתי ספר תיאולוגיים ברחבי העולם ובמסגרת הפעילות המיסיונרית שלו, אף סייע להקים את בתי הספר בהמבורג שבקירבתם נפגשה החבורה.

הפגישה ארכה כשלוש שעות. האחים האיראניים הביאו איתם רשימה של כשמונים אישים במימסד האיראני: בממשלה, בפרלמנט, בצבא ובגופים אחרים שאפשר לראות בהם בעלי נטיות מתונות. השם המפתיע ביותר ברשימה שלהם היה זה של אחמד חומייני, בנו של מנהיג איראן. הם סברו כי הם נפגשים רק עם אמריקאים וחשבו כי קמחי, שווימר ונמרודי נמנים עם הצוות של מייקל לדין. יושב ראש הישיבה היה עדנאן חאשוגי ואילו גורבניפאר תרגם אותה. לדין דיבר אנגלית ואילו האיראנים פרסית. לפחות אחד הצדדים, אם כי אפשר שגם האחרים, דאג להקליש את

(המשך בעמוד 8)

מכתבים למערכת דבר

גיור כהלכה

אפשר היה להבין לרצונן של המפלגות הדתיות למנוע הכרה בגיור רפורמי – לו שערי בתי־הדין הרבניים בארץ והאורתודוקסים בחו"ל היו פתוחים לרווחה לכל הרוצה להתגייר. אך כאשר המדיניות המוצהרת של האורתודוקסים למיניהם בארץ ובחו"ל היא להכביד ככל האפשר על המתגיירים עד כדי נעילת שערים ממש בפני רבים מהרוצים להתגייר – היא הגורמת לכך, שהציבור החילוני אינו יכול להשלים עם כך.

הניסיון של עם ישראל עם גרים הוא חיובי ביותר. אין שום סיבה שלא לגייר כל אדם הרוצה להיסמך לעם היהודי אף אם זה לצורך נישואין לבן זוג יהודי. דחיית בן הזוג על־ידי השפלתו ודחיית הבקשה בלך ושוב גורמת בדרך כלל להיפוש דרכים אחרות – בחו"ל גיור רפורמי ובארץ המרת דת לדתו הפתוחה לרווחה של בן הזוג.

אלמלא מדיניות קשה זו היו לנו כיום כמה מאות משפחות יהודיות נוספות במקום שיש משפחות מוסלמיות או נוצריות.

ידוע לי על מקרה של קצין בכיר במשמר הגבול שביקש לשאת אשה יהודיה ולהתגייר לצורך כך. הרב הראשי של המשטרה התערב לטובתו אך הגיור נדחה במשך שנים.

גם בנות לאב יהודי ואם נוצריה שעלו לישראל בגלל היותן יהודיות, נתקבלו בארץ בקשיים רבים בדרך לקבלת הגיור המבוקש.

אין זאת, כי אם קיצוניותם של הרבנים הקובעים בדרך, חוסר מעוף וראיה לעתיד דוחפים אנשים רבים לגיור רפורמי או לשמד.

עו"ד עמירם חרלף
חיפה

טוב להיזכר

יצחק בראלי (1887–1956), המנהל הראשי של בנק הפועלים, הוזמן להשתתף בכינוס מנהלי בנקים של פועלים באירופה. בישיבת הנהלת הבנק סיפר בראלי על סדר היום של הכינוס והוסיף, כי בוודאי ידובר שם גם על מעמדם האישי של מנהלי הבנקים, ויש להניח, שמשכורתו שלו תהיה הנמוכה בין משכורתם של יתר המנהלים באי הכינוס.

הבינו חברי ההנהלה את דבריו כי הוא מבקש תוספת למשכורתו. אמר בראלי: „לא, אינני מבקש תוספת למשכורתי, הרי זו נקבעה לפי חוקת המשכורת של ההסתדרות, אני רק משיח את מחשבותי, איזה רושם עלול לעשות מנהל בנק שמשכורתו נמוכה".

בשובו דיווח בראלי לחבריו בהנהלה על אירועי הכינוס, „ובנוגע למשכורת – לא נמצאתי במבוכה בגלל משכורתי הנמוכה, אדרבה, בשיחותי עם מנהלים אחרים שיבחו ואמרו לי: כך נאה למנהל בנק של פועלים במדינה קטנה".

בן־ציון מיכאלי
הרצליה

על „שני סיפורים"

במדור זה, ב„דבר" מיום 12.1.87, קראנו את מכתבה המרגש של נעמי עדן מתל־אביב, תחת הכותרת „שני סיפורים". היא מתארת בצורה מאוד דרמטית כיצד התעללו היהודים הרשעים בשתי סטודנטיות ערביות, שגרו „בעיר רמת גן בדירה קטנה", הן היו „ישרות, נקיות ושקטות" וכו'. למען הגברת הדרמטיות בא גם סיפור רקע מקביל על שתי אחיות יהודיות, „שגרו בשנת 1933 בעיר לייפציג שבגרמניה" וכו', והשכנים הגרמנים „מירדו את חייהן" עד שהנ"ל ברחו.

צר לי מאוד על עלבונן, ואני מצטערת בצערן של הסטודנטיות הערביות הנ"ל. אבל, כשמספרים סיפור צריך לתת לו את הרקע המלא, ולכן אשלים אני כמה פרטים שהמספרת החסירה. ליהודים בגרמניה לא היתה שאיפה להשמיד את העם הגרמני – לערבים בארצות ערב ובישראל יש שאיפה להשמיד את היהודים ולחסל את מדינתם. סטודנטים ערבים הם מהפעילים ביותר למען הגשמת מטרה זאת, וזה כולל גם סטודנטים ממין נקבה. היו לא מעט מקרים בהם נתפסו כאלה בהנחת מוקשים ומעשי רצח. העם היהודי בארצנו נפגע הרבה ממעשים אלה... הדברים ידועים.

אז, לידיעתך גב' עדן, גם יהודים רוצים לחיות בבטחה בארצם ולא להגיע לפני זמנם לגן־עדן. הם מפחדים, אולי ללא הצדקה, מהסטודנטיות הישרות, הנקיות והשקטות. נא להבין גם את הצד השני ולהציג את מצבו בדרך הוגנת, כדי שקוראי דבריך יתייחסו אליהם כראוי.

א. קוקוק
נהריה

חכמים היזהרו בדבריכם

שמענו ברדיו איך הרב פרץ, שר הפנים לשעבר, מזהיר את מדינת ישראל מפני משפט ההיסטוריה היהודית אם הממשלה תחתום על תעודת הגיור של שושנה מילר.

ברצוני להגיד לרב פרץ, שההיסטוריה היהודית כבר הוציאה את פסק דינה, ופסק־הדין הוא אני מאשים חמור נגד כל מתנגדי הציונות, ובכללם מנהיגי רוב האורתודוקסיה היהודית שהתנגדו לעליה ולהתיישבות בארץ־ישראל, וכל העולים מהעליה הראשונה ועד ימינו, ובתוכם כל בוני המושבות, המושבים, הקיבוצים וכל לוחמי מלחמת השיחרור חברי ההגנה, הפלמ"ח, האצל והלחי עלו לארץ למרות התנגדותכם ואיסורכם.

ואם בהיסטוריה עסקינן, אולי כדאי להזכיר את היחסים בין המתנגדים לחסידים הראשונים והמתנגדים גידפו והחרימו את אנשי „הכת" בחשד שהם מפיצים את השבתאות בעם היהודי והשנאה הגיעה עד להלשנה ובית־סוהר לרבי מלובביץ'.

ייתכן מאוד שהדורות הבאים יעריכו בחיוב רב את פעולות הרפורמיים שהשפיעו על הרבה יהודים לא לנתק את הקשרים עם היהדות ובקהילה הרפורמית הם חוזר לפעילות יהודית וציונית עד לעליה לישראל והקמת מוסדות תרבות וקיבוצים בישראל.

ההיסטוריה היהודית תשפוט לחובה את כל המתנגדים לציונות ולעליה לארץ, ועל־ידי זה נשארו הרבה יהודים טרף לשואה הנאצית, ומעניין שחלק מהמתנגדים לעליה עלו ארצה בפרוץ המלחמה ע"ח סרטיפיקטים ציוניים.

הרב פרץ הוא גם חכם ספרדי ובפרקי אבות כתוב: „חכמים היזהרו בדבריכם".

אהרון לס
רחובות

חביבי בכלל לא חביב

ב־29.11.47 יצאתי לרחובות לרקוד ולשמוח עם פרסום הודעת האו"ם על חלוקת א"י. ואילו המדינאים של אמיל חביבי והקשורים בהם, בחרו להפוך את הסיסמא „איטבח־אל־יהוד" למוטו שלהם לתאריך האמור (אם לא קודם).

מימוש הזהות הלאומית ניתנה לו אז והוא העדיף לדחות אותה עד שזו תיבנה על חורבות היישות היהודית הציונית. אידיאולוגיה דסטרוקטיבית זו קיימת עד עצם הרגע הזה וראה האמנה הפלשתינית וכו'.

ולכן הצגת „אופסימיסט" מעלה את המותר ומצניעה את „הלא־נעים" לעין הישראלית הצופיה: „אני מסכן": „אין לי זהות לאומית" – אך אעשה אותה רק על החורבות של ה„סדר הקיים". וזאת לא נאמר!

מה שמוזר: טלוויזיה ציונית לאומית משתפת פעולה תוך התעלמות מה„חצי השני": זה הנוגע לעם ישראל ומדינת ישראל. התוצאה: נוער שלא נתנסה בעבר – מקבל תמונה מסולפת לחלוטין על דרכו של עם ישראל ומימוש הציונות. ומלחמת השיחרור (כשמה – כן היא) נראית כאן בתמונה הפוכה לחלוטין.

בהזדמנות זו כדאי להזכיר לילדינו כי ה„מונופול" ליצירת זהות פלשתינית לצד העבר ירדנית שייך לבריטים! זאת, כאשר קרעו את עבר הירדן המזרחי מהיחידה הגיאופוליטית ארץ ישראל, והגישו אותה למלך עבדאללה.

ברוך ירדני
קרית ביאליק

להקטין סיכון על המבוטחים

במדור „מכתבים למערכת" (18.1.87) הופיע מכתב מאת ד. פרסקי על קרנות הפנסיה וברצוני להבהיר:

מטרת איחוד קרנות הפנסיה היא להקטין סיכון על המבוטחים הנובע ממשבר בענף כלכלי מסויים (כגון: הבניין היום), כי על־ידי האיחוד הפיננסי והמשפטי ינותק הקשר הישיר בין המבוטחים לבין המצב הכלכלי בענף שלהם ותושג ערבות הדדית כוללת בין כל המבוטחים (חצי מיליון עתה). לאחר האיחוד יושג בדיעבד חיסכון בהוצאות־ניהול.

ד. פרסקי מתבקש להוכיח את קביעותיו על הוצאות ניהול „מנופחות" בכלל מערכת הקרנות. לעיתים רחוקות מתגלות בעיות בקרן זו או אחרת על־ידי הביקורת הפנימית או על־ידי מבקר ההסתדרות ואז הן באות מיד על תיקונן.

האיחוד לא נועד מלכתחילה לטפל בהוצאות־הניהול, כי אין כאן בעיות מיוחדות, וכמות ההוצאות לא השפיעה בהיקף הענקי של קרן הפנסיה. יחד עם זאת, בעת האיחוד אפשר יהיה לחסוך בהוצאות – וכל חיסכון כזה חשוב לעצמו.

דב פלג
יו"ר האגף לביטוח סוציאלי

לבריאות, מר זיגל!

בקשר להתבטאותו האחרונה של מר זיגל בראיון לעיתון „מעריב", בו אמר שהתיקים בפרקליטות מתעכבים בגלל הנשים, ואלה עד שהן לוכדות את התיק הן הולכות ללדת. אין זו ההתבטאות הראשונה של מר זיגל בענייני נשים!

נראה, שכוכב התקשורת העולה מר בנימין זיגל, בדומה למכורים אחרים, זקוק למנה הקבועה שלו באמצעי התקשורת, וכיוון שדברי התבונה שהיו באמתחתו, אם בכלל, אזלו במהרה, נאחז מר זיגל בציפורניו בנושא הפופולרי תמיד: הבפיצת נשים (ויש תמיד קונים). מר זיגל משתעשע בחדווה ביצירתו המופלאה, ומורח אותה מעל טורי העיתונות וגלי האתר.

למרות שהמראה והריח קצת מפריעים לי, מי אני שאפריע לפולחנים מרשימים כאלה.

לבריאות, מר זיגל.

הדסה רוזן
רמת גן

חסר משהו בתערוכה!

ב„דבר" מיום 19.1.87 קראתי על תערוכת קריקטורות המתקיימת במוזיאון חיפה.

בין 270 קריקטורות שמוצגות שם לא נמצא מקום ולו לקריקטורה אחת של יוסף בס, אשר הוציא לאור 11 ספרי קריקטורות בנושאי חוץ, ביטחון, חברה וכלכלה. הקריקטורות שלו התפרסמו בעיתון „הארץ" למעלה מ־30 שנה. כמו כן הודפסו הקריקטורות של בס בארצות הברית, גרמניה, פולין, יוגוסלביה ועוד.

עוד דוגמה מעניינת – היכן נעלם דוש המפרסם קריקטורות שלו ב„מעריב" במשך שנים כה רבות?

מה קורה כאן, גב' מילר, אוצרת התערוכה? האם התערוכה שאת מציגה לא חסרה משהו?

אהרון שאול
בני ברק

משרדי שירות – תחליף לשירות

איזה מזל שגם בעיתות מצוקה אלה מצליחות קרנות הפנסיה של ההסתדרות להפריש קצת כסף למשרדי שירות בטלוויזיה אחרת היינו עלולים להאמין שאבא שלנו עשה מקח טעות, כאשר הצטרף לפני ארבעים שנה. עכשיו, הודות לתיכנון המבורך, ולדאגת ההסתדרות לראשוני מקימיה, זכה אבי (שהיה עובד בכיר) לשבת בנחת תחת גפנו וליהנות מפנסיה חודשית של כ־400 ש"ח לחודש...

„מה פתאום אנטיביוטיקה?" נזופת הַיְנָע והתורנית בבעלה המנוול. ואנו רואים על המסך את יוקרתה של קופת־חולים מונקת אל על! ואם בגלל המחסור במזומנים צריך לבלות ימים שלמים ב„לך ושוב" כדי להשיג תרופה קונבנציונלית שאי־אפשר בלעדיה, אנו עושים זאת בהבנה. שהרי צריך לחסוך היום כדי שמחר יהיה במה לשלם עבור משרדי שירות נוספים. גם אם הרגליים כשלו כבר, והכתף מעט שמוטה – אנחנו לא נבזיב.

סוף סוף מה הם כמה מאות אלפי השקלים שעולים משרדי השירות האלה, לעומת התרומה האדירה שהם תורמים לזקיפות הקומה של חברי ההסתדרות.

נגה מרדן
רמת גן

דרישה צודקת לטובת הציבור

גורמים שונים יצאו נגד דרישתה של קופ"ח ממשרד האוצר, למלא את דו"ח גדיש כלשונו.

תביעתה של קופת־חולים צודקת. הן בתביעה שלא להפלותה לרעה ביחס למערכות אחרות, הן בתביעה לפצותה על הוצאותיה כמתפעלת 5000 מיטות אישפוז ב־15 בתי־חולים וה־1275 מרפאות, הן עקב עלות הסכם האחיות, הוצאה חריגה ובלתי־מתוכננת, והן בגין דו"ח „גדיש" באשר לתקציב הפיתוח שלה.

אם המדינה לא תמלא את חלקה בהסכם כמתחייב מאחריותה כלפי ציבור החולים – ותמשיך את מדיניות ההסתלקות מאחריותה לרפואה הציבורית, צפויה פגיעה חמורה עוד יותר ברמה ובהיקף שירותי הבריאות הניתנים לאזרח, תוך סיכון בריאותו.

פגיעה כזו חייבת קופת־חולים הכללית למנוע – בטרם יהיה מאוחר מדי למען 3,250,000 אזרחי המדינה חברי קופת־חולים הכללית.

דוד תגר
דובר קופ"ח

פגישה בווילה

(המשך מעמוד 7)

תוכנה במכשיר הקלטה שנשא על גופו. תעתיק השיחה הגיע לידי כתב הסי.בי.אס. דן רביב בלונדון, שהכין כתבה לשידור בנושא זה.

עולה מהתעתיק, כי בשיחה נידונה בעיית ההשפעה הסובייטית על איראן, מצב בריאותו של האייטוללה חומייני, הסיכויים להקים בטהראן לובי פרו־מערבי והעובדה, כי חומייני אישית הורה על מדיניות חטיפת בני הערובה בלבנון. אבל אין בה איזכור לנושא המרכזי שלשמו הגיע לדין לירושלים: הסיכויים להביא לשחרורו של ויליאם באקלי. לפיכך אין ספק, כי תעתיק זה הוא חלקי בלבד.

על כל פנים, לאחר הפגישה בהמבורג הגיע גורבניפאר לישראל ונפגש עם [illegible] הוא הזמין כמויות אדירות של נשק. לאחר היסוסים רבים נפלה החלטת הצמרת המדינית בישראל, לא לפני ששיגרה את דוד קמחי ללונדון ולוושינגטון כדי לפגוש את רוברט מקפרליין ולבדוק אם העיסקה המתגבשת היא על דעתו ובמיוחד על דעת הנשיא רונלד רייגן. כשחזר קמחי עם תשובות שנראו מספקות לכאורה, יצאה ההוראה לשלוח נשק לטהראן. בתחילה נשלחו בספטמבר 100 טילים נגד טנקים מדגם „טאו", אחר כך עוד 400. הם לא הביאו לשחרורו המקווה של ויליאם באקלי. התברר כי הוא נרצח עוד לפני שהחלו המגעים עם האיראנים והאיראנים פשוט שיקרו לא רק לישראלים ולאמריקאים, אלא גם לגורבניפאר עצמו. במקום באקלי שוחרר הכומר האמריקאי בנימין ויר.

על כל פנים המגעים נמשכו והמכורה הגתה רעיון חדש של מכירת טילי הוק. גם לכך הסכימו ישראל וארה"ב. האיראנים רצו 80 טילים, אך ישראל שלחה רק 18. הם קיוו לקבל טילי הוק משופרים ונתקפו זעם כשקיבלו טילים רגילים. זעמם היה כה רב, עד שראש ממשלת איראן מוסאווי טילפן ברוגז אל משרדו של גמרודי בלנווה. באותה שעה ישב אצלו משרד סגן ראש ממשלת איראן האייטוללה קאנגלו. הצעקות והגידופים של מוסאווי בטלפון היו כה רמים, עד שהאייטוללה קאנגלו, ששמע אותם, נתקף בהתרגשות מדברי הבוס שלו והתעלף במשרד. גורבניפאר שנכח בפגישה, הזעיק אמבולנס והבהיל אותו לבית־החולים. קאנגלו, שהוא בעל חנות לבגדים בשוק של טהראן, שכב במשך ארבעה ימים, עד שהחלים.

יש באפיזודה המלודראמטית הזו לסמל היטב את כל מה שאירע במשך השנה וחצי של משלוחי הנשק לאיראן. יש בה הסממן ההרפתקני בדיוק כמו בפגישה המתוחה בהמבורג. כוהני דת פאנטים נפגשים עם סוחרי נשק מפוכחים ועם פקידים שאפתנים בעלי יצר הרפתקנות. הכל מרמים את הכל. מדברים על דבר אחד ומתכוונים למשהו אחר. לכל נציג של מדינה ולכל משתתף אינטרס שונה. התוצאה אפוא היתה בלתי נמנעת: הכישלון היה רק שאלה של זמן. זהו כישלון שמאחד את כל המשתתפים בתהליך הקלוקל הזה. ההבדל היחיד הוא שבארה"ב לפחות מנסים לחקור ולהגיע לחקר האמת. בישראל יוק.

לחברנו שמעון צורגיל,
לחוה והמשפחה
השתתפותנו בצערכם במות
אהרון ז"ל
בית החותרים

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
משה טור (טובמן) ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה
ביום שלישי 27.1.87 בשעה 16.00
בבית־העלמין בנחלת־יצחק.
הסעה ליד הבית ברח' הירקון 258 ת"א
המשפחה
אנו מודים לכל מנחמינו בכתב ובעל־פה.

במלאת שנה למותו של חברנו
שמואל בונים ז"ל
נעלה לקברו לגלוי המצבה
ביום שלישי כ"ו בטבת תשמ"ז 27.1.87 בשעה 15.00
בשעה 16.30 תערך אזכרה בחדר האוכל של קיבוצנו
המשפחה
ובית אשדות יעקב מאוחד

תורנות בית מרקחת

תל־אביב
בבלי – עזיאל 1 פינת טולדנו 10, בבלי – 440552
קופת חולים מכבי – קינג ג'ורג' 25 – 282650
ירושלים
מרפאת רוממה – המג' 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
חן – ז'בוטינסקי 99 רמת־גן – 7514434
בת־ים – חולון
מור – חביבה רייך 20 בת־ים – 583360
אחרון – הופיין 52 חולון – 889155
רחובות
מאוחדת – בנימין 23 – 457991

מידע
מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנביא 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה בקשה להקלה באזור בנייה וקו בניין צדדי בחלקה 83 בגוש 3851.
החלקה נמצאת באזור מגורים א'1, שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית המיתאר נס/1/1 30% משטח החלקה בשתי קומות.
משפחת עזורי מבקשת להתיר תוספת של 40.90 מ"ר בשתי קומות המהווה הקלה של 6% משטח החלקה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בתוך מועד של 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בוועדה המקומית לתכנון ולבנייה והיא תחליט בעניין.
ניסן קרוסקי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

בתי קולנוע

■ תל־אביב
אסתר: שפוט מהיר 5, 7.15, 9.40
אורלי: חורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
(אלנבי) סיון המתרדש: ואיפה העדינות? לעזאזל! 5, 7.30, 9.40
בן־יהודה: משפט הנשרים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: אותנטי פופולו 7.15, 9.30
גת: ג'ק פלש המקפץ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1: סיד ונגסי 11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2: מכבסה יפיפיה שלי 11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3: כתליה 7.15, 9.40
זכרונות אהבה מפירנצה 11, 1.30, 4.45
דקל: סינגליות הן כתולות 7.15, 9.30
דרייב־אין: אהבה בשחקים 7.15, 9.30
הוד: בית ספר לבלשים אהבלים 4.30, 7.15, 9.30
בית ליסין: ישנוני 11.15
חן 1: חטיפה נעימה 5, 7.30, 9.45
חן 2: ג'ושוע אתמול היום 5, 7.25, 9.45
חן 3: מלקולם 5, 7.30, 9.40
חן 4: דונה פלור ושני בעליה 11, 2, 5, 7.30, 9.45
חן 5: קטיפה כחולה 11, 2, 4.30, 7.15, 9.40
לימור: להתחתן שנית 7.15, 9.30
לב 1: הקשר הנורבגי 2, 5, 7.40, 9.40
לב 2: הגבל הבורמזי 2, 5, 7.30, 9.40
לב 3: מסע אל האושר 2, 5
גבר ואשה לאחר 20 שנה 7.30, 9.40
לב 4: בעקבות הכרך 2, 5, 7.30, 9.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.30
סינמה 1: השטב הלוהט 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: אהבה נדירה 4.30, 7.15, 9.30
פריז: אדו מכוכב אחר 12, 2, 4, 7.15, 9.30
הרולד ומוד 11.30
צפון: המשימה 4.30, 7, 9.30
תמוז – רמת־אביב: בארי לינדון 8.30
שחף: חנה ואחיותיה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת: כולם נפלו על הראש 5, 7.15, 9.30
תל־אביב: חויו ודעם 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון תל־אביב: שואה 1 בצהריים
סיפורים מהחיים 7.30, 9.30
הקולנוע: אהבה במתנרת 4.30 7.15 9.30

■ ירושלים
אוריון: חורה לנעורים 4.30, 7.00, 9.00
אורין 1: רומן הדמים 4.30, 6.45, 9.00
אורנע: על בלשים ותחינות 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון: אנשים יפים 4.00
יפה ברודו 6.00
מקרוני 8.00
הבגדאה 10.00
הבירה: אותנטי פופולו 4.30, 7, 9.15
אור 3: המשימה האחרונה 4.30, 7, 9
אור 4: שתי אצבעות מצידון 4.30, 7, 9
אור 5: הצבע ארגמן 5.30, 8.30
גיל אור: חטיפה נעימה 4.30, 7.15, 9.30
כפיר: חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.00
סמדר: מכבסה יפיפיה שלי 7, 9.15
עדן: בית ספר לבלשים אהבלים 4.30, 7, 9
רון: טנגוס 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל: עוברת אורח 7.00, 9.00

■ חיפה
אורה: רומן במכונית 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: הגבל הבורמזי 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון: ארבעת המקצוענים בשליחות הקבורה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון: שיפוט מהיר 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: חורה לנעורים 7, 9.15
עצמון 2: אותנטי פופולו 7.00, 9.15
חן: חטיפה נעימה 4.30, 6.45, 9.00
פאר: ג'ק פלש המקפץ 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור: ג'ינג'ר ופרד 4.00, 6.30, 9.00
רון: בית ספר לבלשים אהבלים 4.30, 6.45, 9.00
רב גת 1: להתחתן שנית 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2: קטיפה כחולה 4.30, 6.45, 9.15

■ קרית־ביאליק
ספיר: הרומן של אתמול 7.00, 9.15
סביון: עיסקה ללא רחמים 7, 9.15

■ קרית־חיים
בית העם: המשימה 6.40, 9.15
היובל: שוטר ללא חוק 7.00, 9.15

■ קרית־ים
ניצן: שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15

■ קרית־מוצקין
אורות: משפט הנשרים 7.00, 9.15

■ אשדוד
אסתר: שוטר ללא חוק 7.15, 9.30
אשדוד: חטיפה נעימה 7.15, 9.30

■ אשקלון
אסתר: המשימה 7.30, 9.40
מאור: אהבה בשחקים 7.30, 9.30
רחל: חטיפה נעימה 7.30, 9.30

■ באר־שבע
חן: גבור מגוע אחר 4.30, 7.30, 9.30

■ בת־ים
עצמאות: הטרמפיסט 4.30, 7.15, 9.30

■ עכו
אודיטוריום: מרגלים שכאלה 7.00, 9.00

■ הרצליה
היכל: פולטרגייסט 2 4.30, 7.15, 9.30
צביטה בלב 7.15, 9.30

■ חולון
ארמון: הרומן של מרפי 7.15, 9.30
מגדל: תרגיל לרופאים מתחילים 7.15, 9.30
מתנסים קרית שרת:
ראובן ראובן 7.15, 9.30
מסע אלונקות 4.00
סבוי: חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
ריגה: ג'ושע אתמול היום 7.15, 9.30

■ טבריה
אביב: שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.15

■ כפר־סבא
עמל: כתליה 7, 9.15
חן: סגור לרגל שפוצים

■ לוד
אורלי: עיסקה ללא רחמים 7.15, 9.15
נוה זית: רעם הביג'ה 7.15, 9.15

■ נהריה
הוד: נסיעה נעימה 6.45, 9.00

■ נתניה
סטודיו: אותנטי פופולו 5, 7, 9.15
אסתר: שוטר ללא חוק 7, 9.15
שרון: שואה חלק ב' 6.30

■ פתח־תקוה
שלום: עסקה ללא רחמים 7.15, 9.30
היכל 1: שוטר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: חורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3: איש הנצח 4.30, 7.15, 9.30

■ ראשון־לציון
נעמן: עסקה ללא רחמים 7.00, 9.15
ראשון: אהבה בשחקים 7.00, 9.15

■ רחובות
בית העם: צרות גדולות בצ'יינה טאון 7.00, 9.15
הוד: זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.15
חן: שבט רב המעדות 7.00, 9.15

■ רמת־גן וגבעתיים
אראוים: ג'ק פלש המקפץ 7.15, 9.40
ארמון: חמושים ולא מסוכנים 7.15, 9.40
לילי: חנה ואחיותיה 7.15, 9.30
הוד: פולטר גייסט II 4.30, 7.15, 9.30
רב גן 1: חטיפה נעימה 5.00, 7.25, 9.45
רב גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 7.00, 9.40
רב גן 3: מלקולם 5.00, 7.20, 9.40
רב גן 4: ג'ושוע אתמול היום 5.00, 7.10, 9.40
שביט: משפט הנשרים 7.15, 9.30

■ רמת־השרון
כוכב: נאטי גן 7.00
הצבע ארגמן 9.30

■ רעננה
אורות: משפט הנשרים 4.30, 7, 9

■ רמלה
אורן: אהבה בשחקים 7.15, 9.30
היכל התרבות: היחמן מבוחלי הילם 7.30, 9.30

טלוויזיה

5.30 שיישאר בינינו – על השעמום, איך אפשר להתגבר עליו? מנחה דורון נשר.
6.00 „לאקי ברימזלי" – סדרת מערבונים בהמשכים. שם הפרק: ג'יין הקלנית.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רוצה פתרון – (ערבית)
6.45 החידושים והמצאות – מזון למחשבה, חלק ב' (תרגום לעברית).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „להיט בראשי" – מצעד להיטים עבריים על־פי המצעדים של רשת גימל וגלי צה"ל, בשילוב להיטי חוץ־לארץ, ובהשתתפות קהל. מנחים: אברי גלעד ודנה פיינרו.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „שושלת" – פרק 28: ראייתו של קרינגטון שבה אליו, אך הוא מעמיד פנים, שעדיין אינו רואה. הוא עדיין מוטרד מן המכתב המבשר לו על יחסי אשתו עם ניק. פאלון נפרדת מניק בצער. סטיבן דוחה את הצעת אביו לשוב ולעבוד בחברתו ומציע לו לפנות אל ג'ף קולבי. הלה דוחה את ההצעה, נרגש מן המחווה. לקרינגטון מתברר, כי ניק מאשים אותו במות אחיו. שהואשם בעיסוק בסמים, נכלא והתאבד, לפני שהספיק קרינגטון לשוב מאינדונזיה בזמן כדי לשחררו. [illegible] השניים לוחצים ידיים. סטיל קולבי מוכן לגלות לקלאודיה [illegible] בתה, רק אם תגנוב בשבילו את סוד ייצור הנפט מחברתו של קרינגטון.
10.20 „בניסה חפשית" – תכנית חדשית בשידור ישיר בהשתתפות קהל. הפעם: האם ההסתדרות הציונות והסוכנות היהודית הם מוסדות מאובנים ומיותרים. מנחה מנשה רז.
11.30 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 קשת וענן: ומה אומר רש"י (כ).
08.40 מסך לספרות (יסודי): הנמלים והצרצר.
09.00 מוסיקה ד'–ו': סולו, תזמורת.
09.20 לשון ותקשורת ג'–ה': נקודות ראות 2 (כ).
10.05 חשבון ו': המלך ואס.
10.30 בבית של פיסוקים: מלוכלך נקי.
11.00 מדעי הטבע (יסודי): קופים, מבוא לפרימטים.
11.15 חברה ותרבות (יסודי): סופרים מספרים, מרדכי באר.
11.45 אורחות, חטה"ב: כלכלה, כסף, כלכלה, כסף.
12.15 חברה ותרבות: יושר ולעניין, זה בצד זה.
12.45 מוסיקה, העשרה: קולות וצלילים.
1.30 טלטקסט: עד כאן.
1.35 זהרוה: שידור חוזר.
2.30 מכפלת פאליסר: פרק 2.
3.25 מפגשי בראשית: פרשת „שמות": עם פרופ' ישעיהו ליבוביץ'. מנחה יעל צדוק.
3.45 מאה ציורים מפורסמים.
4.00 ערב חדש: מוסף לשבת. מנחה דן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – שופן: 14 וולסים; ברהמס: חמישייה בסי מינור לקלרינט וכלי קשת; פורה: „פלאס ומליסנדה" – סוויטה.
09.00 קונצרט בוקר – מוצרט: „בסטיין ובסטיינה" – אופרת נעורים; ברליוז: „הרולד באיטליה", סימפוניה עם ויולה אובליגטו; שנברג: „פלאס ומליסנדה".
12.00 אמנים באולפן – מירי זינגר, צ'מבלו/יצירות מאת: פרסקובלדי, בלבאסטר, סקרלטי, ראמו ובאך.
13.05 בהאזנה נינוחה – ברהמס: 4 מחולות הונגריים, בעיבוד יואכים (י. פרלמן/ו. אשכנזי); סן־סנס: מחול כוהנות דגון ובכבנליה מתוך „שמשון ודלילה" (הפילה. המלכותית/סר ת. ביצ'ם); שוברט: 8 וריאציות על נושא מקורי, בלה במול מג'ור לפסנתר ב־4 ידיים (כ. אשנבך/י. פרנץ); גריג: סויטה לירית (הסימפ. מלונדון/פר דראייה); ברהמס: סונטה בפה מג'ור, לפסנתר וצ'לו, אופוס 99 (מ. רוסטרופוביץ'/ר. סרקין).
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – יעקב גלבוע: „קטרוס פסנתריין" – נושא ווריאציות ב־4 מודוסים (התז. הסימפ. רשה"ש/י. מנחין); האגי פארקש: 8 קטעים (ה. פארקש וחברי קבוצתו בכלים שבנה פארקש).
16.00 מוסיקה ליום ראשון – באך: אריה מתוך קנטטה 73 (ד. פישר דיסקאו, בריטון/הפיל. של ברלין/ק. פורסטר); פרסל: תחי ססיליה (ג'. סמית, א. סטאפורד/ב. גודהן/פ. אליוט, ס. וארקו/ד. תומס/מקה. מונטוורדי/סולני הברוק האנגלים/ג'. אליוט גרדינר); בטהובן: מיסה בדו מג'ור, אופוס 86 (כ. ארה פייר/פ. פיין/ר. טייר/ק. מול, המקה. + התז. הסימפ. של לונדון/ק. ריידיס); קריסטוף פנדרצקי: לקרימוזה וי. גאודולנקה/המקה. והתז. של רדיו פולין בקרקוב/המלחין).
18.00 למי סידורה? – לה פה סול (ש.ש.).
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – מאה להולדת ארתור רובינשטיין, שידור חי מ„היכל התרבות" בתל־אביב. רסיטל, אלפרד ברנדל, פסנתר; מיצירות שוברט: שש רגעים מוסיקליים, ד. 780; פנטסיה בדו מג'ור, „הנודד" ד. 760; סונטה בלתי גמורה בדו מג'ור, ד. 840; סונטה בלה מינור, ד. 784.
23.00 מחוזי יצירות – ויואלדי: הקונצ'רטי אופ. 10 לחליל וכלי קשת; באך: הסוויטות לצ'לו סולו.

רשת א'

15.30 השכלה ודעת לכל – „צרפתית למתחילים" – שעור מס' 4.
16.05 רדיו־עשרה – מגזין נוער.
17.20 האוניברסיטה המשודרת – „השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו". הפעם: „היאבים הנכבדים".
19.05 מחשבת ישראל.
22.05 תפוח ועץ – תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם, סידרה בנושא „משפחות המצאות בשלבים שונים של תהליך הגירושין" והפעם: „כעסים, האשמות ואשמות בתהליך הגירושין – ריגושים ומתחים אצל האב, האם והילדים.

רשת ב'

18.06 מסיבת עיתונאים.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 שלום לבן דודי – פיוט וברכה בשידור חי.
22.05 צמוקים ושקדים – שירים ביידיש הפעם: לקט שירים על הנוית מן התנ"ך.
23.05 צלצול שלישי – שבועון לאומנויות בשידור חי.

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים.
21.05 אדום עתיק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 רדיו ספורט.
15.05 שעה קלה על כלכלה.
20.05 חיילים, אנשים צעירים – עם טירונים במכוכי קריה (ש.ת.).
20.05 מבבבבס F.M
21.30 לילה לא שקט.
23.05 לילה לילה F.M
23.55 קיחות חצות – עם מתי גולן, עורך הכקנה של עיתון הארץ.

מכבי נתניה – מכבי ת"א; שמשון ת"א – הפועל באר־שבע בחצי גמר גביע הטוטו בכדורגל

קבוצות מכבי נתניה, שמשון ת"א, מכבי ת"א והפועל באר שבע העפילו למשחקי חצי גמר גביע הטוטו, שייערכו ב־24 בפברואר באיצטדיון הקיזדי ברמת־גן. כך נקבע אתמול בתום משחקי המחזור ה־6 של הגביע.

חובבי הכדורגל לא גילו ענין רב במשחקים. רובם הצביעו ברגליהם נגד המתכונת הנוכחית של המשחקים המשעממים. גם רוב הקבוצות לא התלהבו מהמשחקים והדבר הופיעו בהרכבים חסרים.

כדורגלני מכבי נתניה, שהפתיעו את בני יהודה ת"א במגרשה הביתי (0:1), זכו לא עודיין בראשות הבית לפני הפועל ת"א, שזכתה בדקות הסיום בנצחון ביתי מול הרכב חסר של הפועל פ"ת (0:2).

שמשון ת"א זכתה בנצחון חוץ נאה מול הפועל כפר סבא – 0:1. הנצחון השמשוני דרג אותם בראשות בית ב' לפני כפר סבא ומכבי חיפה, שהביסה בתוצאת שיא את קבוצתה החלשה של בית"ר נתניה – 1:8.

שער מעורר מחלוקת, שהבקיע אלי דריקס, העלה את קבוצת מכבי ת"א למשחק חצי הגמר, לאחר שזכתה בנצחון ביתי מול בית"ר ת"א – 1:2. נצחון החוץ הנאה של מכבי יבנה מול מכבי פ"ת (0:3) לא עזר לשחקני יבנה והם סיימו את המשחקים במקום השני.

בנצחון החוץ של הפועל באר שבע ביפו (1:2) העניק לה את ראשות בית ד'. שחקני בירת הנגב הקדימו את הפועל לוד, שנוצחה במגרשה הביתי ע"י בית"ר ירושלים – 2:1.

כוכב קבוצת הפוטבול, דנבר ברונקוס, תום ג'קסון, צוחק במלוא פיו, לקראת משחק ה"סופרבול" לעונה זו, בו מתמודדת הלילה קבוצתו נגד ניו־יורק ג'יאנטס

ישראל זקוקה לנס כדי לחלוף על פני אוסטרליה באוקלנד

אוסטרליה, כמעט בגמר, לאחר שהביסה את טאיוואן 0:5 ● פיג'י, החלשה בטורניר, הדהימה את ניו־זילנד בתיקו 0:0 ● משחקי ההכרעה מחר: ישראל זקוקה לנצחון על טאיוואן ולהפסד אוסטרלי למארחים

מאת משה הר־נעים

ניו־זילנד (מיוחד ל"דבר"). בחמישה "צעדי קנגורו" התקרבה ביום ששי נבחרת הנוער של אוסטרליה למשחקי גמר אליפות העולם, שיערכו הקיץ בצ'ילה. האוסטרלים לא נענו לתפילות הנוער הישראלי והביסו את נבחרת טאיוואן 0:5, במחזור הלפני אחרון בטורניר קדם גביע העולם באוקלנד.

עתה, יספיק לאוסטרלים תיקו מול ניו־זילנד כדי להעפיל לגמר בפעם השלישית ברציפות. האוסטרלים זכו בראשות הבית המוקדם גם לפני שנתיים (בסידני) ולפני ארבע שנים (בקוסטה ריקה), כשהם מקדימים את ישראל.

ביום ששי הפגינה אוסטרליה את אחד ממשחקיה המשובחים בטורניר והוכיחה כי היא ראויה לכרטיס העליה. משחק הצוות של האוסטרלים מצויין. הם יודעים לנוע במהירות ללא כדור, תוך כדי תיאום רב ביניהם.

האוסטרלים מטילים לחץ כבד על שער היריב כבר מדקות הפתיחה, כשהם נהנים מיתרון גופני בולט. כך הבקיעו שער יתרון מול הטאיוואנים כבר בדקה ה־4 ותיפצו הרבה תקוות ואשליות באיצטדיון באוקלנד.

האוסטרלים הבתקפו בחמישה שערים

היה זה ג'ון קאש שפתח במסכת השערים ואילו חברו אבס מאר העלה ל־0:3 עד ההפסקה (26, 33).

במחצית השניה הבקיע גם ג'יסון ואן־בלאריק צמד שערים (47, 71) והעלה ל־0:5. למרות היתרון הברור הורחק הבלם האוסטרלי, קורט ריינולדס, בדקה ה־76, לאחר שפגע בשחקן יריב ללא כדור.

מצב נדיר נוצר ברבע השעה האחרונה. הטאיוואנים נכנסו לפאניקה והתצברו ברחבת שערם, כשהם מסרבים להתפתות למשחק האוסטרלי הפתוח. כך החזיקו האוסטרלים בכדור בשטח המגרש שלהם והטאיוואנים המתינו בחצי המגרש שלהם, מבלי שהשופט יוכל להתערב כדי לקטוע את "הצגת הבידור".

עוד פעם אפס לניו־זילנד

נבחרת ניו־זילנד כנראה כבר מרימה ידיים. במשחק המוקדם ביום ששי נפרדה ניו־זילנד בתיקו 0:0 מהנבחרת החלשה ביותר בטורניר, פיג'י. במחזור הקודם סיימה המארחת בתיקו דומה עם הטאיוואנים.

ניו־זילנד תקפה לכל אורך המשחק, אך לא מצאה את הדרך לרשת, גם כאשר מול חלוציה התייצבו שוערי הגנה נאיבים.

השיא היה בדקה ה־74, כאשר הניו־זילנדי, גרג אשטון, לא ניצל כדור עונשין מ־11 מ'. את בעיטתו החלשה לפינה הימנית עצר שוער פיג', קלייבה אוסה.

בן־יצחק ישפוט במשחק המכריע

הישראלי עובדיה בן־יצחק שפט קודם במשחק זה. הוא יהיה השופט הראשי במשחק המכריע ביום שני בין אוסטרליה לניו־זילנד.

במשחק המוקדם ביום שני תתמודד ישראל עם טאיוואן. ושוב מתחילים בספקולציות, ערב המחזור האחרון. בערב שבת נהנו הישראלים מחופש ואתמול שבו למסגרת האימונים הרגילה, תוך כדי חישוב הסיכויים.

האוסטרלים, כאמור, זקוקים לתיקו מול הנבחרת המארחת. אך, לפי יחסי הכוחות שנראו בטורניר עד כה, יתקשו הניו־זילנדים לרשום תיקו רביעי רצוף, למרות הידידות ארוכת השנים עם ארץ "הקנגורו", שתוסיף למוטיבציה שלהם. המארחים יעשו כל מאמץ לזכות לפחות בנצחון אחד בטורניר, אם כי הסיכוי שלהם לרכוש את הכרטיס שואף לאפס.

ישראל, במשחק המוקדם, זקוקה לנצחון על טאיוואן. דבר אפשרי לפי יחסי הכוחות, אך לאחר מכן תחזה הנבחרת שלנו במשחק ההכרעה ושוב תוכל רק להתפלל.

טבלת הבית
(4 מחזורים)

1. אוסטרליה	3	1:13	5
2. ישראל	3	2:6	4
3. ניו־זילנד	3	1:1	3
4. טאיוואן	3	8:3	2
5. איי פיג'י	4	14:3	2

האוסטרלי פאט קאש (מימין) חובט במס. 1 בעולם, איוואן לנדל (משמאל). קאש ניצח בחצי גמר האליפות הפתוחה של אוסטרליה 6:7, 7:5, 6:7, 4:6 ויפגוש בגמר את אדברג השוודי

בית א'

מכבי נתניה – בני־יהודה 0:1

מאת עמירם רוזן

שער בודד, שהבקיע "מלך השערים" הנתניתי, יגאל מנחם, כבר בדקה ה־6, הספיק לקבוצתו מכבי נתניה כדי לנצח בשכונת התקוה את בני־יהודה 0:1 ולהעפיל לחצי הגמר.

פתיחה מהוצת של הניכיו השאפתניים של זאב זלצר, מצאה את ה"חובבים" מאר היורים. בדקה ה־6 פרץ יגאל מנחם ומזוית קשה מצא את הרשת. 0:1.

בהמשך, אמנם, שלטה בני־יהודה במרכז השדה, אך הגנת מכבי נתניה בראשות השוער המצויין, אריה חביב, הדפה את כל ההתקפות.

הנתניתים היו מסוכנים בהתקפות מתפרצות ואילו הצד של השכונה לא היה תכליתי דיו.

שפט יוסף ריאמבט לעיני 300 צופים בשכונת התקוה.

★ מכבי נתניה: חביב; שמעון מנחם, חיים בר, חיים לוי, מחלוף רוזנן, חלפון, גואטה, מסיקה; רוני לוי, יגאל מנחם.

★ בני־יהודה: אסיאג; סלמן, אדיב, סגל, עלה; אייל חיים, מליחי, דיין (מנצורה), כרשובים; גורדנה, שידי.

הפועל ת"א – הפועל פ"ת 0:2

מאת משה רוזנברג

האלופה, הפועל ת"א, אמנם לא זכתה בכרטיס לחצי הגמר, אך הפגינה שיפור ביכולתה, כשגברה על הפועל פ"ת 0:2 וסיימה במקום השני בבית.

למרות זאת, התוצאה יכולה להטעות, שכן שני שערי הנצחון הובקעו בדקות הסיום, לאחר משחק שקול למדי.

בדקה ה־84 קיבל גיל לנדאו מסירה טובה ממודיס דאנו וקבע 0:1.

בדקה ה־87 הפך לנדאו למבשל, כשהגביה כדור לרוחבה ושבתאי לוי נגח היטב לרשת. 0:2.

דאנו ואלי כהן היו הבולטים בחוליית הקישור [illegible] בחוליית הצד.

הפועל פ"ת המשיכה לשחק עם שחקני ספסל, שתפסו את מקומם של כוכבי נבחרת הנוער. המחליפים אמנם לא הלהיבו, אך בהחלט הוכיחו כי להפועל פ"ת מאגר שחקנים רחב ומבטיח.

שפט חיים ליפקוביץ לעיני 100 צופים ב"בלומפילד".

★ הפועל ת"א: אלתר; הרשליקוביץ, עמר, דאנה, פיננטי; קרביאן, מוסה, אלי כהן, דאנו; לנדאו, שבתאי לוי.

★ הפועל פ"ת: רוני גדבר; קייס, מרכוס, פרל, לסרי; רוזנים, קלמנוביץ' (דוד לוי), אליה, ליאור [illegible], לוין.

בית ב'

שמשון ת"א – הפועל כפ"ס 0:1

מאת חיים לוי

שמשון ת"א הנחילה אתמול הפסד ביתי להפועל כפ"ס, 0:1, והעפילה לחצי גמר גביע הטוטו.

שער הנצחון לזכות השמשונים הובקע בדקה ה־21. יום־טוב שוקרון פרץ באגף הימני, מסר לגידי דמתי, שהמשיך במסירת רוחב לרחבה. שם התמקם יובל קפיטולניק, שהשלים את ההתקפה המהירה בשער. 0:1.

נסיונות הכפר־סבאים להשוות עלו בתוהו. אין ספק, משהו חורק בקבוצה הזו בעת האחרונה. ייתכן שהתבוסה להפועל לוד בליגה (3:0) הוציאה את השחקנים משווי משקלם.

השמשונים היו יציבים ופרושים נכון בהגנה ולא איפשרו ליצחק מימוני, איתן רביבו ואלי יאני להגיע בהזדמנויות למצבי הבקעה.

שפט צבי שריד לעיני 2000 צופים בכפר־סבא.

★ שמשון ת"א: הרד; דהרי, ברדה, אורי כהן, יפתח הלוי; שמעונוב (כהן), מלכה, מזרחי; שוקרון, דמתי, קפיטולניק (הכרמי).

★ הפועל כפ"ס: שמיר; אידינגר (ספודסה), סימוט, אוקניו, איינשטיין; ברחיים, מרגוון, יפה (גוהר), מימוני, רביבו, יאני.

מכבי חיפה – בית"ר נתניה 1:8

מאת אברהם ציבין

מכבי חיפה רשמה ביום ששי את התוצאה הגבוהה ביותר העונה, כשהביסה בביתה את סגנית הטבלה הלאומית, בית"ר נתניה 1:8.

למרות היעדרו של הקשר המצטיין, דניאל ברייליובסקי, לא התקשו ברוך ממן ושות' לשלוט ללא עוררין בשדה המשחק ולייזום התקפות רצופות על השער הבית"רי.

השערים באו לחיפאים בקלות ואילו לחצו על הדוושה ביתר עצמה, היו יכולים לרשום את אחת מתוצאות השיא של הכדורגל הישראלי.

דקה 5: זאהי ארמלי פתח במצווה כשנגח לרשת. 0:1. דקה 13: גם ממן הגיע לעמדת הבקעה בראשו ונגח 0:2.

דקה 15: כבר 0:3. צדוק מלכה בעט מקו ה־16 ופנימה. בחלוף עשר דקות השלים עופר מזרחי התקפה משולבת ל־0:4.

מלכה חזר לרשימה בדקה ה־37 כשהרשית מקרוב 0:5. עם פתיחת המחצית השניה (47) הוכית משה סלקטר, כי רגלו עדיין לא מאופסת, כשהחטיא מנקודה הלבנה. זה מותר ביום כזה.

בדקה ה־55 נגח גם מזרחי לרשת. 0:6 ובחלוף דקתיים פרץ ארמלי והעלה ל־0:7. בדקה ה־75 הבקיע יוסי תשובה את שער הכבוד. 7:1, לפני שסלקטר (81) הראה כי בראש הוא עדיין זוכר איך מבקיעים. 1:8.

שפט בני כהן לעיני 1000 צופים בקרית־אליעזר.

★ מכבי חיפה: רן (פריג); קליגנר, אוסמו, אלי כהן, מרילי; ממן (עמר), ליאור רוזנטל, אבוקרט (בוסבול); ארמלי, מזרחי, מלכה.

★ בית"ר נתניה: לביא; גולן, מאסי, סרוסי, גלם (הרדי); יוסי יונה, איצקוביץ, סונגדס, רובין, עזריה (תשובה), אדרי.

בית ג'

מכבי ת"א – בית"ר ת"א 1:2

מאת משה רוזנברג

קבוצת מכבי ת"א הצליחה אתמול לזכות בכרטיס העליה לחצי גמר גביע הטוטו בנצחון 1:2 על בית"ר ת"א ב"דרבי" הקטן.

משחק באיצטדיון "בלומפילד" לעיני מאות בודדות של צופים אינו יכול להלהיב. מדי פעם ביצעו השחקנים תרגילים נאים ועוררו את הצופים, כמו גם טיפות הגשם שנתנו לסירוגין.

בדקה ה־23 סיכנה דווקא בית"ר את שער מכבי, אולם ה"פגז", ששיגר ירון כהן, רק זיעזע את המשקוף.

כאשר נראה היה כי הקבוצות יצאו למנוחת המחצית, ללא הבקעת שער, פרץ המכבי מיקי כהן (43) ומסר לבלום, מנשה שמעונוב, שעלה לעזרת ההתקפה. שמעונוב המשיך וקבע 0:1.

בדקה ה־75 הצליחו הבית"רים לתרגם את יתרונם בשדה בדקות אלה לשער משוה. בן־נתן פרץ לרחבה ונהדף בידי חי קריים. את בעיטת העונשין מ־11 מ' שלח רוזנים עמרן לרשת. 1:1.

ושוב התעוררו המכבים דקתיים לסיום. אלון נתן שלח מסירת עומק ואלי דריקס, שנראה כמצב נבדל, הבקיע את שער הנצחון. 1:2, שהותיר בית"רים מאוכזבים.

שפט יצחק בן־יצחק לעיני 300 צופים ב"בלומפילד".

★ מכבי ת"א: גינצבורג; קריים, אבי כהן, שמעונוב, אוזלאי; לולו (איתן לוי), אלון נתן, גולדברג, מיקי כהן; גוזלי (דריקס), טבק.

★ בית"ר ת"א: אלי ג'רבי (נסים ג'רבי); סודס, יעקב כהן, עמר, אבן־צור; קצב (מאיר יחזקאל), נסים כהן, מזרחי, צמח (עמרן); בן־נתן, ירון כהן.

מכבי יבנה – מכבי פ"ת 0:3

מאת עמי רוזנברג

מכבי פ"ת נתגלתה דווקא במגרשה הביתי עירומה. היא נוצחה לקבוצת מכבי יבנה 3:0 ללא תנאי.

במחצית השעה הראשונה היתה זו הקבוצה המקומית, שנטלה את היוזמה. אייל בגלייבטר ורפי כהן יזמו התקפות, אך כולן הוחטאו.

בדקה ה־37 הגביה צבי גורדון כדור קרן והחלוץ הותיק, אורי פלד נגח לרשת. 0:1 ליבנה. השער הנם את מכבי פ"ת.

כעבור שלוש דקות בלבד היתה התוצאה כבר 0:2. מאיר בן־שמעון פרץ ובעט לעבר השער הבלם ירון פרסלני הסיט את הכדור לשערו הוא.

בן־שמעון היה מעורב גם בשער השלישי, שביסס את נצחונה של מכבי יבנה. בדקה ה־67 הוא שלח כדור מוזהר לראובן אלקבץ, שבעט מ־12 מ' לרשת. 0:3.

בחלוף שלוש דקות ניצל גורדון את הלם בהגנת פ"ת, אך פריצתו המהירה נסתיימה בהחטאה.

שפט אריה פרוסט לעיני 200 צופים בפ"ת.

★ מכבי יבנה: קונסטנטין; אבי פרץ (א. כהן), עלוואה, ילקבץ, עשה; בן־שמעון, ציון יעקב, אוסמה; חלפון (פלד), ועקנין, גורדון.

★ מכבי פ"ת: פביאן; אוזבל, פרסלני, מ. צופים, גוריאל (ש. צופים); אביטל, אלון ירוחם, נאורל (שעשוע), בגלייבטר, בן־שמעון, רפי כהן (מוסלי).

בית ד'

הפועל ב"ש – מכבי יפו 1:2

מאת יעקב אלגים

הפועל באר־שבע זינקה אתמול מהמקום השלישי בבית ד' לראשות הבית כשגברה במשחק חוץ על מכבי יפו 1:2.

הבאר־שבעים הוכיחו שוב כי לרשותם מאגר שחקנים טובי ומבטיח, שלא זוכה משום מה להישגים בליגה. אשתקד הגיעו שחקני בירת הנגב למעמד הגמר והשנה הם מקווים לעשות צעד אחד קדימה.

במחצית הראשונה נרשמו דקתיים סוערות, שהותירו תוצאת שוויון. בדקה ה־20 הגביה מאיר עוזן כדור קרן הבלם, שלמה אילוז נגח פנימה. 0:1 לאורחים.

בדקה ה־21 פרץ מנשה מזרחי לתוך הרחבה והוכשל על־ידי השוער יגאל מדר. יוסי לוי בעט ללא דופי מהנקודה הלבנה. 1:1.

בדקה ה־60 שיגר אוחיון בעיטה מסוכבת לקורה ובחלוף עשר דקות בדיוק היו הבאר־שבעים קצת יותר מדוייקים. אילוז נגח לרחבה וסולטן בעט בסיבוב לרשת. 1:2 לב"ש.

שפט דאוד טוהיל לעיני 150 צופים באיצטדיון "גאון" ביפו.

★ הפועל באר־שבע: מרה; חיון, דוידי, אילוז, גונן; דהאן (סולטן), עוזן, אוחנה, שושני (אוחיון); ויצמן (אלמליח), ביטון.

★ מכבי יפו: נמרוד אברהם; כהן־צדק, סלימן, בוטביקה, לניאדו; אלקולומבריה (דוד מאיר), יוסי לוי, קידס; מג'ר, מזרחי, דגמי.

בית"ר י־ם – הפועל לוד 0:2

מאת משה דנציגר

בתום משחק שקול ובינוני ברמתו גברה המוליכה הלאומית, בית"ר ירושלים, על הפועל לוד 0:2.

התוצאה לא סייעה לירושלמים לעלות לחצי הגמר, אך לעומת זאת "קרקעה" את הפועל לוד, שצעדה ערב המחזור במקום הראשון בבית.

השוער הירושלמי, יוסי מזרחי, היטיב לעמוד בין הקורות ושמר על רשת נקיה גם בדקות הן לחצו הלודאים בכל כוחם.

לאחר מחצית ראשונה מאופסת הצליחה בית"ר במבצע בודד לרכוש יתרון. דקה 56: אלי אוחנה השתחרר משומרו המצויין, אורי בנודיס ונגח לרשת, אחרי הגבהה של סמי מלכה. 0:1.

הלודאים עברו להתקפות רצופות. אך בדקה ה־90 נכבש השער מנגד. הפעם הגביה אוחנה ומלכה המשיך פנימה. 0:2.

שפט יעקב שיינר לעיני 1000 צופים בלוד.

★ בית"ר ירושלים: מזרחי; אבי כהן, בן־הרוש, קדוש, שמואלי (נחמני); שירזי, סמי מלכה, שוורץ, מלמיליאן; אוחנה, בוזגלו.

★ הפועל לוד: יעקב בנודיס; יצחק בנודיס, בעמן, אורי בנודיס (בן־הרוש); חביב, יעקב הלל, רפי שמואל, שרביט; פרץ, סמרג'ה, רונן הלל.

בלאומית

בית א'

1. מכבי נתניה	4:7	13
2. הפועל ת"א	4:7	9
3. בני יהודה	8:7	8
4. הפועל פ"ת	5:2	2

בית ב'

1. שמשון ת"א	4:11	15
2. הפועל כפ"ס	5:10	10
3. מכבי חיפה	8:12	9
4. בית"ר נתניה	23:7	1

בית ג'

1. מכבי ת"א	8:11	11
2. מכבי יבנה	10:10	8
3. מכבי פ"ת	8:3	7
4. בית"ר ת"א	5:7	6

בית ד'

1. הפועל ב"ש	7:9	10
2. הפועל לוד	10:8	9
3. מכבי יפו	10:11	8
4. בית"ר י־ם	10:9	7

במחזור הבא בלאומית

- ● הפועל ב"ש – מכבי יבנה
- ● הפועל כפ"ס – מכבי יפו
- ● הפועל ת"א – הפועל לוד
- ● מכבי ת"א – בית"ר נתניה
- ● מכבי נתניה – בית"ר ת"א
- ● הפועל פ"ת – שמשון ת"א
- ● מכבי פ"ת – בית"ר י־ם
- ● בני־יהודה – מכבי חיפה

קרב על הכדור ב־נ.ב.א. מייקל קופר (משמאל) מהלוס אנג'לס לייקרס מגונן על הכדור בפני ורן פלמינג מאינדיאנה

עכו, שעריים, חיפה וחולון הבטיחו עלייתן לחצי־הגמר

מאת ברוך דגן

אף שנותר מחזור משחקים נוסף להשלמת מוקדמות גביע הטוטו בליגה הארצית, נתאמו אתמול כל הענינים ונקבעו ארבע הקבוצות העולות לשלב חצי־הגמר.

בסיבוב הלפני־אחרון של המשחקים יערכו, איפוא, המאבקים הבאים: הפועל עכו – מכבי שעריים; הפועל חיפה – הפועל חולון.

עכו כבשה את הבכורה בבית א' לאחר שגברה במגרשה על הפועל ירושלים 0:1. נצחונה המשכנע של הפועל יהוד על הפועל חדרה 1:4 הבטיח לה רק את המקום השני.

בבית ב' נותר, אמנם, סיכוי כלשהו להפועל טבריה לחלוף על־פני הפועל חיפה, אולם הדבר יתאפשר רק אם תקרה מפולת בלתי־רגילה. טבריה גברה במשחק חוץ 0:1 על הפועל בית־שאן ואילו חיפה סיימה בתיקו 2:2 עם בית"ר רמלה.

התיקו 1:1 של מכבי שעריים במגרשה של הפועל ר"ג הבטיח לנציגת הרחובותית את הבכורה בבית ג'. הפועל דימונה ומכבי רמת־עמידר התחלקו בנקודות – 1:1

הפועל חולון לא הבקיעה שערים, אך התיקו אפס מול הכח ר"ג היה שווה מבחינתה כרטיס עליה לשלב הבא. בית"ר נהריה זכתה בנצחון בכורה במפעל על הפועל מרמורק 0:3.

קצת יותר מ־2000 צופים הטריחו עצמם לחזות במשחקים.

הפועל יהוד 4 / הפועל חדרה 1

יכולת מצויינת של יהוד במחצית השניה היקנתה לה נצחון משכנע לאחר קרב שקול יותר לפני ההפסקה.

יהודה דוגאש, הכח המוביל של יהוד, ניווט בדייקנות את התקפות קבוצתו והעמיד את חלוציו בפני הזדמנויות נוחות. אחת מהן נוצלה כבר בדקה ה־28 ע"י ישראל ששון הותיק.

הלחץ של המקומיים הניב שער שני בדקה ה־58 מרגלי יורם אורן לפני שחדרה נזכרה לתקוף ולהבקיע ע"י שלמה מזרחי בדקה ה־78.

המילה האחרונה היתה שמורה ליהוד, שהגדילה את נצחונה בסיום מהבקעות שרל דוגאש (85) ונסים כהן (88).

שפט יוסף גרוסמן לעיני 500 צופים ביהוד.

הפועל עכו 1 / הפועל י־ם 0

יתרון בשדה אינו ערובה לנצחון – בכך נוכחו שחקני ירושלים בתום משחק החוץ שלהם בעכו.

במשך רוב דקות המשחק הטילו האורחים לחץ על שער עכו מבלי שמצאו נוסחה לפרוץ אותו. שלומי מלכה שלט ללא עוררין בטבור המגרש ויצר מצבים מביכים ליד שער המארחים, אולם הירושלמים חסרו רגל מסיימת.

דווקא עכו זכתה במלוא הנקודות לאחר אירוע אומלל מבחינת ירושלים. בדקה ה־76 הכשיל ריפעת

הפ' טבריה 1 / בית־שאן 0

טבריה נהנתה מחוכה של אילת המזל ב"דרבי" של הצפון. החמצה של בית־שאן מהנקודה הלבנה איפשרה לאורחיה לחזור לביתם עם נצחון יוקרתי.

היום המוצלח של טבריה נפתח בדקה ה־30 כששוער רן ניצל הגנה מקומית כושלת כדי להבקיע שער יתרון. בית־שאן עשתה מאמצים גדולים להשוות ואף יצרה כמה הזדמנויות טובות, אולם הן הוחטאו.

ההזדמנות הגדולה ביותר נרשמה בדקה ה־68, אך שאול אוחנה החטיא בעיטת 11 מ' והותיר בידי טבריה שלוש נקודות מלאות.

שפט ראובן זינו לעיני 300 צופים.

בית"ר רמלה 2 / הפועל חיפה 2

שער חיפאי שלוש דקות לפני הסיום הבטיח לנציגת הצפון את הבכורה ואת כרטיס העליה לחצי־הגמר.

משה בצלאל, כדורגלן צעיר, היה האיש של חיפה, כאשר הבקיע את צמד שערי השוויון של חיפה לאחר שרמלה הוליכה פעמיים ביתרון.

מאיר בלושטיין הרהים את חיפה בשער מהיר כבר בדקה הרביעית. חיפה לא ויתרה, הגיבה בהתקפות והשוותה ע"י בצלאל בדקה ה־41. רמלה שוב היתה על הסוס בדקה ה־61 מהבקעה של ישראל רודשווילי, אולם בצלאל הקים את מתני השען והשווה בדקה ה־87.

שפט יעקב ממן ללא קהל בנוכחיה.

הפועל דימונה 1 / רמת־עמידר 1

דימונה ניצלה מהפסד ביתי לאחר מבצע פרטי של דוד אלמועלם והחטאה של אורחיה מהנקודה הלבנה.

אלי תגר, המבקיע הפורה של מכבי, היה שוב האיש במקום הנכון, כאשר הכניע את שוער דימונה בדקה ה־22. המארחים ניסו בהמשך את הכל וניסו להשוות, אך הדבר עלה ברגליהם רק בדקה ה־76 ע"י אלמועלם.

בשנרמה היה, כי שתי הקבוצות יסתפקו בתיקו, מצאה עצמה מכבי בעמדת נצחון מצויינת. תגר פתר את בעיית דימונה, כשבעט לחוץ מנקודת 11 המטרים.

שפט קלמן צימרמן לעיני 200 צופים.

הפועל ר"ג 1 / מכבי שעריים 1

החלוץ הותיק יוסי שמריה העלה את קבוצתו לשלב הבא בגביע הטוטו, בשער משווה יקר לרשת מארחיו.

ר"ג נאבקה במרץ רב אף שלא היו שום יומרות העמידה את השוער האורח, אבי ליברמן, במצבים עדינים. בדקה ה־24 לא יכול היה ליברמן להושיע ומצא את שערו מובקע ע"י ירון הבר.

בדקה ה־63 הכשיל ליברמן את יעקב נומדר ברחבה, אולם התייצב מיד בשער כדי להדוף את בעיטתו של החלוץ.

ההצלה הפיחה רוח חיים בשעריים והידבנה את שמריה לנסות ואף להבקיע שער שוויון בדקה ה־69.

שפט עובדיה צבי לעיני 200 צופים.

בית"ר נהריה 3 / הפו' מרמורק 0

שתי קבוצות התחתית ניהלו קרב מעניין, שהוכרע לזכות הקבוצה התכליתית יותר.

דאוד מוקיד היה המניע של נהריה וסתוי את תכריך לנצחון ראשון בגביע זה. בהשראתו התכבד עודי כהן בשער הראשון כבר בדקה ה־7 ונסים אלפסי הוסיף שער בדקה ה־19.

לאחר ההפסקה התאזנו הכוחות, אך נהריה היתה פוריה יותר והתמה את נצחונה ע"י אברהם פיארה בדקה ה־66.

שפט עמית קליין לעיני 100 צופים בנהריה.

הכח ר"ג 0 / הפועל חולון 0

200 הצופים היו עדים למשחק משעמם, שרק לעתים התעלה לרמה טובה.

התיקו לא קיפח שום קבוצה. חולון היתה, כמובן, מרוצה יותר מאחר שהיא זכתה בבכורה בבית המוקדם.

שפט רוזנים שאשו בר"ג.

גביע הטוטו בארצית

בית א'

1. הפועל עכו	5	1–6	11
2. הפועל יהוד	5	9–9	7
3. הפועל י־ם	5	4–5	5
4. הפועל חדרה	5	10–4	4

בית ב'

1. הפועל חיפה	5	4–13	11
2. הפועל טבריה	5	5–4	8
3. בית"ר רמלה	5	10–7	5
4. בית־שאן	5	8–3	3

בית ג'

1. מכבי שעריים	5	5–7	10
2. רמת־עמידר	5	5–6	6
3. הפועל ר"ג	5	9–8	5
4. הפועל דימונה	5	6–4	5

בית ד'

1. הפועל חולון	5	2–12	11
2. הכח ר"ג	5	6–2	7
3. בית"ר נהריה	5	5–4	4
4. הפועל מרמורק	5	9–4	4

עם סיכוי תאורטי קטן חייבת מכבי ת"א להיות גדולה בזאדאר

שיתופו האפשרי של ג'מצ'י עשוי לתרום רבות ליכולתה של האלופה הישראלית ביוגוסלאוויה ● משחק הליגה מול נגד הפועל ירושלים ישמש מבחן כושר אחרון ● המשחק המרכזי של המחזור הי"ג בבית הגמר ייערך באיטליה בין מילאנו לאורטז ●

מאת משה בק

החורף החם של הכדורסל הישראלי ימשך גם השבוע במשחקי הליגות הארצית והאמית ובמשחקי גביע אירופה לאלופות ביום חמישי.

בנצחונה הדראמטי של מכבי ת"א מול אלופת ספרד, קבוצת ריאל מאדריד, עדיין מותיר למכבים סיכוי תאורטי להעפיל למשחק הגמר. המכבים חייבים לזכות לפחות בשלושה נצחונות בארבעת משחקים במסגרת בית הגמר.

אין ספק, כי המשימה של שחקני מכבי היא כמעט בלתי אפשרית, שכן נותרו לה שלושה משחקי חוץ ורק משחק בית אחד. כבר השבוע נדע להיכן פניה של מכבי מועדות, בעת משחק החוץ ביוגוסלאוויה מול קבוצת זאדאר.

גיוסם של שנים מכוכבי הקבוצה לצבא החליש מאוד את האלופה היוגוסלאווית, אך באולמם הביתי משחקים היוגוסלאווים בשאפתנות רבה וקשה מאוד לגבור עליהם שם. רק קבוצת טרסטר מילאנו הצליחה לנצח את זאדאר בביתה.

שחקני מכבי ת"א הצהירו לאחר המשחק מול ריאל מאדריד, כי הם נוסעים ליוגוסלאוויה כדי לזכות בנצחון, אך תגובתו של צבי שרף יאלצו לגלות שיפור ניכר ביכולתם כדי לזכות בנצחון. הנצחון מול מאדריד השיב למכבים מעט מכבודם ובטחונם. בעת מקומם מנהלי הקבוצה לשיפור גם ביכולת.

המשחק במילאנו – השבוע במוקד המאבקים בבית הגמר

המשחק המרכזי של בית הגמר יערך במילאנו, שם תארח אלופת איטליה את הקבוצה המפתיעה של בית הגמר, אורטז. אם הצרפתים ימשיכו לנצח באולמם הביתי, הם יעפילו כנראה למשחק הגמר יחד עם האיטלקים, שהבטיחו כבר את עליתם לגמר.

במיפגש בין שתי הקבוצות המאוכזבות של בית הגמר, תארח אלופת ברית המועצות, ז'אלגירים קבנה, את ריאל מאדריד. הספרדים איבדו כמעט כליל את סיכוייהם להעפיל למשחק הגמר. גם מצבם של הליטאים אינו מזהיר, אך לאחר אורטז הם בעלי הסיכוי הרב ביותר להעפיל לגמר.

מכבי ת"א תצא ליוגוסלאוויה כבר ביום שלישי. ערב לפני כן תשחק האלופה הישראלית במסגרת הליגה מול קבוצת התחתית של הפועל ירושלים. השאלה הגדולה היא כיצד יצליח דורון ג'מצ'י להחלים מפציעתו בשריר הבטן. ג'מצ'י, שנפצע כבר בתחילת המשחק מול ריאל מאדריד, עבר בסוף השבוע טיפולים יסודיים. היום הוא ינסה ליטול חלק באימון קבוצתו.

המחזור הי"ג בלאומית בסימן מאבקי התחתית

משחקי המחזור הי"ג יתמקדו בעיקר במאבקי התחתית. במרכזם יעמוד המשחק בין קבוצות הפועל איתן/גבת ומכבי ר"ג. שאר המשחקים: מכבי חיפה – אליצור נתניה, גליל עליון – הפועל ת"א, הפועל ר"ג – הפועל חולון, בית"ר ת"א – הפועל חיפה.

● הערב יערכו משחקי המחזור הי13 בליגה הארצית בכדורסל.

● מחוז צפון: הפועל בן שמואל – מכבי נתניה, הפועל עפולה – הפועל נהריה, מכבי כרמיאל – הפועל גיר דור, מכבי קרית מוצקין – מכבי בת גלים, הפועל מעוז חיים – הפועל כנרת, הפועל עין דור – מכבי חדרה.

● מחוז דרום: אליצור רמלה – הפועל אשקלון, אליצור קרית אונו – הפועל גבעתיים, מכבי ירושלים – אליצור ת"א, בית"ר ירושלים – מכבי חולון, אס"א ת"א – מכבי ירושלים, מכבי דרום ת"א – הפועל נען.

יותר מ־600 שחיינים השתתפו אתמול באליפות החורף של „הפועל" למשחים קצרים.

באליפות הבוגרים הושגו התוצאות הבאות: גברים – 50 מ' חופשי: 1. רזיאל רימר (עמק חפר) 25.05 ש'; 2. שגיא שטיגמן (עמק חפר) 25.91 ש'; 3. אודי זילברברג 26.35 ש'.

50 מ' גב: 1. אליאב טל (נתניה) 30.02 ש'; 2. זוהר גלילי (עמק חפר) 30.21 ש'; 3. ירון גלובוס (ים) 30.83 ש'.

50 מ' פרפר: 1. אודי זילברברג (ראשל"צ) 28.34 ש'; 2. נתן שגל (גליל עליון) 28.46 ש'; 3. זוהר גלילי (עמק חפר) 29.07 ש'.

50X4 מ' מ.א.: 1. עמק חפר 1:58.26 ד'; 2. בני שמעון 2:01.48 ד'; 3. נתניה 2:01.52 ד'.

נשים – 50 מ' חופשי: 1. ענת לויט (הוד השרון) 28.52 ש'; 2. נעמה שמיר (וייסגל) 30.14 ש'; 3. זוהר לבנברג (גליל עליון) 30.75 ש'.

50 מ' גב: 1. שרון אקסלרוד (נתניה) 35.01 ש'; 2. רותי שילה (ערד) 36.09 ש'; 3. נגה וייל (עמק יזרעאל) 36.43 ש'.

50 מ' פרפר: 1. יונה קרן (נתניה) 33.19 ש'; 2. יעל קסוביצקי (ימק"א) 33.67 ש'; 3. שרית בוקובזה (וייסגל) 33.83 ש'.

50X4 מ' מ.א. 1. נתניה 2:21.84 ד'; 2. וייסגל 2:25.66 ד'; 3. פ"ת 2:32.42 ד'.

דוד רוזי ממכבי ר"ג זכה אתמול באליפות ישראל לנוער עד גיל 15 במשקל עד 52 ק"ג. הוא הקדים את משה בוק.

יש עוד שביב של תקווה

[illegible]

פסק זמן

[illegible]

גזן בירן מקווינס־פארק (מימין) נוגח מעל שתקני סאוטהמפטון.

מנצ'סטר יונייטד בלמה את מסע הנצחונות של ארסנל

קבוצת מנצ'סטר יונייטד קטעה את שרשרת נצחונותיה והישגיה של ארסנל בשהנחילה לה את ההפסד הראשון לאחר 22 משחקים, כשגברה עליה באיצטדיון „אולד טרפורד" בתוצאה 0:2, לעיני 50 אלף צופים.

את השערים לזכות המנצחת הבקיעו הסקוטי הבין־לאומי גורדון סטראכאן בדקה ה־55, וטרי גיבסון בזמן הפציעות שלאחר 90 הדקות.

ארסנל נאלצה להופיע עם 10 שחקנים החל מן הדקה ה־65 לאחר שכדורגלנה קאטל הורחק מן השדה לאחר שספג שני כרטיסים צהובים. למרות הפסדה מוליכה עדיין ארסנל עם 52 נקודות מ־26 משחקים, ומקדימה בשתי נקודות את אברטון, שתארח היום בנוטינגהאם.

האלופה ליברפול, המדורגת שלישית, ניצחה את האחרונה בטבלה, ניוקאסל, 0:2 משעריהם של פול וולש ואיאן ראש (שערו ה־27 העונה). לליברפול 48 נקודות.

נצחון חוץ השיגה הספורד על אוקספורד 1:3.

נצחון מרשים השיגה טוטנהאם על אסטון וילה 0:3 משעריהם של סטיב הודג', שהבקיע שני שערים לרשת קבוצתו לשעבר, והבלגי ניקו קלאסן.

נצחון חוץ נוסף השיגה הסטהאם בקובנטרי 1:3, כשאת כל שלושת השערים לקבוצה הלונדונית הבקיע טוני קוטי. זו הפעם השלישית שהלוץ מצויין זה מבקיע שלושה שערים במשחק.

תוצאות נוספות: קווינס פארק ריינג'רס – סאותהמפטון 1:2 (את שער הנצחון הבקיע באניסטר); שפילד ונסדיי – צ'רלטון 1:1; לוטון – לסטר 0:1; נוריץ' – צ'לסי 2:2; וימבלדון – מנצ'סטר סיטי 0:0.

בליגה השנייה ניצחה המוליכה, פורטסמות, את ברייטון 0:1 ולה 51 נקודות. היא מקדימה בחמש נקודות את דרבי, שהשיגה נצחון חוץ גבוה על קבוצת הצמרת אולדהאם 1:4.

תוצאות נוספות: ברנסלי – קריסטל פאלס 0:1; גרימסבי – איפסוויץ' 1:1; לידס – בלקברן 0:0; מילוול – רדינג 1:2; פלימות – ברדפורד 2:3; סנדרלנד – האדרספילד 1:2; ווסט ברומיץ' – האל 1:1.

בסקוטלנד צועדת האלופה סלטיק בראש הטבלה עם 47 נקודות משלושים משחקים לאחר שהשיגה נצחון חוץ על פלקירק 1:2. היא מקדימה בשתי נקודות את יריבתה העירונית, ריינג'רס, שסיימה במגרשה בתיקו אפס עם אברדין. שוערה האנגלי של הריינג'רס, כריס וודס, הישווה את השיא הבריטי, כשלא ספג שער ב־12 משחקים רצופים.

תוצאות נוספות: הארטס – דאנדי 0:1; האמילטון – סנט מירן 1:0; דאנדי יונייטד – היברניאן 2:0; מאדרוול – קליידבנק 2:3.

באיירן – אנדרלכט ברבע הגמר

בהגרלת משחקי רבע גמר גביע אירופה בכדורגל, שהתקיימה בקלן, נקבע, כי בגביע האלופות יתמודדו בחודש מארס באיירן מינכן מול אנדרלכט בריסל.

שאר המשחקים: הכוכב האדום בלגרד – ריאל מאדריד; דינאמו קייב – בשיקטאש איסטנבול; אורטו – בריינס (דנמרק).

במחזיקות גביע ישחקו: סרגוסה – ויטושה סופיה; מאלמו – אייקס אמסטרדאם; בורדו – טורפדו מוסקווה; לוקומוטיב לייפציג – סיון (שוויץ).

בגביע אופ"א: ברצלונה – דאנדי יונייטד; מנשנגלאדבאך – גימאראייש; טורינו – טירול (אוסטריה); גטבורג – אינטר מילאנו.

דייגו מאראדונה הופיע בטוקיו

כוכב הכדורגל הארגנטיני דייגו מאראדונה הופיע בכל זאת במשחק הצדקה, שנערך בטוקיו, למרות פציעתו בקרסולו.

הוא עשה זאת, לפי דבריו, משום שרצה לשחק לצידו של אחיו הצעיר הוגו בנבחרת כוכבי דרום אמריקה, שניצחה את נבחרת יפן 0:1.

את שער הנצחון הבקיע הברזילאי זוסימאר.

את הנבחרת מאמריקה אימן קארלוס בילארדו, מאמנה של נבחרת ארגנטינה, שזכתה בגביע העולם.

יותר מ־1500 ילדים וילדות השתתפו בסידרת ה„גראנד־פרי" בטניס, שנערכה בשנת 1986. בסיום משחקי הגמר, שהתקיימו אתמול במרכז הטניס ברמת־השרון, נערך משחק ראווה לזוגות, בו התמודדו אלופי תחרות הילדים עד גיל 12, יואב לוינשטיין וערן שוורץ לצד אלופי המדינה, עמוס מנסדורף ושלמה גליקשטיין. בתמונה: גליקשטיין „מחמם" את בן זוגו הצעיר, לוינשטיין

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
תאריך 9.1.87

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה ארעית 27, 5 מקודית בגוש 3947.
לפי תכנית מתאר/תבנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור שטח צבורי פתוח ומותר לבנות עליה.
בקשת בעלי החלקה: להציב מבנה ארעי (קיוסק) לתקופה של שנתיים 31.8.88.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
ראשון לציון

מנדליקובה נישלה את מרטינה נאוורטילובה מהתואר במלבורן

הטניסאית הצ'כית אנה מנדליקובה בת ה־24 זכתה באליפות אוסטרליה הפתוחה במלבורן, כשניצחה את האלופה בשלוש השנים האחרונות, מרטינה נאוורטילובה, ילידת צ'כיה, בשתי מערכות 5:7, 6:7 לאחר שהאלופה בשנים הקודמות הצליחה במערכה השנייה להשוות מפיגור של 5:3 עד לשובר שוויון בו נכנעה 7:1.

זה היה נצחונה הראשון של מנדליקובה על בת מולדתה לאחר תשעה הפסדים רצופים. לאחר המשחק אמרה מרטינה: „לא היה לי ראש וגם רגלי לא פעלו כהלכה, מה עוד שיריבתי הפגינה את אחד ממשחקיה הטובים ביותר נגדי וכמובן שמגיע לה הנצחון והזכיה הראשונה באוסטרליה".

היום ייערך משחק גמר הגברים בין אלוף אשתקד השוודי שטפן אדברג והאוסטרלי פאט קאש, גיבור משחקי גביע דייוויס.

השוודי ניצח בחצי הגמר את האוסטרלי וולי מאסור 2:6, 4:6, 6:7 במשחק שערך כשעתיים, ואילו האוסטרלי ניצח את המדורג מספר 1, איוואן לנדל, 6:7, 7:5, 6:7, 4:6 במשחק, שארך ארבע שעות. אם קאש ינצח תהיה זו הפעם הראשונה שטניסאי אוסטרלי זוכה בתואר מאז 1976, בה זכה בתואר מרק ארמונדסון.

הצ'כית הנה מנדליקובה משתעשעת עם גור קנגורו לפני שחוללה הפתעה בגמר אליפות אוסטרליה הפתוחה, בו גברה על מס. 1 בעולם, מרטינה נאוורטילובה

תואר הזוגות לגברים נפל בידי השוודים אנדרס יאריד ואדברג, שגברו בגמר על צמד אוסטרלי דוהאן וורדל, ואילו בתואר לזוגות מעורבים זכה הזוג מארה"ב זינה גאריסון ושרווד סטיוארט, שגבר בגמר על זוג בריטי, קאסל והובס.

איטליה – מאלטה 0:5

נבחרת הכדורגל של איטליה השיגה את נצחונה השלישי הרצוף בבית מספר 2 במוקדמות אליפות אירופה, כאשר הביסה בברגאמו את נבחרתה הזעירה של מאלטה בשיעור 0:5.

במשחק הראשון, שהיה לפני יותר מחודש בוואלטה, ניצחו האיטלקים 0:2.

איטליה עלתה לראש הטבלה כשלה 6 נקודות משלושה משחקים, והיא מקדימה בנקודה את שוודיה.

את השערים הבקיעו אלטובלי (2), באני, ויאלי ודונדוני.

פלאטיני לדוכן העדים

קפטן נבחרת צרפת בכדורגל, מישל פלאטיני, המשחק בשורות הקבוצה האיטלקית יובנטוס, עלול בקרוב להופיע על דוכן העדים במשפט, שיערך בעיר ליון נגד מועדון סנט אטיין, אשר העלים הוצאות ותשלומים ממס ההכנסה הצרפתי.

המקרה היה בשנים 1978־1982, כשהנהלת המועדון שילמה כספים ל־10 כדורגלנים, בתוכם מישל פלאטיני, והתשלומים לא נרשמו בספרי החשבונות. מדובר בסכום של 2 מליון לישי"ש ומעורבים בשערוריה הכספית 20 איש, 10 מהנהלת הקבוצה ו־10 כדורגלנים. ביניתיים הושעה מתפקידו נשיא המועדון, רוז'ה רושה.

מישל פלאטיני ייאלץ להוכיח אם הסכומים שקיבל היו כשרים.

ריץ 100 מטר ב־9.7 שניות

הרץ המהיר ביותר בעולם, הקנדי בן ג'ונסון, הדהים את מומחי השעון, כאשר גמע את מאת המטרים ב־9.7 שניות.

הישגו טוב יותר מהשיא העולמי של האמריקאי קלווין סמית (9.93 שניות), אולם לא יוכר מכיון שרוח חזקה מעל למותר נשבה בגבו בעת הריצה.

שלח יאמן את נבחרת הנכים

מאת אברהם תשובה

ההתאחדות הישראלית לספורט נכים מינתה את שמעון שלח למאמן נבחרת הגברים בכדורסל וכעוזרו נתמנה אלי לאור.

כמאמן נבחרת הנשים מונה דני שחר. שתי הנבחרות יחלו בתחילת פברואר בהכנות לאליפות אירופה בכדורסל נכים, שתערך במאי בצרפת.

הראל – אלוף „מכבי" בחרב

באליפות „מכבי" ישראל במקצוע החרב עד גיל 20, שנערכה במכון וינגייט, זכה ארז הראל ממכבי ר"ג עם 8 נצחונות מ־8 קרבות הגמר.

בקרב המכריע גבר על יצחק סלובודיאנסקי ממכבי נתניה 2:5. המנוצח סיים במקום השני עם 7 נצחונות. במקום השלישי דורג רביב מימון ממכבי נתניה עם 5 נצחונות, שהקדים את יצחק גפן ממכבי־נתניה רק בהפרש „טושים" (פגיעות).

באליפות עד גיל 14 זכו בבכורה שלושה סייפים ממכבי חיפה: 1. שי גולדברג עם 5 נצחונות מ־5 קרבות הגמר; 2. מרק פישמן עם 4 נצחונות; 3. יהושע פרידלנד עם 3 נצחונות.

אלוף הדרג של ישראל לבוגרים, גל גיא מר"ג, שימש כשופט ראשי.

יאיר קרני ומול שלום הוכתרו אתמול כאלופי ההתאחדות העובדת במרוצי שדה. קרני הקדים את עדי חלילי ומיכה כבן מגליל עליון. מול שלום הקדימה את רחל שמידט ורותה סיירון. בין הותיקים זכה אלי רון. מעל גיל 50 זכה יצחק אדיר מקיבוץ עינת. בין הנערים סיים ראשון משה לוי.

הגשמים החזקים שירדו בשבת פגעו במשחקי הטניס במסגרת סבב ישראל. במשחקים שנערכו ביום שישי הושגו התוצאות הבאות:
רביב ויידנפלד – עופר גולן 0:6,1:6; מנשה צור – רפי דרבש 2:6,1:6; בועז מרנשטיין – עוזי יעקובי 2:6,1:6.

כפר מנדא „גנבה ההצגה" בגביע

מאת ברוך דגן

קבוצת הפועל כפר מנדא מליגה ב' חוללה את ההפתעה הגדולה ביותר בסיבוב השביעי בגביע המדינה בכדורגל כאשר הכניעה את נציגת ליגה א', מכבי אור עקיבא, 0:1.

גם הפועל באר־יעקב מליגה ב' תיחשב כקוטלת ענקים לאחר שהדיחה את הפועל ירוחם מליגה א' 2:3 בקרב בעיטות 11 מ'.

הצטרפותן של קבוצות ליגה א' למעגל המשחקים לא הולידה הפתעות רבות ורוב הקבוצות הבכירות העפילו לשלב הבא. נס־ציונה מליגה ב' הודחה, אמנם, ע"י הפועל בת־ים, אולם כפתה על הבת־ימים הארכה וקרב מהנקודה הלבנה.

שלושה משחקים בוטלו בגלל הגשם: הפועל נצרת־עילית – הפועל דיר־חנא; הפועל ראשל"צ – בית"ר פ"ת; הפועל כרמיאל – הפועל בני־נצרת.

בסיבוב השמיני, שייערך בשלושה בפברואר, יצטרפו למשחקים קבוצות הליגה הארצית.

המשחקים

הפועל כפר מנדא – מכבי אור־עקיבא 0:1.
הפועל באר־יעקב – הפועל ירוחם 2:3 (בבעיטות 11 מ').
הפועל בת־ים – נס־ציונה 4:5 (בבעיטות 11 מ'). בתום המועד החוקי הסתיים המשחק בתיקו אפס.
הפועל טייבה – הפועל ערערה 3:4 (בבעיטות 11 מ').
בית"ר כפר יונה – הפועל נחלת־יהודה 1:2.
הפועל אופקים – מכבי קרית־מלאכי 1:5.

בגבעת־אולגה: הפועל רעננה – הפועל גבעת אולגה 1:2. האורחים הוליכו ביתרון משעריהם של כרשיש (33) וזפרג'ן (45) לפני שהמקומי זקן צימק בדקה ה־65. שפט זועבי לעיני 50 צופים.

בקרית־מלאכי: בית"ר באר־שבע – הפועל קרית־מלאכי 1:3. דווקא האורחים גילו עליונות והבקיעו ע"י בסיס (30, בבעיטת 11 מ') ותורג'מן (60,88). בתוך לבך אברהם שער למארחים בדקה ה־70 מהנקודה הלבנה. שפט ביבי, 300 צופים.

באור־יהודה: הפועל אזור – הפועל אור־יהודה 0:1. שאול פרץ הכריע את המאבק בדקה ה־80. שפט יזבק, 300 צופים.

בחיפה: בית"ר חיפה – הפועל דלית אל כרמל 0:2. החיפאים לא נתקלו בבעיות מיוחדות והבקיעו ע"י אלון (16) ועידו (26). שפט שחר, 200 צופים.

בטירת־הכרמל: הפועל קרית־שמונה – הפועל טירת־הכרמל 0:2. הצפוניים נהנו מעדיפות בכושר ההבקעה. השערים: סלמה (52) קלימו (80). שפט רוזנברג, 100 צופים.

בקרית־אתא: הפועל קרית־אתא – הפועל עליה כפ"ס 0:4. יום מוצלח של האורחים, שהביאו שערים מרגלי ממן (15), סרוף (44), וקסמן (60) ועזרן (72). שפט אלנקוה, 100 צופים.

הפועל רמת־השרון – הפועל גבעת־שמואל 1:3.

הניחוש הנכון

1. בני־יהודה – מכ. נתניה	2
2. הפועל ת"א – הפועל פ"ת	1
3. הפועל כפ"ס – שמשון	2
4. מכ. חיפה – בי. נתניה	1
5. מכבי פ"ת – מכבי יבנה	2
6. מכבי ת"א – בית"ר ת"א	1
7. מכבי יפו – הפועל ב"ש	2
8. הפ. לוד – בית"ר ים	2
9. יהוד – הפועל חדרה	1
10. הפועל עכו – הפ. ים	1
11. בית־שאן – הפ. טבריה	2
12. בית"ר רמלה – הפ. חיפה	X
13. דימונה – מכבי עמידר	X
14. הפועל ר"ג – שעריים	X

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה – מדור חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה – 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שירות כמפורט להלן:
מס' המכרז הנושא
13587 התקשרות שנתית להדפסות החברה.
13702 ארגזי מבטיחים לרשת.
13711 מחזיק מרחק משולש.
13718 ארגז התפצלות עילי לכבלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו 12.2.87

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00־13.00 למדור חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. – הצעה ללא אישורים בני תוקף – לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חוזרים לעתונות טובה
דבר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לבנות בנין בן ארבע קומות בהקלה בקו בנין צדדי ואחורי במסגרת 10% להעברת אחוזים מקומה לקומה ברחוב בר גיורא מס' 8 גוש 7092 חלקה 75.
תיק בנין 008־022.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

*** חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965**
מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה בדבר הפקדת תכנית / מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה רחובות הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית / מתאר מקומית מס' רח/5/183" ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: קביעת חלוקת השטח למגרשי בניה.
שינוי יעוד מאזור מגורים ב', אזור מיוחד ושטח לבנייני ציבור לאזור מגורים א' מיוחד ולבנין ציבור. שינוי תוואי דרך וקביעת דרכים חדשות.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3779 חלקות 29־31, 62, 68, 80, 87, 90, 92, 96, חלק מחלקות 4, 16, 18, 19, 20, 61, 103. גוש 5811 חלקות 28, 29 וחלק מחלקות 27, 45.
גוש 3769 חלק מחלקות 18, 27, כפר גבירול.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פירוט התנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות, שעליהן היא מסתמכת.

(–) ד. שייש
דב שייש
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: 3.12.1986

בלשכת ההוצאה לפועל בחיפה
תיק 86־7907
הודעה בדבר מכירה פומבית של מטלטלין

ביום 2.2.87 בשעה 15.15 יוצאו למכירה פומבית המטלטלין של החייבים דוד מגור ומגור שרותי מזון בע"מ לגבית חוב בסך 26,4000 דולר הבגי"ע לזוכה „אלסינט בע"מ".
תאור המטלטלין פורסם במודעה בלשכת ההוצל"פ בחיפה. המטלטלין כולל רכב פורד טרנזיט מס' 978־779 ופיאט פיוארינו מס' 83־895־49.
המכירה תתקיים במחסני אלסינט בטירת הכרמל וליד מוסך מבנו טסה.
כל המעונין יוכל לבדוק את המטלטלין העומדים למכירה כאמור בתאום עם מר כהן משה מאלסינט טלפון 540־540.
על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים, האגרות וההיטלים אשר מכח כל דין חלים על תקנה וכן 15% מהמחיר למנהל המכירות. אם אינו פקיד הוצל"פ.

ח. גלזר, עו"ד
כ' המוציא לפועל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי המרכז
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תבנית המקרא „שינוי תבנית מפורטת מס' מם / 4046" ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: קביעת קוי בנין למגורים ולבריכת שחיה.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התבנית: גוש 6691 חלקה 27 מגרש 649, גוש 6683 חלקה 126, רחוב הדרום סביון.
כל המעונין בשינוי התבנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התבנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התבנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פירוט התנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. זהבי
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז המרכז
26.12.86

בבית המשפט המחוזי חיפה
תיק מס' 40/87

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג – 1983
ובענין החברה אקסאסק מחשבים בע"מ
ובענין המבקשים: מרצל כץ ואחרים
בקשת פירוק

נמסרת בזה מודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל בהשגחת בית המשפט המחוזי של אקסאסק מחשבים בע"מ הוגשה ביום 8.1.87 לבית המשפט הנזכר לעיל על־ידי מר מרצל כץ ואחרים, וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב לדין בחיפה ביום 25.3.87 וכל נושה או משתתף של החברה הנאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, יכול להופיע לשם כך בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך־הדין שלו וכל נושה או משתתף של החברה הנאת הדורש העתקה מן הבקשה הזאת יקבלנה מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעד ההעתקה.

כ. פרינצ'בסקי, עו"ד
רחוב חסן שוקרי 4
חיפה 33111

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לאיש החתום לעיל הודעה על רצונו זה. בהודעה יפורשו השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או ע"י עורך־הדין שלו או שלה (אם יש להם עורך־דין) וצריך למסרה או – אם היא נשלחת ע"י הדואר – צריך לשלחה, באופן שתספיק להגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה אחת אחרי הצהריים של יום 24.3.87.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה בקו־בנין ולהוות לפי קו הבניה באותו קטע רחוב.
ברחוב ברנר מס' 19 גוש 6933 חלקה 76
תיק בנין 019־3/0017
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי מחוז הדרום
הודעה בדבר הפקדת תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון מחוז הדרום הופקדה תבנית הנקראת מס' 158/03/11 – צומת שוקת
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות התבנית:
א. לייעד את השטחים המסומנים באדום לדרך ולסלילת כביש.
ב. לייעד את השטח המותחם להקמת גשרים, גשרונים, תעלות, גדרות, קירות תומכים וכן לביצוע כל עבודות חפירה, מילוי הדריסה הכרוכים בסלילת הכביש.
ג. מניעה וביטול דרכים.
ד. הסדר הסתעפויות וצמתים.
ה. שינוי יעוד שטח מקרקע חקלאית לדרך ומדרך לקרקע חקלאית.
ואלה הם השטחים הכלולים בתבנית:
שטח התבנית: כ־100 דונם.
גושים: 100056 – 100012.
דרך מס' 31 – צומת שוקת.
כל המעוניין בתבנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התבנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התבנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

שיקום חולי לב — טיפול לכל החיים

בארה"ב מאמצים את שיטותיו של פרופ' קלרמן לשיקום חולי לב

מאת רבקה הרניש

עול גדול עשתה תנועת נעמת למנהל המכון לשיקום חולי לב במרכז הרפואי על שם „שיבא", פרופ' יאן קלרמן, כאשר הציגה אותו בהודעותיה לציבור כ„אנטי־פמיניסט", המסרב לקבל לטיפול שיקומי קבוצה של 11 נשים. נעמת התעלמה לחלוטין מן העובדה, שבמקביל לקבוצת הנשים ממתינה להיכלל במסגרת השיקומית, זה שנה וחצי, גם קבוצה של 49 גברים.

היקף הפעילות הטיפולית במכון לשיקום חולי לב מוכתב על־ידי תקציבים לשעות עבודה ותקנים. היום הגיע המכון לשיא יכולת תפקודו במסגרת התקציבית הקיימת: שש וחצי שעות עבודה שיקומית כל יום במשך חמישה ימים בשבוע עם כ־300 חולים הנמצאים בטיפול. ימי ו' בשבוע מוקדשים לטיפול במכשור ולעיבוד תיקים רפואיים. כדי לענות על הצרכים הנוספים די בעוד שלוש שעות עבודה ביום וב־40 אחוז תקנים לחמישה עובדים — רופא אחד, אחות מוסמכת אחת, שתי סכבאיות ופיזיותרפיסטית אחת.

קביעת העדיפויות במערכת הבריאות היא, כידוע, בסמכותו הבלבדית של משרד הבריאות. ובאי, הצרכים דוחקים בכל מקום ומקום, וההחלטות שחייבים לקבל ראשי משרד הבריאות אינן קלות, כי לא מעטות מהן נוגעות לחיים או למוות. מכל מקום, עובדה היא, שמחלות הלב הנובעות מטרשת עורקים הן היום הבעיה הבריאותית הראשית בעולם המודרני, כולל ישראל, מבחינת התחלואה והתמותה כאחת. אוטם שריר הלב — התקף הלב — שנגרם על־ידי חסימות בעורקים הכליליים שמספקים דם לשריר הלב הוא סיבת המוות הראשונה במעלה בעולם המערבי.

גם לנשים מגיע

ההתקדמות הרבה, שחלה בשנים האחרונות בתחום הטיפולים הכירורגיים במחלת הלב — ניתוח לב פתוח, הרחבת העורקים החסומים באמצעות „בלון" ועד להשתלות לב — נותנת תשובה זמנית בלבד. היא איננה מרפאת את המחלה, הלא היא טרשת עורקים — טוען פרופ' קלרמן. לדבריו, החולים אינם מודעים לעובדה, כי כעבור זמן, לפעמים פחות משנה ולפעמים כמה וכמה שנים, העורקים שוב נחסמים ושוב נשקפת לאיש סכנה של התקף נוסף. הוא מאמין כי אחת הדרכים למנוע הישנות התופעה היא טיפול שיקומי כוללני, שהוא טיפול לכל החיים, ואמנם תורה זו, שהוא מיישם אותה במכון לשיקום חולי לב ב„שיבא", אומצה בשנים האחרונות על־ידי מרכזים רפואיים מכובדים בארה"ב ועוררה עניין רב בכנס הבין־לאומי של רופאים קרדיולוגים במוסקווה, שנערך לפני ארבע שנים. במשך כמעט 25 שנות קיומו של המכון שהקים פרופ' קלרמן ב־1962 הוא פרסם 115 עבודות מחקר על שיקום חולי לב וביצע הרבה סקרים רפואיים על־פי הזמנת מוסדות בריאות וסעד אמריקאיים.

במכון לשיקום חולי לב ב„שיבא" מטופלים, כאמור, כ־300 חולים. כולם גברים. העובדה שעוררה עליו את הקצף של נעמת. ומדוע רק גברים? „במחקר שעשינו עם הקמת המכון, ב־1962, מצאנו שעל כל 13 גברים חולי לב יש רק אשה אחת חולת לב" — מסביר פרופ' קלרמן. לדבריו, רק בשנים האחרונות נותן השינוי באורח החיים של האשה המודרנית את אותותיו גם בתחום מחלות לב. „אינני יכול לנקוב מספרים מדויקים, כי לא ערכנו סקרים, אבל אין לי שום ספק, שתחלואת הלב בקרב נשים עלתה מאז במידה ניכרת" — אומר פרופ' קלרמן.

כיוון שכך, הרי גם הנשים זקוקות כיום לטיפול שיקומי, בעקבות התקפי לב, בדיוק באותה המידה כמו הגברים. המעגל הולך ומתרחב, כי לדעתו של פרופ' קלרמן זקוקים לטיפול שיקומי גם החולים, שטיפול נמרץ הצליח להמס קרישים בדמם, וכן אלה שעברו טיפול של הרחבת עורקים על־ידי „בלון". זקוקים לשיקום גם מושתלי לב, ואמנם באחד המרכזים הרפואיים בארה"ב מטפלים בחולים כאלה לפי השיטות השיקומיות שפיתח פרופ' קלרמן. עם זאת הוא מדגיש, שלא כל חולי לב מתאימים לתכנית השיקום. „קיימים מצבים בלב שאינם מאפשרים פעילות שיקומית וזו אף עלולה לגרום להם נזק. צריך בסיס פיסיולוגי כדי לבנות אלמנטים של מאמץ פיסי" — אומר פרופ' קלרמן.

הרוב נושרים

הגישה של מניעה משנית הרחיבה את תחום הפעילות של שיקום חולי הלב. שנים רבות היתה מושתתת על תרגול גופני בלבד — תרגילי התעמלות שונים, הליכה ממושכת וריצה קלה. ואילו היום רק 13% מכלל המטופלים במכון מקבלים אימון גופני בלבד. הרוב מקבלים טיפול גם בעזרת תרופות, הדרכה בשינוי הרגלי החיים, ביניהם תזונה ועישון (למען הדיוק: אי־עישון), ייעוץ משפחתי והדרכה מינית, טיפול בלחץ דם, בסוכרת, בהפרעות קצב ועוד. נוסף על כך מבצעים במכון בדיקות בלתי־פולשניות והערכה תקופתית של מצב החולה.

פרופ' קלרמן גורס, כי במדינות כמו ישראל, שיש בהן שירותי רפואה ציבוריים הנתמכים על־ידי הממשלה או גורם מוסדי אחר, קל יותר להפעיל

פרופ' יאן קלרמן: התמותה ירדה לשליש

תכנית של שיקום חולי לב במסגרת קהילתית מאשר במדינות שבהן הרפואה הפרטית מושלת בכיפה. עם זאת דווקא בישראל נכשלו עד כה התכניות לשיקום חולי לב במסגרת הקהילה. בשנים 1963—1964 הופעלה בקיבוצים רמת־הכובש והפנה תכנית לשיקום חולי לב בהנחיית המכון של פרופ' קלרמן. 85% מן החולים שהשתתפו בתכנית נשרו. נכשלו גם תכניות לפעילות עצמית־מודרכת של החולים. בשנים 1962—1967 הפעיל המכון פעילות שיקומית בקבוצות במסגרת תכנית של 16 שבועות. בתום הקורס קיבלו משתתפיו הדרכה מדויקת להמשך הפעילות בכוחות עצמם. כעבור ארבעה חודשים הוזמנו לביקורת במכון ואז התברר, כי 90% מהם הפסיקו את הפעילות העצמית. „אנחנו עם לא ממושמע וחסר כוח התמדה" — טוען פרופ' קלרמן.

טיפול בשלב השלישי

ואמנם ניתנת להיאמר, כי תכנית שיקום לחולי לב היא היום נושא מורכב ומסובך. השלב הראשון של השיקום מתחיל ליד מיטת החולה. היום מוסכם על כל הקרדיולוגים כמעט, שמנוחה ממושכת במיטה לאחר התקף לב, בביה"ח או בבית, מזיקה לחולה, והם דוגלים בניעות מוקדמת ככל האפשר. „התפיסה של שיקום מוקדם חייבת להיות מופעלת כבר ליד מיטת החולה, בתנאי שלא אובחנו אצל החולה סימנים של אי ספיקת לב, הפרעות קצב לא־מבוקרות או הפרעות הובלה, תעוקת לב מתמשכת או מחלת חום" — מסביר פרופ' קלרמן. לדבריו, הדרכה פסיכולוגית והרגלי התעמלות קלים ביותר יקצרו באופן ניכר את התקופה של חוסר תנועה. הליכה איטית ועידוד הפציינט למילוי צרכיו ההיגייניים באופן עצמאי יקצרו את משך שהותו בביה"ח.

השלב השני מתייחס לפרק הזמן שבין שבועיים עד שמונה שבועות מאז המאורע החריף. בשלב זה מראה החולה התקדמות מהירה לקראת חזרתו לעבודה. לגבי המודדים השיקומיים שיש להפעיל בשלב השני נטושה מחלוקת בין הרופאים. במספר מרכזים רפואיים נותנים לחולה אימון גופני מרבי החל ב־30 יום לאחר הארוע החריף, אולם הדעות חלוקות לגבי העוצמה הרצויה של תרגול זה לנוכח העובדה, שיותר מ־85% מן החולים שגילם פחות מ־65 שנה נמנים עם אנשי „הצווארון הלבן", עבודתם אינה דורשת מאמץ פיסי והם יכולים לחזור באופן הדרגתי לתעסוקתם הקודמת גם בלי להגיע לכושר גופני מלא.

השלב השלישי הוא השלב שלאחר ההחלמה — בין שמונה לשישה־עשר שבועות לאחר האירוע החריף. בשלב זה יש להפעיל תהליך שיקומי סגרתי ומבוקר לגבי כל חולה, אם אין הוראות־נגד מוחלטות או יחסיות. זה השלב שעוסק בו פרופ' קלרמן, בעוד מכון הלב ב„שיבא", שנוהל בידי פרופ' הנרי נויפלד ז"ל עד למותו לפני כחודש, עוסק בשני השלבים הראשונים של השיקום.

91% חוזרים לעבודה

אומר פרופ' קלרמן: „כל אדם העובר התקף לב או ניתוח לב, והוא מתאים לשיקום לפי הקריטריונים הקיימים, חייב לקבל את הטיפול השיקומי, כי רק השיקום יאפשר לו שמירה מרבית על איכות חייו".

נכון להיום, כל הסקרים מראים, כי ישראל נמצאת בראש המדינות מבחינת שיבתם של נפגעי מחלת לב לעבודה ללא כל תכנית שיקומית מודרכת. תוצאות הסקר, שנערך במרכז הרפואי „שיבא" בחולים שאושפזו עקב אוטם שריר הלב במשך חמש שנים, מראות כי 91% מהם חוזרים לעבודה ללא כל תכנית שיקומית מודרכת, ורק 10% החליפו את תעסוקתם בקלה יותר. המספרים המקבילים בארצות אחרות הם 86% בבריטניה, 83% בשוודיה, 70% עד 80% בארה"ב ו־79% בפינלנד. פרופ' קלרמן סבור, כי הסיבה לשיעור הגבוה של הישראלים החוזרים לעבודה לאחר התקף לב היא סוציו־אקונומית. „אדם שאינו מכוסה על־ידי ביטוח צריך לחזור לעבודה כדי להתקיים" — הוא אומר ומציין, כי 17% מן הישראלים שחזרו לעבודה לא היו עדיין בשלים לכך מבחינה רפואית.

„המחקרים שלנו ושל חוקרים אחרים בעולם הוכיחו שאיכות החיים משתפרת במידה ניכרת אם החולה, ואפילו זה החוזר לעבודה בכוחות עצמו, משתתף בתכנית שיקומית מבוקרת" — אומר פרופ' קלרמן ומסביר: „הסיבה לשיפור זה נעוצה לא רק בשיפור היכולת הפיסית, אלא גם בשיפור היציבות האמוציונלית והבטחון העצמי של החולה".

לפי אומדן גס מתים בארץ בשנה כ־5,000 חולי לב, מספר הלוקים במחלות לב גדול פי שישה, וכן יש עוד אלפים רבים הנפגעים במחלת לב סמויה בלי לדעת עליה. הרפואה המודרנית מודעת היטב לחשיבותה של המניעה הראשונית, אך במצב השורר היום פועלים בתחום זה רק ארגונים וולונטריים, כגון „לב אל לב" — האגודה הישראלית למלחמה במחלות הלב. „איך יכולים אנחנו, הרופאים, לחשוב על מניעה ראשונית, כל עוד אין ביכולתנו לתת שיקום לכל חולי הלב הזקוקים לכך?" — אומר פרופ' קלרמן.

אי היכולת של מערכת הבריאות בארץ להבטיח שיקום לכל האנשים הזקוקים לשיקום הלב היא בעיה כאובה מאוד. במחקר המבוקר, שנעשה במכון לשיקום חולי לב ב„שיבא", שבוצע על בסיס מעקב של 13 שנים, נמצא שיעור תמותה של 0.8% לשנה בקבוצת שיקום ממושך, לעומת שיעורי תמותה של 2.4% ו־2.7% בקבוצות הביקורת, שלא עברו שיקום — ומספרים אלה הם הסיפור כולו.

חוקרים בירושלים תיקנו מומים מולדים בעכברים

חוקרים מהאוניברסיטה העברית בירושלים הצליחו לראשונה לתקן מומים התנהגותיים מולדים בעכברים על־ידי שתילת תאי מוח.

ד"ר יוסף ינאי וחוקרים, מהמעבדה ע"ש מלוין ואלינור רוס לחקר מומי מוח מולדים במחלקה לאנטומיה ואמבריולוגיה שבפקולטה לרפואה של האוניברסיטה העברית בירושלים, הצליחו לתקן מומים מולדים במוחות עכברים ולשפר את יכולתם לפתור בעיות מרחביות, על־ידי שתילת רקמת מוח, שנלקחה מעוברי עכברים בריאים, באיזור הפגוע של המוח.

מומים מולדים אצל בני־אדם ובעלי־חיים נוצרים בשלב העוברי. הם גורמים בין השאר בעיות בהתנהגות, כגון קשיים בפתרון בעיות שונות, קשיים בלימוד קרוא וכתוב או אף פיגור.

נסיונות לשתול רקמות במוח הפגוע החלו לאחר שהתברר במחקרים שונים, כי במוח לא מתעוררת בעיה של דחיית הרקמה המושתלת וכי הרקמה המושתלת יוצרת קשרים פונקציונליים במוח. בדרך־כלל המיקום המדויק של הפגיעה המוחית אינו ידוע. ד"ר ינאי עקף בעיה זאת על־ידי גרימת המום המולד באופן מלאכותי: הוא נתן את הסם פנוברביטול לעכברות הרות ועקב כך נולדו עכברים המתקשים להתמצא במבוכים ואשר התנהגותם דומה להתנהגותם של אנשים חולי אלצהיימר. הפגיעה היתה ביילודים בלבד, ולא באמותיהם.

מחקרים שנערכו במוחות העכברים האלו הראו, כי הבעיה ההתנהגותית מקורה בפגיעה בהיפוקמפוס — אזור מאזורי המוח. שתילת רקמת מוח מעוברי עכברים בריאים באיזור הפגוע בהיפוקמפוס של העכברים הפגועים שיפרה מאוד את יכולתם של האחרונים להתמצא במבוכים. בדיקות נוספות הראו, כי רקמת המוח השתולה נקלטה וכי האזור הפגוע „תוקן".

שתילת רקמות כדי לתקן פגיעות במוח אינה חדשה, אך זו הפעם הראשונה שחוקרים הצליחו לתקן פגיעה התנהגותית מולדת על־ידי תיקון המום המולד. ישראל היא מרכז עולמי לחקר מומים מולדים. המעבדה באוניברסיטה העברית היא כיום מרכז המחקר היחיד בעולם, העוסק בחקר תיקון מומים מולדים על־ידי שתילת רקמת מוח.

החוקרים סבורים, כי מחקר זה יהווה בסיס למחקרים נוספים בעתיד, העשויים להוביל לתיקון מומים מולדים גם באדם. הכוונה הן למומים גנטיים והן למומים שנגרמו על־ידי גורמים שונים בזמן ההריון.

ממדיניות נפט ומים ועד מרפאות קופ"ח

עם חילופי הגברי בהנהלת מוסד שמואל נאמן

מאת יוסף מיכלסקי

בתחילת השנה האזרחית נערכו חילופי גברי במוסד נאמן שליד הטכניון בחיפה. מנהלו החדש הוא פרופ' זאב תדמור, הבא להחליף את פרופ' גד חצרוני, שמילא תפקיד זה במשך חמש וחצי שנים.

מוסד שמואל נאמן למחקר מתקדם במדע ובטכנולוגיה החל לפעול בטכניון בשנת 1978. הוא נשען על קרן של 6 מיליון דולר, שנאספה על־ידי הנדבן היהודי שמואל נאמן; פירותיה של קרן זו משמשים לעריכת מחקרים. מחקרים רבים ממומנים על־ידי הקרן במחציתם, בעוד את המחצית השניה מכסה מזמין המחקר, למשל משרד ממשלתי זה או אחר.

בתום כהונתו הממושכת מעלה פרופ' חצרוני מקצת הקווים המנחים את פעולת המוסד. תפקיד המוסד, הוא מסביר, לספק למקבלי ההחלטות — שרי ממשלה וכדומה — מידע ברמה לאומית, על־פי תהליך מסודר של קבלת החלטות. „תהליך קבלת ההחלטות במישור הלאומי צריך להיות בנוי בצורת משולש. בקודקוד העליון שלו ניצב נבחר הציבור — הפוליטיקאי, כגון שר בממשלה. בקודקוד השני ניצב המומחה המסוגל לספק לנבחר הציבור את הרקע הטכני־מדעי הדרוש לקבלת ההחלטה, בהגישו לו אלטרנטיבות שונות, ובקודקוד השלישי פועל חוקר ביצועים ברמה גבוהה. המוסד איננו מגיש המלצות ואינו מקבל החלטות — הוא רק מציג אלטרנטיבות, ונבחר הציבור הוא שצריך לבחור ביניהן. החלטות נציגי השלטון אינן מחייבות את המוסד. „ברוך יה יש סיכוי, שההחלטות ברמה הלאומית יתקבלו על בסיס מוצק ומבוסס הן ולא יהיו חפוזות או מושתתות על אינטואיציה או על רגשות", אומר פרופ' חצרוני.

כדוגמה מביא המנהל הפורש של מוסד נאמן את המחקר על משק הדלק. למוסדות בארץ חסרו נתונים אמיתיים ומסודרים על מחירי הדלקים. המוסד חקר את הנושא, מסר את הנתונים למשרד האנרגיה, ו„אני שמח לציין, שההחלטות שקיבל השר משה שחל לא היו בניגוד למסקנות המחקר שלנו".

נושא אחר שחקר מוסד נאמן, במשך שבע שנים, יחד עם אנשים מבחוץ שהיו קשורים בו (למשל, ד"ר נתן אורד, כיום מנכ"ל משרד האנרגיה), היה משק המים. לנושא זה יש נגיעה להרבה מגזרים של חיינו: חקלאות, אנרגיה, תעשיה, בטחון ואפילו

פרופ' גד חצרוני: להציג אלטרנטיבות

דמוגרפיה. תוצאות המחקרים ואלה נודעו בסדנאות רבות בארץ, בפגישות עם אנשי „מימסד המים", והן אף הוצגו בצורה מרוכזת לפני קבוצת סנטורים מארה"ב, אשר התעניינו אם אפשר ליישמן גם במדינות שונות בארה"ב, שאף הן סובלות ממחסור חמור במים — ולא רק מדינות צחיחות כמו אריזונה, אלא אפילו מדינה כמו קליפורניה.

מחקר אחר נגע לתכנית ההוראה בטכניון בשנת 2000 (כפי שסיפרנו לא מכבר במדור זה). כן שרטט מוסד נאמן פרויקט של הרפואה הקהילתית, שמטרתו לשפר את השירותים הניתנים לחברי קופת־חולים במרפאות ולהקל על העומס בבתי־החולים ובחדרי המיון. יצוין ששתי מרפאות חדשות של קופ"ח במחוז הצפון, אחת ברוממה שבחיפה ושניה באיזור משגב שבגליל, כבר פעלות על־פי השיטות החדשות.

את רוב המחקרים של מוסד נאמן עורכים מדעני הטכניון, אולם בעת הצורך מוזמנים להשתתף גם מומחים ממוסדות אחרים, בעיקר מן האוניברסיטאות השונות בארץ.

פרופ' חצרוני מציין, שבעבודה השוטפת של המוסד קיים מעין קונפליקט בינו מצד אחד ובין הטכניון והאוניברסיטאות מצד שני. מטבע הדברים עוסקים אנשי הטכניון במדעים מדויקים מאוד ובנושאים הניתנים לכימות (קוונטיזציה), בעוד המחקרים שעורך מוסד נאמן נוגעים לבעיות כלליות יותר, למשל לדפוסי ההתנהגות של תושבי שכונות המצוקה. קיים קונפליקט גם עם משרדי הממשלה. מחקרי המוסד מכוונים לפתרון בעיות לטווח של שנים רבות, בעוד כהונתו הממוצעת של שר נמשכת רק כשנתיים. „אם על שר החקלאות לוחצת היום בעיית המושבים והוא צריך לפתור אותה באופן דחוף, מובן שבעיות המים, שהן בעיות לטווח ארוך, יורדות למקום שני בסדר העדיפויות שלו", אומר המנהל הפורש. אך למרות זאת, הוא מוסיף, קיימים יחסים של כבוד הדדי בין מוסד נאמן לבין הממסד השלטוני. הראיה לכך היא כמות המחקרים שמוזמנים במוסד וההקשבה ההולכת וגוברת לדעתו המקצועית — מסכם פרופ' גד חצרוני.

כרישים בנגב

מאת אמיר רוזנבליט

שן של כריש ענקי, שחי לפני כארבעה מיליוני שנה במקום שבו שוכנת היום באר־שבע, נמצאה לפני כעשרה ימים ליד ה„קאנטרי קלאב" במבואותיה הצפוניים של בירת הנגב. מימצא זה מחזק את ההשערה של מדענים, כי בסמוך לתקופה זו, בעת שאיזור הים התיכון היה יבש, זרמו מי ים בקניון באר־שבע, הנמשך מדימונה עד עזה.

השן, בגודל של 4.5 ס"מ, נמצאה על־ידי יהודה בן־רייס, אחד ממדריכי חוגי הסיור של החברה להגנת הטבע בבאר־שבע, ששהה במקום לרגל השתלמות מדריכים בנושא: „בעקבות הגיאולוגיה של באר־שבע". סיפרה מנהלת החברה להגנת הטבע בבאר־שבע, בלהה גבעון: „השן, שציפוי האמאייל שלה נשאר בשלמותו, נמצאה באחד מאתרי קניון באר־שבע, העובר בעיר בשכבה גיאולוגית חשופה. אין לנו ספק, שהגשמים האחרונים שירדו באיזור הם שחשפו את השן. התגלית הזאת היתה המחשה נפלאה לתיאוריה על תולדות האיזור".

יצוין, כי הגיאולוג ד"ר רון גולדברי מאוניברסיטת בן־גוריון מצא לפני כשנה באיזור זה שן באורך של 15 ס"מ וברוחב של 10 ס"מ, אף היא של כריש, שאורכו המשוער היה 25 מ'(!). לדעת החוקרים, התגלית הנוכחית מאשרת את המסקנות העולות מתגליתו של ד"ר גולדברי בדבר הימצאותו של קניון באיזור, אשר הכיל כרישי ענק.

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית
והמרכז לחנוך לבריאות עורכים:
קופת חולים לבריאות הציבור
כל מה שרצית לדעת וכל מה שכדאי לדעת
צוות רופאים מהמרכז הרפואי של קופת־חולים ע"ש גולדה - בי"ח השרון פ"ת, ישיב טלפונית לשאלות הציבור, גם בעילום שם,
בנושא:
בעיות
עיניים
בגיל הילדות עין עצלה, פזילה.
למבוגרים בעיות ירוד - קטרקט, ניוון הרשתית.
במבצע מיוחד שייערך ביום שני 26.1.87
בין השעות 16:00 עד 19:00
בהשתתפות:
פרופ' חנה סביר
ד"ר רחמים אבישר
ד"ר אוריאל אפל
ד"ר מוני ארליך
בטלפונים:
03-217078, 03-433306, 03-433300, 03-433500
עוד יותר בריאות!
קופת חולים ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

כנס אנרגיה ייערך בטבריה

מאת שמעון וייס

כנס בין־לאומי בנושאי אנרגיה, שישתתפו בו יותר מאלפיים איש, בהם ראשי חברות הארגונים ומעצבי מדיניות האנרגיה בארצותיהם ובעולם, ייערך בשנה הבאה בטבריה. כנסים יוקרתיים מסוג זה נערכים מדי שנתיים בעיר תיירות זו או אחרת ברחבי העולם. בפעם האחרונה נערך הכנס בקאן שבצרפת.

ההחלטה לבחור בטבריה כעיר המארחת נתקבלה השבוע במשרד האנרגיה והתשתית, שנתבקש על־ידי הנהלת הכנס להציע עיר בישראל לאירוח האירוע. ועדה בראשותו של סמנכ"ל משרד האנרגיה בדקה את אפשרויות האירוח במספר ערים בארץ, בהן גם אילת ותל־אביב, ובחרה לבסוף בטבריה. הקבלן ואיש העסקים יאיר וכמן מטבריה נבחר על־ידי עיריית טבריה לעמוד בראש הוועדה המארחת של הכנס הבין־לאומי.

בכנס תיערך בין השאר תערוכה בין־לאומית בנושאי אנרגיה וכן יקיימו סיורים במקומות ובאתרים הקשורים לנושא ברחבי הארץ. צופים כי לכנס יגיעו גם אילי נפט מארה"ב ומאירופה.

פרס קרן וולף ל„מר זיקה"

ב־1968 פרסמו שלושה מדענים מאמר על כרומטוגרפיית הזיקה בבטאון האקדמיה למדעים של ארה"ב. אחד מהם, האמריקאי כריסטיאן אנפינסן, זכה לימים בפרס נובל. שני האחרים, פדרו קואטרקאזס הספרדי ומאיר וילצ'ק הישראלי, התבשרו בשבוע שעבר על זכייתם בפרס קרן וולף לרפואה לשנת 1987. הישראלי הביע בפני פליאה גמורה על זכייתו, אם כי אמר שעוד קודם־לכן „הריח שמשהו מתבשל מאחורי גבי". פרופ' וילצ'ק, מאז 1984 ראש המחלקה לביופיסיקה במכון ויצמן, הוא הישראלי השלישי שמוענק לו פרס יוקרתי זה. שני קודמיו הם פרופ' ליאו זקס (1980), אף הוא ממכון ויצמן ואף הוא ברפואה, ויוסף טל (1982) בתחום המוסיקה.

כרומטוגרפיה („רישום צבעים" בתרגום מילולי) היא התורה של זיהוי חומרים שונים הנתונים בתערובת וההפרדה ביניהם. כאשר הומצאה, בתחילת המאה הזאת, על־ידי הבוטנאי הרוסי צווט, נעשתה אמנם ההפרדה לפי הבדלי הצבע בין החומרים: צווט הזרים תערובת של פיגמנטים דרך עמודה (קולונה) שהכילה חומר לא־מסיס וקיבל אזורים צבעוניים מסודרים, לפי אזורי ההסתפחות של הפיגמנטים במקומות שונים בעמודה. בהמשך העביר בעמודה ממסים שונים וכך הצליח „לחלץ" מתוך העמודה פיגמנט אחרי פיגמנט. לימים הורחבה משמעות המונח והוא מיושם היום לגבי שיטות הפרדה מסוגים שונים, לאו דווקא לפי הבדלי הצבעים.

כרומטוגרפיית הזיקה, פרי המצאתם של שלושת המדענים, מבוססת על הבדלי הזיקה — ביולוגית בעיקר — בין חומר מסוים לחומר אחר. ידועה, למשל, הזיקה החזקה מאוד בין אנטיגן מסוים ובין הנוגדן הייחודי לו, המתקשר אליו והורס אותו, בעוד אותו נוגדן עצמו יהיה „אדיש" לחלוטין לאנטיגנים אחרים; או בין אנזימים לחומרים שהוא מזרז את התגובה הכימית ביניהם. בשני העשורים האחרונים קיבלה כרומטוגרפיית הזיקה דחיפה מיוחדת בעקבות הביוטכנולוגיה (הנדסה גנטית), וליתר דיוק: היא־היא שנתנה דחיפה חיונית לביוטכנולוגיה, משום שקשה לתאר בלעדיה את האפשרות לבודד תומצות גרעין ואנזימים הדרושים בכל מניפולציה של גנים. פרס קרן וולף ניתן, כאמור, לווילצ'ק ולקואטרקאזס בתחום הרפואה, ואמנם שיטה זו הוכיחה את עצמה, למשל, בבידוד שתי „תרופות פלא" המיוצרות על־ידי גוף האדם עצמו — אינטרפרון ואינטרלויקין, אבל פרופ' וילצ'ק מספר, כי יישומה של שיטה זו בענפים מסוימים של התעשיה מרשים לא פחות. הוא מוסיף ואומר, כי יש חברות ענק במדינות שונות, המרוויחות הון תועפות מיישום כרומטוגרפיית הזיקה. לא הוא עצמו ולא מכון וייצמן אינם רואים פרוטה מיישומים אלה, בצורת תמלוגים על המצאה: ב־1968, כאשר נולדה, אמרו לו במכון, כי היא אינה מתאימה לרישום פטנט. עכשיו קיבל וילצ'ק 50,000 דולר, מחצית הפרס — „אולי זה יספיק לי להעסקת אסיסטנט נוסף". עוד מספר איש־שיחי, כי כרומטוגרפיית הזיקה היא ממש „להיט" בעולם המדע: בשנה שעברה בלבד פורסמו לא פחות מ־1,500 מאמרים בכתבי־עת מדעיים, המספרים על יישומיה השונים.

אחד השימושים החשובים ביותר של כרומטוגרפיית הזיקה הוא סילוק רעלנים (טוקסינים) מן הגוף, על־ידי העברת דמו של המורעל בעמודה ו„לכידת" הרעלן בתוכה. שימוש רפואי חשוב אחר הוא הכוונת תרופות לאזורים מוגדרים בגוף, למשל לגידולים ממאירים: התרופה מתקשרת רק לגידולים ואינה פוגעת ברקמות אחרות בגוף, ולכן אפשר לתת אותה במינון גבוה מאוד מבלי לגרום תופעות לוואי חמורות.

בתקופה האחרונה חוקר פרופ' וילצ'ק שני

פרופ' מאיר וילצ'ק במעבדתו: חומרים קרובים ורחוקים

חלבונים, שהזיקה ביניהם ובין ההורמון ביוטין גדולה מכל מה שהיה ידוע עד כה. האחד הוא אווידין, חלבון הביצה, והשני הוא החלבון הדומה לו סטרפטאווידין. המעניין הוא, שיש מעט מאוד מן המשותף בין שני חלבונים אלה. מה הסיבה לזיקה הגדולה של שני חומרים שונים כל־כך לחומר שלישי, ומה בכלל הסיבה להבדלים בעוצמת הזיקה בין זוגות שונים של חומרים — דבר זה אינו ידוע עדיין. עוצמת הזיקה אינה ניתנת לפי־שעה לחיזוי מראש, אומר פרופ' וילצ'ק, לא לפי ההרכב הביוכימי של החומרים, לא לפי המבנה המולקולרי שלהם ולא לפי שום פרמטר אחר.

פרופ' וילצ'ק, שמדענים רבים בעולם נוהגים לכנותו Mr. Affinity („מר זיקה"), נולד ב־1935 בוורשה. זמן־מה לאחר כיבוש פולין בידי הגרמנים והרוסים נמלט יחד עם אמו ואחותו לאיזור הכיבוש הסובייטי, בעוד האב נשאר בבירת פולין (ולימים, ב־1944, הומת בידי הגרמנים). משם הוגלו לסיביר. אחרי המלחמה חזרו תחילה לפולין, אך לאחר פוגרום ביהודים שנערך באחת מעריה עברו לגרמניה, וב־1949 עלו משם לישראל. הוא למד באוניברסיטת „בר אילן" והיה, ב־1960, בין מסיימי המחזור הראשון, אבל כיוון שמוסד זה לא נהנה אז עדיין מהכרה אקדמית, התקבל באותה שנה במכון וייצמן כסטנאי בלבד. לימים עשה שם את הדוקטוראט שלו ואחר־כך נסע לפוסט־דוקטוראט לארה"ב, שם גילה את תגליתו החשובה. ב־1984 קיבל את פרס רוטשילד.

פרופ' מאיר וילצ'ק נשוי ואב לשלושה ילדים. אשתו, מורה, מלמדת בבית־ספר תיכון — כללי דווקא, למרות היותה דתיה. גם פרופ' וילצ'ק הוא יהודי דתי וחובש לראשו כיפה סרוגה, אבל הוא מעיד על עצמו, שהוא שונא את הדתיים, את סתמנותם ואת השתמטותם של רבים מהם מן השירות בצה"ל. הוא מגדיר את עצמו כיהודי גאה ומראה לי, למשל, את המכתב שכתב בעקבות הזמנה שקיבל להשתתף בכנס בין־לאומי מדעי בצ'כוסלובקיה, בשנה הבאה. במכתב זה הוא מתנה את הסכמתו לבוא לכנס בהבטחה מפורשת, שאשרת הכניסה תישלח אליו לישראל או שתמתין לו בקונסוליה הצ'כית בעיר זו או אחרת באירופה. „אינני רוצה להתבזות כמו מדענים ישראלים רבים אחרים", הוא אומר, „ולהתדפק שוב ושוב על דלתות הקונסוליה הצ'כית בווינה. אולי מפני שאני ניצול שואה".

א"מ

600 תרופות „כחול לבן"

ספר חדש, עב־כרס, המחזיק כ־700 עמודים, מופץ בימים אלה בקרב רופאים, בתי־חולים, בתי־מרקחת, בתי־ספר לרפואה וסטודנטים בשנת הלימודים האחרונה שלהם. ימצאו בוודאי גם „הדיוטות", היפוכונדרים וחולי תרופות לתאבון, שירצו לרכוש ספר זה בשוק החפשי תמורת 75 ש"ח.

הספר, הכתוב באנגלית, קרוי „ספר התרופות הישראלי" והוא מונה את כל התרופות שמייצרים 26 מפעלי התעשיה הפרמצבטית בארץ — כ־600 מספרן. התרופות ממוינות לפי יצרניהן, בהם בולטים שני ענקים, „טבע" ו„אביק": היצרנים האחרים בינוניים, קטנים או אף זעירים. כך, למשל, יש חברה אחת, „ס. ריזל מוצרים כימיים", שכל ייצורה מסתכם בתרופה מוגמרת אחת ויחידה.

ליד כל תרופה ותרופה מציינים מחברי הספר — המגיסטרים דניאל הירש ויצחק סיסון, ששקדו על מלאכתם במשך בשנתיים — את צורת נתינתה (בזריקה, דרך הפה, במריחה וכו') כיצד היא פועלת, לאילו מחלות היא מיועדת, אמצעי זהירות (הריון, טיפול בילדים, נשים מיניקות), תופעות הלוואי, תגובות בין־תרופתיות, מינון, הוראות פרמצבטיות מיוחדות (כיצד מכינים את התרופה), אופן שיווקה וכדומה.

בפתיחת הספר מופיעים כמה אינדקסים. אחד מהם מונה את התרופות לפי סדר הא"ב של שמותיהן, ואינדקס אחר — לפי המחלות שהן נועדו לרפא.

הספר הופק על־ידי אגף התרופות והפרמצבטיקה בהתאחדות התעשיינים.

פסטיבל תחרותי לתיאטרון רחוב במסגרת פסטיבל ישראל השנה

פסטיבל תחרותי לתיאטרוני רחוב, לפי נושא נתון, יצטרף השנה לארועי פסטיבל ישראל־ירושלים. הכוונה היא להפוך פסטיבל זה לאירוע קבוע במסגרת פסטיבל ישראל, כאשר מדי שנה יוחלף הנושא. הנושא שנבחר השנה הוא „מלכים ונביאים, דת ומדינה".

לפסטיבל תיאטרוני הרחוב יתקבלו 10 להקות אשר תעבורנה את ועדת המיון בראשותו של **עודד קוטלר**, מנהלו האמנותי של הפסטיבל, ושלוש מהן תזכנה בפרס כספי. כל הקבוצות המתחרות תופענה במהלך הפסטיבל כולו, הן בקרית הפסטיבל והן בשכונותיה של ירושלים.

הפקות חדשות ב„קאמרי"

בתיאטרון הקאמרי החלו החזרות על „רכוש נטוש", מחזה של שולמית **לפיד** העוסק ביחסי הכוחות במשפחה שבה אם עריצה נאחזת בזכרונות עברה לבין בנותיה הפתוחות אל העולם החדש. מחזה לשלוש נשים בגילומן של **זהרירה חריפאי** (האם), **רבקה גורפינקל ועינת וקסמן**. מביים **אהרון אלמוג**.

מחזה נוסף הנמצא בעבודה ב„קאמרי" הוא „המסע של אמא טאבורי" של הסופר והמחזאי היהודי ממוצא הונגרי **ג'ורג' טאבורי** (מחזהו „יובל" הועלה לפני שלוש שנים ב„חאן"). את המחזה יביים בקאמרי **ג'ק מסינג'ר** הזכור לטוב מפסטיבל עכו האחרון בזכות עבודת הבימוי על „מזמור לדוד". תורגם בידי **רבקה משולח**. משתתפים: **רמי ברוך, רוניה פורת, קרל מרקוביץ ובת שבע נועם**.

אנסמבל חדש לכלי מתכת והקשה

הרכב ראשון מסוגו התארגן לאחרונה בישראל: *אנסמבל כלי מתכת והקשה*. האנסמבל מורכב ברובו מנגני התזמורת הפילהרמונית הישראלית בצירוף נגנים מתזמורת רשות השידור ותזמורות אחרות.

הוגה הרעיון, אשר גם ינצח על הרכב זה, הוא **מאיר רימון** – אחד מנגני הקרן הראשיים בתזמורת הפילהרמונית. בבחירת התכנית המוסיקלית השתמש רימון בחומר נדיר ומעניין מארצות־הברית, שנכתב ועובד במיוחד להרכב כזה. באנסמבל משתתפים כ־20 נגנים, ובהם נגנים ראשיים של קבוצת כלי המתכת בתזמורת הפילהרמונית, בהם: **יעקב מישורי וג'פרי לאנג** (קרנות יער), **ריי פארנס** (טרומבון), **קנת קוקס ואילן אשד** (חצוצרות), ואחרים.

שלושת הקונצרטים הראשונים יתקיימו ב־31.1.87 בבית ההארחה של התזמורת (קונצרט, שהכנסותיו קודש לאגודה לילדים אוטיסטים), ב־15.2.87 באוניברסיטת בר־אילן וב־3.3.87 במוזיאון תל־אביב.

גרשווין מלחין קלאסי (?)

במלאת 50 שנה למותו של **ג'ורג' גרשווין**, יגיש פרופסור **אנדרה הידו**, ביום א' הבא, קונצרט מוסבר במוזיאון ת"א, ובו יציג צדדים פחות מוכרים ביצירתו של גרשווין. הפסנתרנית האורחת בקונצרט תהיה **אנה סטלה שיק**, ילידת ברזיל, החיה כיום בפאריס, שהקליטה את כל יצירותיו הקלאסיות של גרשווין, ונחשבת לאחת המפרשות החשובות של יצירותיו.

משפחת מונק

סבסטיאן מונק, בנו של במאי הטלוויזיה הגרמני אגון מונק („משפחת אופרמן"), מתלווה לאסופת סרטיו של אביו, המוצגת השבוע בסינמטקים

מאת אמיר רותם

„אנו מאמינים שאנו יכולים להוכיח, לדוגמא, שלאורך ההיסטוריה הגרמנית כולה, אמן מחולט כמבנה המדינה, בממשלה, בסמכות, באדמיניסטרציה, נשא תוצאות רעות. על כן כמה ממחוות הטלוויזיה שלנו מכוונים לעורר מעט חשדנות במקום האמון ולהפעיל את היכולת לשאול, יחד עם הרצון להאמין." כך אגון מונק (60) בראיון מלפני 24 שנים, בתקופת הזוהר שלו בטלוויזיה הגרמנית. מונק הוא הבמאי של „משפחת אופרמן" (1983), סדרת הטלוויזיה המערב גרמנית ששודרה גם אצלנו. הסדרה כולה (241 דקות) תועלה בהקרנה רציפה בערב אחד בסינמטק תל אביב השבוע (יום רביעי) בנוכחות בנו של מונק, סבסטיאן, המבקר בימים אלה בישראל. „משפחת אופרמן" הוא סרטו האחרון של מונק האב. התסריט מתבסס על ספר של ליאון פויכטוונגר ועוסק בגורלה של משפחה יהודית מהמעמד הגבוה בעידן הנאצי.

בסדרת „אופרמן" בולטת תכונה אופיינית ליצירתו של מונק – הדיוק הייקי. מונק, יליד מזרח גרמניה שעבר למערב, מתבסס בכתיבתו על תחקירים דקדקניים והוא להוט אחר פרטנות מדויקת. התקופה הקריטית בהבשרתו כבמאי (תחילה בתיאטרון ואחר כך בטלוויזיה) היתה כשעבד לאחר המלחמה (ברובה היה תלמיד בבית ספר ובסופה איש צוות קרקע בלופטוואפה), עם לא אחר מאשר ברטולד ברכט. בביוגרפיה של מונק מוזכר שמו של ברכט כמעט כמספר הפעמים בהן מוזכר מונק עצמו. „כמו מורו ברכט", נכתב שם בין היתר, „מעניק מונק אתגר לצופיו, מעמת אותם עם שיטה נראטיבית הנוגדת את זו לה הם רגילים". סרטיו היובשניים משהו, הלא ספקטקולאריים והקשים לצפיה, היו על כן, מסבירים שם (ומוציאים מכלל זה את סרטו „כצאן לטבח"), הצלחות גדולות אצל הקהל הצופה בטלוויזיה בגרמניה.

בסוף שנות ה־60, דווקא בתקופה בה החלו להכיר בתרומתו הגדולה בהקמת התשתית לדרמה המקורית בטלוויזיה הגרמנית, פרש מונק מהמימסד הטלוויזיוני, והוא מתפקד כ„פרי לאנס", כלומר כותב ומביים בהזמנה על כל פרוייקט בפני עצמו.

מונק מעסיק את קהלו בנושאים הפחות מדוברים בגרמניה החדשה. „אני משוכנע ש־14 שנות הרפובליקה הויימרית ו־12 השנים של היטלר ימשיכו להעסיק אותנו עוד שנים, עד שהעבר אכן יחלוף". אלה הם נושאי סדרת „אופרמן" וגם רוב סרטיו האחרים, שיוקרנו כאן במהלך הימים הקרובים: „כצאן לטבח" (1963) שהוא משל למצבה של גרמניה בתקופת הגס הכלכלי הטמון בסיפור רכבת אכספרס מהודרת ההופכת למלכודת ובה אורחים מהוגנים נכבעים בקלות ומובלים כצאן לטבח אל גורל שקבעו אחרים; „יום אחד" (1965), סרט העושה מאמץ לשחזר בדקדקנות את חיי היומיום במחנות הריכוז. הישגו של מונק כאן הוא בקריאת התגר על הזכרון הגרמני הסרי; „רגע שלום" (1965), המספר בימים האחרונים של המלחמה העולמית בעינים גרמניות.

בסך הכל יוקרנו שבעה סרטים משל מונק במהלך השבוע בסינמטקים, באוניברסיטת תל אביב ובבית התפוצות. הערב יתארח סבסטיאן מונק, מפיק טלוויזיה בזכות עצמו, בסינמטק חיפה, מחר בסינמטק ירושלים וביום רביעי, כאמור, בתל אביב.

„יום אחד" *(1965)*, סרט העושה מאמץ לשחזר בדקדקנות את חיי היומיום במחנות הריכוז

כנס הפדרציה הבינ"ל של האמנים יערך בארץ בחודש מאי

א.מ.י – אגודת אמני ישראל והאיגוד הארצי של השחקנים והבמאים בהסתדרות יארחו בחודש מאי השנה בתל־אביב את הכנס הבין־לאומי של פ.י.א. – הפדרציה הבין־לאומית של האמנים. נושא הכנס השנה: „שימוש חוזר בהצגות ומופעים מוקלטים ומוסרטים".

במשך שבעה ימים יתארחו בישראל יותר מ־120 אמנים ידועי שם מ־55 ארצות, לצידם של נציגי אונסקו, נציגי ארגון העבודה הבין־לאומי, נציגי מוסדות התרבות של השוק המשותף האירופי ועוד.

את דיוני הכנס יפתח שר החינוך והתרבות יצחק נבון

מיהו יהודי – במוסיקה

ספר חדש

מאת ישראל דליות

„יהודים גדולים במוסיקה" מאת דאריל ליימן. הוצאת יונתן־דיויד, ניו יורק 1986.

זהו מדריך שמטרתו, כנראה, להבהיר לנו מי הם היהודים בעולם המוסיקה בעבר ובהווה (מוסיקה קלאסית, פופ, ג'אז, בידור, קולנוע) – מלחינים, מבצעים וחוקרים. המחבר מציין במבוא, שבבחירת המועמדים, שזכו בכבוד להכלל בספרו עב הכרס, הנחה אותו הכלל ההלכתי, שיהודי הוא מי שנולד לאם יהודיה או שהתגייר. כאשר להתגיירות לא נאמר אם המדובר בגיור רפורמי, או לפי ההלכה.

למראה השמות הרבים, מהם מהוללים ומפורסמים, אי־אפשר שלא להתמלא ברגשות גאווה. אלא שלדאבון לבנו, מחמת הדין ההלכתי הנ"ל, נאלץ המחבר לוותר על מוסיקאים נודעים, כמו המנצח יוזף קריפס, שרק אביו היה יהודי, לא עלינו. לעומת זאת כמה אמני הצליל, שלא ראו עצמם כיהודים, או אלה המתכחשים ליהדותם (למרות שאמם יהודיה) מופיעים בספר (בעל כורחם), למשל – המנצח־סופראן ריזה סטיבנס.

למנצח הגדול פייר מונטה, בן למשפחה יהודית, שהוטבל בילדותו לכנסייה הקתולית, מוקדשת סקירה ארוכה יחסית. המנצח איסאי דוברובן, מגדולי המנצחים של המאה (מת ב־1953), שהופיע עם הפילהרמונית הישראלית בשנותיה הראשונות, נעדר כליל מהספר. דוברובן נולד ברוסיה למשפחה יהודית שומרת מסורת ונשאר כל חייו יהודי נאמן. מאמציו של המחבר דאריל ליימן לאתר את כל המוסיקאים היהודים באשר הם הוכתרו בהצלחה חלקית. הכנר הוברמן, מייסד הפילהרמונית, והזמר המשורר והחוקר אידלסון זכו לכמה שורות קצרות. המשורר והמלחין ליאונרד כהן מתואר במלים ספורות. לבוב דילן, לעומת זאת, מוקדשת סקירה ביוגרפית מפורטת.

הספר מורכב משלושה חלקים עיקריים: סקירות ביוגרפיות ראשיות, פרטים כלליים קצרים (על מוסיקאים שבעיני המחבר כנראה חשיבותם פחותה) ודמויות מהמוסיקה הישראלית. לחלק הראשון, הנכבד, זכו להכנס שלושה מוסיקאים ישראליים: פרלמן, צוקרמן ובארנבוים. המלחינים הישראליים פאול בן־חיים, פרטוש ופול מוצבים בקיצור נמרץ. כמה מלחינים חשובים מישראל אינם מוזכרים כלל. הכנר ההונגרי ג'ורג'י פאוק (יהודי) נמצא פסול, או שנשכח.

הספר נועד, בראש וראשונה, לקהל קוראים אמריקאי. המחבר מרחיב את הכתיבה על מוסיקאים מארה"ב. התוכן בכללותו, הסגנון וניסוח הדברים מזכירים חומר המופק על־ידי מדורים של יחסי ציבור בסוכנויות לאמרגנות. אינפורמציה נדרשה בפרטים, בעובדות ובתאריכים ובהגדרות כגון: מלך הכנרים, אשף השרבים, המלחין הפייטן. גם התמונות לקוחות, ברובן, מארכיונים. לספר מצורף *ספיח במתכונת של מילון מרוכז למונחים מוסיקליים*.

נעים ומענג כמובן להיווכח שכל כך הרבה יהודים הגיעו לצמרת בחיי המוסיקה הבין־לאומיים. יהודים רבים העוסקים בהלחנה, בביצוע ובמחקר. אבל השיקולים בבחירת האישים מתקבלים כאבסורדיים ואפילו מגוחכים. רוצים דוגמא נוספת? בבקשה – המלחין האמריקאי פיליפ גלאס מופיע בספר ואילו עמיתו הנודע המלחין סטיב רייך (יהודי שלם וכשר) אינו מוזכר כלל.

בשבוע שעבר נפתחה במוזיאון ישראל בירושלים תערוכה, „ניו יורק עכשיו", המציגה 25 עבודות של ששה אמנים מארה"ב המייצגים את הדור החדש שם. אחת העבודות המוצגות בתערוכה היא יצירת פיסול של האמן ג'ף קונס. היצירה מורכבת ממיכל זכוכית המלא מים ומכדורי־סל המלאים אף הם עד מחציתם במים, למנוע שקיעה או ציפה. (בתמונה: סוזן לנדאו, האוצרת לאמנות עכשווית במוזיאון ישראל, בעת הרכבת היצירה). התערוכה תימשך שלושה וחצי חודשים.

„אלהים נמצא בכל מקום. אחריו ג'יימס בראון."

הזמר, שלזכותו תירשם, יותר מכל אמן אחר, החדרת מוסיקת הנשמה הכושית לאזני האדם הלבן, מגיע בשבוע הבא להופעות בארץ

מאת אמיר רותם

„הלהקה שלי יכולה להתחיל לנגן בלעדי ולהשמע נורא. ברגע שאני עולה לבמה הם פתאום נשמעים נהדר, כיוון שאלהים שולח מישהו איתי", הצהרה לא אופיינית בצניעותה לסנדק של מוסיקת הנשמה, מר דינמיט, האיש העמל ביותר בעולם הבידור, גבירותי ורבותי ג'יימס בראון. מאה שישים וחמישה סנטימטרים שרידיים עטויים בגנדרנות, של אגדה. האגדה שבראון היה כבר בחייו, יש לזכור, נכתבה על ידו, אבל כל מילה בה מבוססת על עובדות.

הוא באמת נולד למשפחה מאוד ענייה, סביר להניח ששכר הדירה אכן היה שבעה דולרים ובראון הצעיר אכן נדרש לתת כתף לפרנסת המשפחה. 54 שנים לאחר שנת הולדתו, בראון הוא איש אמיד, מראשוני האמנים השחורים שהגיעו לביסוס כלכלי במקביל להכרה ואהדה בין גזעית. לבראון יש יותר קרדיטים על חידושים בתחום המוסיקלי, ההופעה הבימתית, טיפוח פולחן האלילים ותדירות המוסיקה השחורה לרוק הלבן, מאשר לכל אמן אחר שעולה כרגע בראשכם. יותר מ־40 תקליטים ותקליטונים במכירות „זהב" ו„פלטינה" („כמה תקליטים הקלטת?" שאלו אותו בראיון „בערך 900"). בראון הוא השילוב המושלם של הפאנק (פ' רפויה), הנשמה והגוספל לכדי חוויה משכרת. כך זה מתואר בדפי יחסי הציבור:

„לעיתים הבמה נעשית מאוד צפופה. יש תבורת רקדנים. יש תזמורת בת 21 נגנים הכוללת ארבעה מתופפים, שניים בעבודה ושניים בהמתנה. יש זמר וזמרת, ומישהי הנקראת 'אלד סי־די. מאמא', ושלישיה המלווה את המנהיג. והמנהיג בעצמו, ג'יימס בראון, צועק ומצווה בעודו שר, נופל לברכיו בתשישות ומורם בידי עוזריו העוטפים אותו בגלימה שופעת ומסייעים לו לרדת מהבמה מלווה בהדי שאגות אוהדיו".

ועכשיו הוא בא גם אלינו. לפני שנתיים אמר בראיון: „יום אחד הייתי רוצה שהאנשים במזרח התיכון יפסיקו להלחם אך אינני יכול לומר להם זאת, רק אלהים יכול. אני מאמין באלהים, ברוח העליונה. יש לי מישהו לצידי ואנו מתפללים יחד." הקשר הטוב הזה בין בראון לאלהיו, הוא מעיד, נשמר כבר שנים. הכח העליון הוא גם שמנווט את חייו, מי שהוביל אותו מהצלחה להצלחה, להצלחה גדולה עוד יותר. „אלהים נמצא בכל מקום. אחריו ג'יימס בראון, אחר כך בארי מאנילו, אח"כ ליונל ריצ'י, מייקל ג'קסון, אח"כ מיק ג'אגר, אח"כ דייוויד בואי. יש הרבה אנשים יפים: אלהים היה טוב לכולנו". הסולם ההיראכי הזה יובהר אולי בציטוט הבא: „אני לימדתי את מייקל ג'קסון מה שהוא יודע. הוא רצה שאני אבוא להופעה שלו אך סירבתי, שכן ידעתי שהאנשים יביטו בי ולא במייקל". מעיד המראיין: „הוא תמיד מוכיח את ג'יימס בראון ואיך שנהג לצפות בך", ממשיך בראון תוך הבנה: „ודאי, ישנם מייקל, פרינס, בוי ג'ורג', בואי, ג'אגר – אני יכול להזכיר רשימה ארוכה של אנשים שחשים בדיוק כמוהו."

בראון מודע לכוחותיו ואף מעט יותר מזה: „אני יכול לקחת מוסיקאי שאינו יודע לנגן ובתוך שעתיים להכשיר אותו לנגן דברים שהוא לא דמיין שיוכל לנגן. כל מוסיקאי אני יכול גם לגרום להם לשיר". אלפי, האשה שאיתו, מגלה: „הוא לא זקוק לאימונים – זוהי מתנה איתה נולד. או שיש לך את זה או שלא. הוא אינו מגלה מחצית מיכולת הריקוד שלו על הבמה. גם אחרי עשר שעות תראו רק חלק קטן ממה שהוא מסוגל לעשות". ומוסיף בראון: „אני זקוק לעשרה מתופפים. יש לי שניים והם אינם יכולים לעזור לי".

ב„עד פופ" האחרון ראינו סרטון וידאו של בראון. „סרטוני הוידאו הם חסרי הגיון – שרים על דבר אחד ומראים משהו אחר, אני לא אוהב אותם". אבל אתה הרי השתתפת בכמה משלך, תוהה המראיין. „שלי שונים. הם עוסקים במה שאני עושה. הסרטונים האחרים בדרך כלל חסרי הגיון. אך מה אפשר לעשות, יש לוידאו כוח עצום".

בראון, שילווה בהופעותיו בארץ בצבא צנוע של מאמינים־מופיעים, נותן, גם בגילו המתקדם, את אחת ההופעות האנרגטיות והמלהיבות ביותר. כוחו העיקרי הוא במופע הבמה, בתפיסת הקצב שלו ובהגשה, שהיא למעשה מקור ההשראה ל„ראפ" של ימינו. הוא ממשיך לעבוד ולהקליט ולאחרונה יצא בהדפסה מקומית תקליטו „משיכה" ובו שיר הנושא המצליח (הסרטון ב„עד פופ") והשיר מתוך „רוקי 4", „לחיות באמריקה". ברשימות מזכירים את הצלחותיו מהעבר „זהו עולם גברים" ('66), „זעה קרה" ('67), „אמרו בקול – אני שחור וגאה" ('68), „סקס מאשין" ('70) ועשרות שירים אחרים מאז שהחל את הכל אי שם באמצע שנות ה־50.

היום קשוב בראון לדפוקי העולם באשר הם, אך עיקר תשומת הלב עדיין מופנית לשחור האמריקאי שכבר חייב לבראון הרבה מאוד על זקיפת קומתו. „היכן נמצא מוחו של האפרו־אמריקאי המצוי?" הוא שאל בראיון. „במכנסיו. הוא יעדיף לעשות אהבה כל היום ולא ללכת לעבודה...אתה רואה את אנשי שם? לאנשים שלי יש עניינות. הם אינם מוותרים לאיש. הם דורשים כבוד. הם אומרים 'כן אדוני, לא אדוני' אם גם פונים אליהם כך. אנחנו מתכוונים להלחם ולא לברוח מאיש. לעולם לא אהיה הראשון שארים עליך יד, אך אם אתה תהיה זה שתתפוס אותי ראשון, הדבר הנבון ביותר לעשות זה לשחרר אותי. יכולתי לגשת לדבר אל האפרו־אמריקאים, אבל אתה יודע מה רובם יעשו? ירדמו או פשוט יקומו וילכו. כשאבי השתחרר משירותו הצבאי הוא שילם למודה שירשום את שמו ברשימת הנוכחים כדי שהוא יוכל לשוטט ברחובות. הוא שילם כדי להיות שוטה." לג'יימס בראון זה לא קרה אף פעם. אתם תשלמו בשביל לראות אותו. ולאחר שתשלמו, תזכו לראות את אחד הגדולים בכל הזמנים.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

החל מיום ה' 29.1.87, כ"ח בטבת תשמ"ז, בשעה 6.00 בבקר

אזור חיוג חדש - 06

האזור החדש הוא איחוד של אזורי החיוג

חדרה (063) טבריה (067)

עפולה (065) וצפת (069)

מספרים בני שש ספרות

הספרה השלישית של הקידומת הקודמת באזורים אלה תצורף כספרה ראשונה למספר הטלפון הפרטי, שיהיה מעתה בן שש ספרות. בשאר הספרות לא יחול שינוי.

דוגמא: **המספר 063-38022**

יהיה לאחר השינוי 06-338022

ההתקשרויות בתוך איזור החיוג החדש - ללא קידומת

כל התקשרות בתוך אזור החיוג החדש, תיעשה ללא כל קידומת, אלא בחיוג המספר החדש בן שש הספרות בלבד.

בהתקשרויות מכל אזורי החיוג האחרים בארץ אל אזור "06" לא יחול כל שינוי, והן ייעשו כמו לפני הנהגת השינוי.

הדרכה מוקלטת

בזק תפעיל הדרכה מוקלטת למחייגים בתוך אזור החיוג 06.

מסיבות טכניות לא ניתן להרכיב הדרכה מוקלטת למנויים באיזור חיוג 06 שמספריהם לפני השינוי, מתחילים בספרות 3, 5, 7, 9. אם תחייג למספרים אלה, כפי שהיית רגיל עד לשינוי - לא תקבל כל תגובה. אם תזכור שהמספרים הם, כאמור, בני שש ספרות ותחייג תחילה את הספרה החדשה לפני המספר - לא תיתקל בכל קושי.

אין שינוי בתעריפים

לא יחול כל שינוי בתעריפי השיחות, הן בתוך אזור החיוג 06 והן בין האזור החדש לשאר אזורי החיוג בארץ.

ל.פ.מ.

המח' ליחסי ציבור